

Dokumento pavadinimas

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS KONCEPCIJA. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projekto Nr.

VP16-23

Organizatorius

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Konstitucijos pr. 3, Lt-09601, Vilnius

Dokumento rengėjas

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „VILNIAUS PLANAS“

Konstitucijos pr. 3, Lt-09601, Vilnius, tel. (8-5) 211 2446.
Kodas Juridinių asmenų registre 123615345

Bylos (segtuvo) išleidimo data

2017-09-25

Pasirašančių asmenų pareigos:

Vardai, pavardės, kiti būtini duomenys:

Parašai:

Direktorė

JURGA SILVIJA VEČERSKYTĖ-ŠIMELIŪNĖ

Direktoriaus pavaduotojas – vyr. architektas

LINAS SINKEVIČIUS

L.e.p. skyriaus vadovas

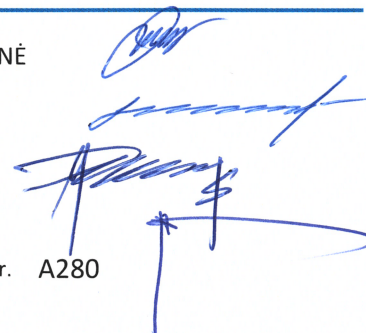
VLADAS TREINYS

Projekto vadovas

MINDAUGAS GRABAUSKAS

Kvalifikaciją patvirtinančio dokumento Nr. A280

Tel. Nr. (8 5) 211 2450

Turinys

1.	Bendrieji duomenys	3
2.	Bendrojo plano keitimo tikslai ir uždaviniai	5
3.	Urbanistinės problemos ir situacijos	10
4.	Gyventojų skaičiaus demografinė prognozė	12
5.	Gyvenamųjų teritorijų poreikis iki 2050 m.....	14
6.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos alternatyvos.....	19
7.	Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija 2 – „aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“	19
7.1.	Išorės struktūra	19
7.2.	Miesto struktūra.....	20
7.3.	Ekonominė aplinka ir investicijos	31
7.4.	Gamtinė aplinka	33
7.5.	Nekilnojamasis kultūros paveldas	41
7.6.	Socialinė ir kultūros infrastruktūra.....	44
7.7.	Susisiekimo sistema	48
7.8.	Inžinerinė infrastruktūra	51
8.	Numatomi pagrindiniai teritorijų vystymo reglamentavimo pokyčiai, rengiant bendrojo plano sprendinius.....	56
9.	Teritorijos vystymo alternatyvų palyginamoji analizė.....	57

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	2	58	0

1. Bendrieji duomenys

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas

Planavimo lygmuo: Savivaldybės lygmens bendrasis planas.

Planuojama teritorija: Vilniaus miesto savivaldybės teritorija. Planuojamos teritorijos plotas – apie 400 kv. km (*pav. Nr. 1-1*).

Nagrinėjama teritorija: Vilniaus miesto savivaldybės teritorija, Vilniaus rajono savivaldybės teritorija, Trakų rajono savivaldybės teritorijos dalis, Elektrėnų savivaldybės teritorijos dalis, Širvintų rajono savivaldybės teritorijos dalis, Šalčininkų rajono savivaldybės teritorijos dalis – iš viso apie 3200 kv. km (*pav. Nr. 1-2*).

Planavimo organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, tel. 211 2222, el. p. savivaldybe@vilnius.lt.

Plano rengėja: Savivaldybės įmonė „Vilniaus planas“, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, tel. 211 2446, el. p. info@vplanas.lt

Planavimo pagrindas:

- Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 16 d. sprendimas Nr. 1-289 „Dėl pritarimo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) 2007–2014 metų ataskaitai“.
- Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr.30-991 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios“.
- Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo darbų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr.30-991.

Planavimo terminai: 2016–2017 metai

Planavimo procesas:

Bendrojo plano rengimo procesą sudaro trys etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Parengiamojo etapo metu:

- nustatomi planavimo tikslai ir uždaviniai;
- parengiama ir patvirtinama planavimo darbų programa;
- kreipiamasi į atsakingas institucijas dėl planavimo sąlygų;
- viešai paskelbiama apie priimtą sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo pradžios ir planavimo tikslų.

Rengimo etapą sudaro trys stadijos:

- esamosios būklės įvertinimas;
- bendrųjų sprendinių formavimas (parengiama bendrojo plano koncepcija, atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas)

- sprendinių konkretizavimas;

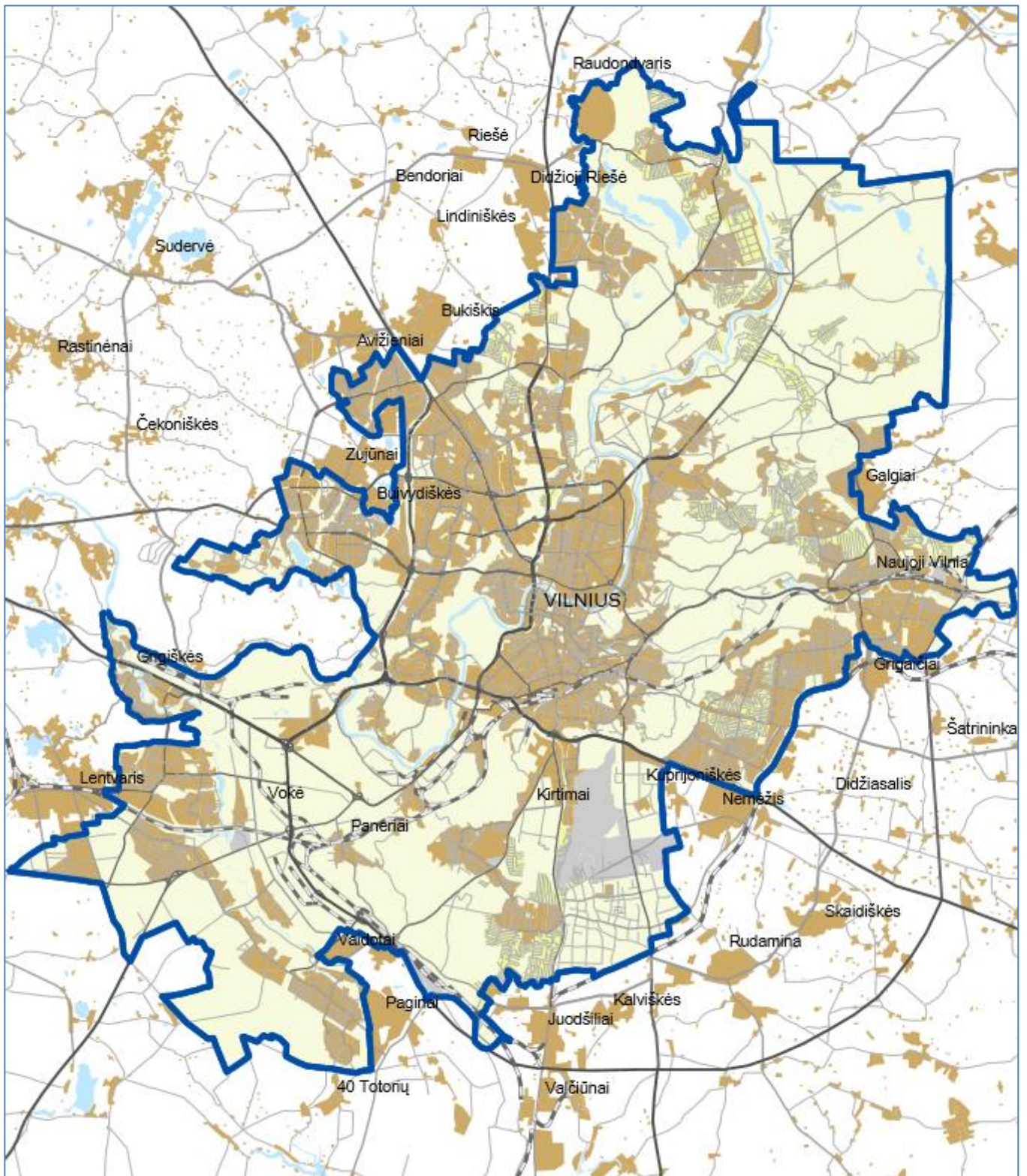
Baigiamąjį etapą sudaro:

- bendrojo plano sprendinių viešinimas;
- bendrojo plano derinimas Teritorijų planavimo komisijoje;
- bendrojo plano tikrinimas teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančioje institucijoje;
- bendrojo plano tvirtinimas ir registravimas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre.

Bendrojo plano raidos kryptys ir teritorijos plėtros koncepcija parengta laikotarpiui iki 2050 metų, o konkretizuoti sprendiniai bus rengiami – iki 2030 metų.

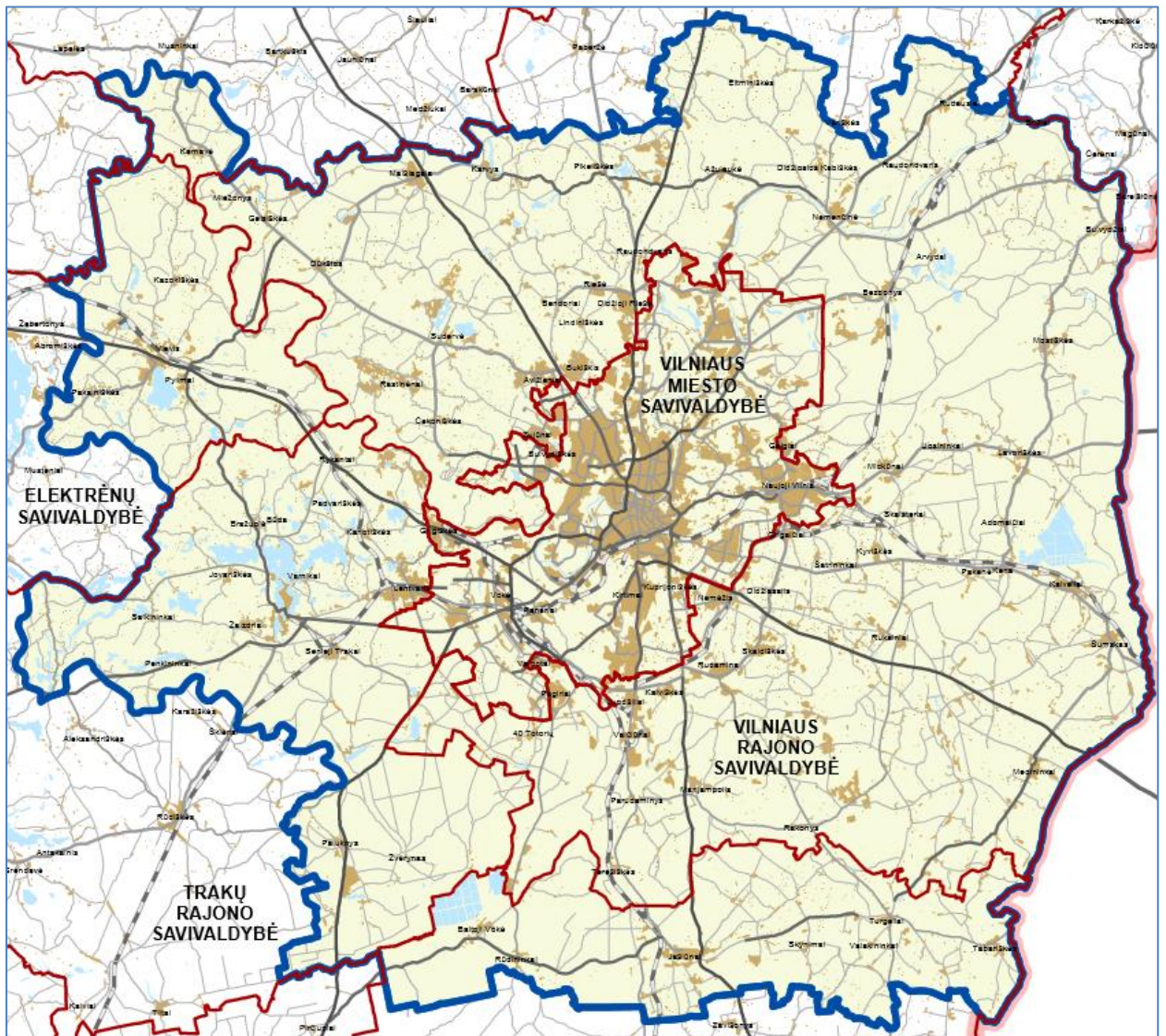
Grafinės dalies pagrindiniai brėžiniai rengiami masteliu 1:10000-1:25000, papildantys brėžiniai gali būti rengiami masteliu 1:50000-1:100000. Bendrojo plano rengėjas, esant poreikiui, gali savo nuožiūra parinkti brėžinių ir schemų mastelį, tačiau visa brėžiniuose ir schemose pateikiama informacija turi būti aiški ir įskaitoma.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	3	58	0

Pav. Nr. 1-1. Planuojama teritorija

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	4	58	0

Pav. Nr. 1-2. Nagrinėjama teritorija

2. Bendrojo plano keitimo tikslai ir uždaviniai

Bendrojo plano tikslus ir uždavinius nustatė Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo darbų programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 30-991.

Strateginis Vilniaus miesto bendrojo plano tikslas („moto“):

Vilnius - augantis rytinio Baltijos jūros regiono lyderis, laimingas miestas, kuriame noriu gyventi.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tikslai:

1. sudaryti sąlygas nuolatiniam, socialiai ir ekonomiškai motyvuotam gyvenimo kokybės augimui, plėtojant daugiacentrę miesto struktūrą, palaikant vidinę miesto plėtrą, skatinant daigafunkcij žemės naudojimą, siekiant socialinės integracijos ir mažinant raidos skirtumus, plačiau įtraukiant visuomenę į miesto planavimo procesus;
2. keisti veiklų reglamentavimą atsižvelgiant į pasikeitusias miesto raidos tendencijas, patikslinti miesto plėtos prioritetus ir jų įgyvendinimo eiliškumą, miesto teritorijoje išskirti zonas, už kurių infrastruktūros kūrimą ir įrengimą atsakomybę prisiima plėtotojai, detalizuoti aktualiausių miesto dalių sprendinius tikslesniu masteliu;
3. pasikeitus gamtinio karkaso reglamentavimui, įvertinti plėtos galimybes urbanizuotoje miesto dalyje, atsižvelgiant į žaliųjų zonų poreikį ir nustatant aiškesnį reglamentavimą;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	5	58	0

4. suformuoti sąlygas atsirasti integruotai (multimodalinei) transporto sistemai, leidžiančiai pasiekti užsibrėžtus darnaus judumo tikslus, transporto būdams pirmenybę teikti atsižvelgiant į konkrečią miesto zoną, atitinkamai įvertinti magistralinių gatvių kategorijas, plėsti inžinerinę infrastruktūrą prioritetingose miesto periferinėse zonose.
5. Bendrąjį planą papildyti ilgalaikiais darnaus miesto plėtros kriterijais ir rodikliais.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo uždaviniai:

1. suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinės ir erdvinės plėtros kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;
3. numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės;
4. detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo papildomi uždaviniai:

1. **Miesto plėtros strategija** – išlaikant galiojančiame Bendrajame plane nustatytą prioritetingą miesto plėtros tikslą ir priemones jam įgyvendinti papildyti jas numatant aktyvesnę visuomenės įtraukimą į Bendrojo plano sprendinių stebėseną ir įgyvendinimą.
2. **Išorės struktūra:**
  - 2.1. papildyti BP sprendinius europinės vėžės geležinkelio atšaka nuo Kauno, numatant galimybes ją pratęsti Minsko kryptimi bei integruoti į miesto viešojo transporto sistemą;
  - 2.2. derinti Bendrojo plano sprendinius su aplinkinių savivaldybių bendrųjų planų sprendiniais;
  - 2.3. išnagrinėti B1 kategorijos gatvės per Pilaitę link Vievio svarbumą ir jos įgyvendinimo galimybes;
  - 2.4. išnagrinėti B1 kategorijos gatvės tarp Balsių ir Zarasų krypties kelio svarbą ir jo įgyvendinimo galimybes;
  - 2.5. išnagrinėti lėktuvų kilimo ir tūpimo tako krypties keitimo svarbos ir įgyvendinimo galimybių klausimą, atitinkamai spręsti galimus urbanistinės struktūros keitimo prioritetus (tema aktuali ją sprendžiant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių lygmeniu).
3. **Miesto struktūros modelis:**
  - 3.1. išlaikant decentralizuotos koncentracijos miesto plėtros modelį peržiūrėti naujai kuriamų ar stiprinamų periferinių centrų poreikį ir galimybes;
  - 3.2. numatyti koordinuotos miesto ir priemiesčio plėtros (tarp Vilniaus miesto ir gretimų savivaldybių) įgyvendinimo priemones;
  - 3.3. numatyti reikiamas lėšas ir valdymo mechanizmą svarbiausioms miesto ir priemiesčių struktūros problemoms spręsti naudojant esamą priemiesčio gyvenviečių potencialą.
4. **Miesto teritorijos funkcinės zonos:**
  - 4.1. patikslinti Bendrajame plane nustatytą žemės naudojimo reglamentavimą pagal galiojančius teisės aktus. Rengti Bendrojo plano sprendinius masteliu M 1:10000;
  - 4.2. konkretizuoti užstatymo intensyvumo ir aukštingumo reikšmes tam tikriems kvartalams. Nustatyti galimas veiklas Bendrajame plane pažymėtose terminuotai iki 2015 metų žemės ūkio ir kitose neužstatomose teritorijose;
  - 4.3. atlikti miesto zonavimą atsižvelgiant į suteikiamus prioritetus transporto būdams.
5. **Miesto savitumas, aukštybinių pastatų statyba:**
  - 5.1. tikslinti specifinius atskirų miesto rajonų savitumo bruožus, ypatingą dėmesį skiriant periferiniams centrums formuoti ar stiprinti, sovietinės statybos rajonų patrauklumui didinti;
  - 5.2. tikslinti aukštybinių pastatų statybai skirtų teritorijų ribas, nustatyti aukštybinių pastatų statybos galimybes už pagrindinio miesto centro ribų. Ypatingas dėmesys skiriamas Ukmergės gatvės trasai bei teritorijai tarp Kalvarijų, Tuskulėnų, Apkasų, Minties, Žirmūnų ir Žvalgų gatvių;
  - 5.3. nustatyti specifinius užstatymo reglamentus aukštybinio užstatymo teritorijoms (pirmiausia užstatymo intensyvumo reglamentą);

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	6	58	0

- 5.4. tikslinti užstatymo aukštingumo reglamentavimą, nustatant galimą aukštingumą atskiruose kvartaluose, išskiriant foninį aukštingumą bei nurodant vertikalių galimybę ir parametrus.
6. **Miesto centrų sistema:**
- 6.1. detalizuoti ir konkretizuoti atskirų centrų kūrimo ar stiprinimo principus, teritorijos naudojimo ir užstatymo reglamentus juose, numatyti reikalingus išteklius ir valdymo mechanizmą centrams plėtoti;
- 6.2. labiau akcentuoti lokalių centrų kūrimo galimybes naudojant esamų gyvenviečių potencialą;
- 6.3. nustatyti platesnes galimybes aukštą pridėtinę vertę kuriančių veiklų klasterizacijai, numatyti tam tinkamas teritorijas.
7. **Gyvenamosios teritorijos:**
- 7.1. atsižvelgus į dabartines tendencijas, patikslinti teritorijų poreikį būsto sektoriaus plėtrai, numatyti priemones, ribojančias gyvenamųjų rajonų plėtrą ne prioritetingose miesto plėtros teritorijose, oro uosto triukšmo zonoje, periferinėje Vilniaus miesto savivaldybės zonoje;
- 7.2. nustatyti tikslesnius statybos gyvenamosiose teritorijose reglamentus, kad jie būtų tinkamai įgyvendinami;
- 7.3. tikslinti sodų konversijos į gyvenamuosius rajonus galimybes, nustatyti specifinius reglamentus, mokesčių politiką, skatinti konsoliduoti teritorijas;
- 7.4. detalizuoti Bendrojo plano sprendinius prioritetingoms naujos plėtros ir esamoms gyvenamosioms teritorijoms identifikuojant jų viešąsias erdves, nustatant jų tankinimo galimybes, užstatymo principus ir parametrus. Numatyti priemones ir išteklius bei valdymo mechanizmą šiems Bendrojo plano sprendiniams realizuoti;
- 7.5. parengti kompleksiškus sovietinės statybos rajonų atnaujinimo sprendimus. Numatyti priemones ir išteklius bei valdymo mechanizmą šiems Bendrojo plano sprendiniams realizuoti;
- 7.6. konkretizuoti buvusių pramonės ir sandėliavimo teritorijų konversijos pritaikant būstui reikalavimus, detalizuoti priemones kompleksinei prioritetingos miesto plėtros teritorijų konversijai įgyvendinti, numatyti išteklius bei valdymo mechanizmą šiems Bendrojo plano sprendiniams realizuoti;
- 7.7. sudaryti galimybes formuoti Savivaldybės būsto fondą, numatant tam tinkamą reglamentavimą;
- 7.8. peržiūrėti darbo vietų ir gyvenamųjų teritorijų subalansavimo priemones, numatant tvarią miesto plėtrą ir ją užtikrinančius Bendrojo plano sprendinius.
8. **Darbo vietos:**
- 8.1. tiksliau apibrėžti darbo vietų ir paslaugų kūrimo gyvenamuosiuose rajonuose galimybes;
- 8.2. konkretizuoti konversijos privalomumą atskirose nebenaudojamose ar neefektyviai naudojamose pramonės teritorijose, nustatyti pagrindinius reglamentus konvertuojamoms teritorijoms;
- 8.3. nustatyti pramonės rajonų tolesnės veiklos prioritetus ir reglamentus (Lentvario zona, Kuprioniškės);
- 8.4. pakeisti teritorijos Vismaliukuose paskirtį iš mažo užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų į teritoriją verslui (atsižvelgiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtas nuostatas dėl Vismaliukų inovacinės investicinės zonos kūrimo);
- 8.5. kadangi Bendrajame plane pramonei ir sandėliavimui numatytos aiškios monofunkcinės zonos kitose vietose nepaliekant galimybių vykdyti minėtas veiklas, būtina peržiūrėti ir patikslinti teritorijas ir reglamentus, kur pagal Bendrąjį planą pramonės ir sandėliavimo veiklos nėra galimos, nors jos egzistuoja ir galėtų būti plėtojamos ateityje (dalis jų naujame Bendrajame plane galėtų išlikti ten, kur konversija artimiausiu metu nėra įmanoma).
9. **Prekybos centrų išdėstymas:**
- 9.1. diferencijuoti prekybos centrus pagal jų tipologiją, dengtus prekybinių gatvių tipo kompleksus su viešąja funkcija atskiriant nuo didžiųjų maisto prekių parduotuvių;
- 9.2. diferencijuoti prekybos kompleksų statybos galimybes ir reglamentus pagal šių centrų tipologiją, bendrą plotą ir zonavimą.
10. **Gamtos vertybės, viešųjų erdvių sistema:**
- 10.1. atlikti gamtinio karkaso lokalizacijos Vilniaus mieste korektūrą;
- 10.2. aiškiai apibrėžti gamtinio karkaso teritorijų reglamentavimą, kitos paskirties žemės sklypuose turi būti nustatomi reglamentai procesams urbanizuotame gamtiniame karkase reguliuoti;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	7	58	0

- esant poreikiui nustatyti didesnius užstatymo tankius taikant kitas kraštovaizdžio naudojimo gerinimo ir ekologinio kompensavimo priemones;
- 10.3. fiksuoti gamtinio karkaso ir urbanizuojamų teritorijų sąlyčio zonas, teritorijas, kurių nenumatoma užstatyti;
  - 10.4. gamtinio karkaso elementus nagrinėti didesnio tikslumo masteliu naudojant tam reikalingą tiriamąją ir pagrindžiamąją medžiagą. Savaiminiai arba urbanistinius reikalavimus pažeidžiantys medžiai ar neorganizuotos jų grupės urbanistinėje aplinkoje negali būti absoliučios apsaugos objektu;
  - 10.5. patikslinti intensyviam ir ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas detalizuojant galimą urbanizaciją ten, kur urbanizuotų teritorijų, mažesnių nei 5 ha, Bendrasis planas nefiksavo;
  - 10.6. fiksuoti svarbiausius atskiruosius želdynus, dėl kurių išsaugojimo ir įrengimo galutinai apsispręsta;
  - 10.7. suskaidyti teritorijas į urbanistinius segmentus nustatant diferencijuotą želdynų poreikio normatyvą;
  - 10.8. į gamtinį karkasą įeinančių saugomų teritorijų tinklai, atskiros saugomos teritorijos, jų dalys ar zonos planuojamos, jų apsaugos ir naudojimo bei tvarkymo reglamentai nustatomi rengiant specialiojo planavimo dokumentus Bendrojo plano pagrindu;
  - 10.9. formuoti urbanistinėje struktūroje integralų želdynų tinklą, susiejantį gyvenamąsias, saugomas ir gamtinio karkaso teritorijas;
  - 10.10. formuoti urbanizuotų teritorijų apsauginių želdinių sistemas – urbanizuotų masyvų žaliąsias perskyras;
  - 10.11. visuomeniniuose centruose, darbo vietų aplinkoje ir žmonių susikaupimo vietose numatyti teritorijas kokybiškiems želdynams. Plėsti jų funkcinio naudojimo turinį, didinti atraktivumą;
  - 10.12. planuoti želdynų, esančių Neries ir Vilnios slėniuose, sistemas, miesto žaliųjų jungčių su priemiesčio miškais plėtrą, sukurti miesto miškų tvarkymo ir naudojimo programą, orientuotą į poilsio (rekreacinių) miškų formavimą;
  - 10.13. Senamiestyje ir kitose intensyviai užstatytose teritorijose numatyti specifinius reikalavimus atitinkančias žaliąsias erdves taikant netradicines priemones;
  - 10.14. BP sprendiniais nustatyti želdynų valdymo principus tinkamai įvardijant atskiruosius ir priklausomuosius želdynus;
  - 10.15. nustatyti privalomuosius rodiklius želdynų plotams atsižvelgiant į želdinių tipą.
11. **Kultūros vertybės:**
- 11.1. nustatyti reglamentus Senamiesčio ir kitų kultūros vertybių apsaugos zonose esančioms teritorijoms integruojant specialiuosius paveldosauginius reikalavimus, kurių didžioji dalis nustatyta specialiuosiuose planuose;
  - 11.2. patikslinti Senamiesčio apžvalgos vietas, nustatyti aiškesnius miestovaizdžio, atsiveriančio nuo jų, formavimo principus;
  - 11.3. įvertinti Bendrajame plane numatyto, bet neįgyvendinto Verbų etnokultūros draustinio aktualumo ir poreikio klausimą, nustatyti teritorijos reglamentus (specialiojo plano reglamentavimo sistema nesudaro prielaidų formuoti aiškų urbanistinį-gamtinį kompleksą);
  - 11.4. išnagrinėti valstybės valdymo institucijų iškėlimo iš Senamiesčio klausimą siūlant alternatyvas (aktualiausia – konversinių teritorijų vietoje);
  - 11.5. nustatyti principus, kuriais būtų vadovaujama, skatinant gyvenamojo būsto išlikimą ir didėjimą Senamiestyje.
12. **Socialinė infrastruktūra:**
- 12.1. atsižvelgiant į naujus demografinius duomenis išanalizuoti realius naujos socialinės infrastruktūros (švietimo, sveikatos, kultūros ir sporto) kiekio ir sklaidos poreikius;
  - 12.2. nustatyti efektyviausius socialinių paslaugų teikimo būdus;
  - 12.3. numatyti teritorijas socialinės infrastruktūros plėtrai.
13. **Susisiekimo sistema:**
- 13.1. panaikinti susisiekimo infrastruktūros plėtros prieštaravimus tarp miesto ir gretimų savivaldybių Bendrojo plano sprendinių;
  - 13.2. sudaryti sąlygas atsirasti integruotai (intermodalinei) susisiekimo sistemai, sujungiančiai visas judumo formas (viešojo transporto, pėsčiųjų ir dviračių, individualaus transporto), kurios ne konkuruoja, o papildo viena kitą;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	8	58	0

- 13.3. susisiekimo sistemos infrastruktūra turi būti plėtoma atsižvelgiant į Darnaus judumo plano sprendinius ir leisti siekti darnaus judumo tikslų;
- 13.4. toliau modernizuoti viešojo transporto rūšies – greitųjų autobusų tranzito (*Bus rapid transit* (BRT) tinklą ir sistemą išskiriant specialias eismo juostas, sudarant prioritetinį važiavimą sankryžose ir keičiant esamus autobusus šiuolaikinėmis transporto priemonėmis. Naujas viešojo transporto rūšis numatyti tik tuo atveju, jei iš esmės bus keičiami urbanistiniai sprendiniai (pvz., naujai formuojami urbanistiniai koridoriai su didesniu gyventojų ir darbo vietų tankiu) arba išaugs keleivių srautai;
- 13.5. intensyviau plėsti dviračių takų tinklą, nustatyti probleminius dviračių takų mazgus ir ruožus, numatyti infrastruktūros plėtros prioritetus. Išnagrinėti rekreacinį pėsčiųjų ir dviračių žiedą, kuris galėtų sujungti Bukčių, Karoliniškių, Vingio, Ozo, Verkių, Žaliųjų ežerų, Valakampių, Sapieginės, Belmonto, Pavilnių parkus į bendrą sistemą;
- 13.6. išnagrinėti Šiaurinę gatvę, kuri sujungtų Vakarinį aplinkelį su Valakupių tiltu ir užtikrintų Ozo ir Kareivių gatvių pralaidumą.
14. **Inžinerinė infrastruktūra:**
  - 14.1. peržiūrėti inžinerinės infrastruktūros plėtros prioritetus (pirmiausia – siekiant užtikrinti infrastruktūros poreikį esamose užstatytose teritorijose, kuriose tokia infrastruktūra nesukurama jau ne vieną dešimtmetį);
  - 14.2. įvertinus skirtingą investicijų poreikį bei atsižvelgiant į miesto plėtros prioritetus miesto teritoriją suskirstyti į zonas, kurioms pagal miesto plėtros prioritetus būtų nustatomi diferencijuoti infrastruktūros plėtros mokesčiai;
  - 14.3. įvertinti energetinės sistemos (Vilniaus termofikacinės elektrinės Nr. 2 ir geležinkelio iki jos poreikio klausimas) konversiją Neries pakrantėje Savanorių prospekte galimybes.
15. **Plėtros prioritetai:**
  - 15.1. aiškiau, tiksliau ir konkrečiau apibrėžti miesto plėtros prioritetus, urbanistinės struktūros centrus;
  - 15.2. numatyti projektų įgyvendinimo eiliškumą ir terminus, reikalingus išteklius;
  - 15.3. numatyti koordinuotos miesto ir priemiesčio (teritorijų, esančių gretimose savivaldybėse) plėtros priemonės;
  - 15.4. įvertinus skirtingą investicijų poreikį bei atsižvelgiant į miesto plėtros prioritetus, miesto teritoriją suskirstyti į zonas, kurioms būtų nustatomi skirtingi pagal miesto plėtros prioritetus diferencijuoti infrastruktūros plėtros mokesčiai;
  - 15.5. esant viešųjų lėšų trūkumui labiau telktis ties Bendrojo plano sprendiniuose numatytų prioritetinių plėtros krypčių įgyvendinimu – vidinių, jau užstatytų teritorijų efektyvesniu panaudojimu ir trimis naujai plėtojamomis vakarų, šiaurės vakarų ir rytų kryptimis.
16. Rengiant Bendrojo plano keitimą būtina tęsti raidos kryptis, numatytas Bendrojo plano decentralizuotos koncentracijos koncepcijoje iki 2025 metų, siekiant užtikrinti gyventojų interesus, pradėtų darbų ir statybų tęstinumą, investicijų stabilumą, palaikyti bendradarbiavimą ir partnerystės ryšius su kaimyninėmis savivaldybėmis darniai miesto plėtrai užtikrinti. Rengėjas privalo įvertinti aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, patvirtintų įsigaliojus Bendrajam planui, sprendinius.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	9	58	0

3. Urbanistinės problemos ir situacijos

Rengiant bendrojo plano keitimo esamos būklės įvertinimo stadiją, nustatytos pačios svarbiausios Vilniaus miesto urbanistinės struktūros problemos, kurias savo kompetencijos ribose spręs bendrojo plano sprendiniai.

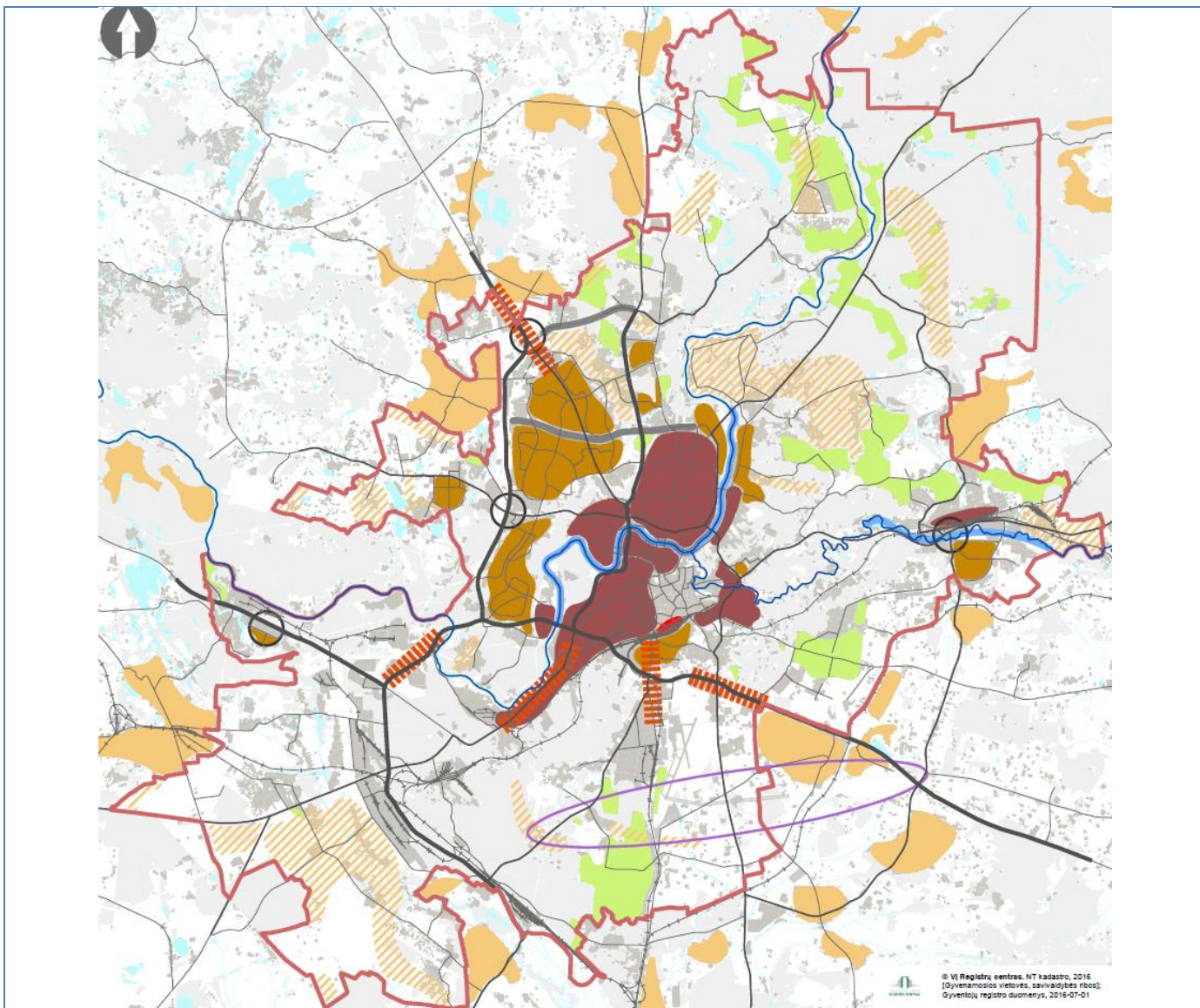
Svarbiausios Vilniaus miesto urbanistinės struktūros problemos (žr. pav. Nr. 3-1):

1. **Nusidėvėję sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonai;**
(teritorija – apie 1840 ha; gyventojų skaičius - 350 tūkst.)
2. **Nebaigtas formuoti šiuolaikinis sostinės Centras** (viešųjų erdvių trūkumas Naujamiestyje, Šnipiškėse, aplestos buvusios gamybinės teritorijos, pagrindinių dviračių, pėsčiųjų takų ir jų jungčių trūkumas;
(visa centrinės dalies teritorija – apie 2500 ha, iš jų konversijai numatomų teritorijų – apie 450 ha)
3. **Nepastatytos svarbios automobilių transporto jungtys;**
(Šiaurinė g. tarp Kalvarijų g. ir Vakarinio greitkelio – 5 km; Mykolo Lietuvos g. – 2,4 km)
4. **Nusidėvėję ir nesaugūs geležinkelio, autobusų stoties mazgai ir jų aplinka;**
(teritorija – apie 60 ha; 1012,5 tūkst. keleivių išvyko iš Vilniaus gel. stoties 2015 m. (2774 keleiviai per dieną))
5. **Neries ir Vilnios upių pakrantės nepakankamai pritaikytos gyventojų poreikiams** (sportui, poilsiui, dviračių eismui ir vaikščioti pėsčiomis);
(teritorija – apie 300 ha)
6. **Neišvystyti periferiniai centrai** (nesukoncentruotos paslaugos, infrastruktūra, nesukurtos jų viešosios erdvės);
(teritorija – apie 140 ha)
7. **Nesuformuotas pagrindinių miesto prieigų ir struktūrinių gatvių įvaizdis** (nesukurta jų statusą atitinkanti architektūrinė-urbanistinė aplinka, neefektyviai panaudojama esama infrastruktūra);
(teritorija – apie 500 ha)
8. **Dėl ateičiai rezervuoto lėktuvų kilimo-tūpimo tako (KTT) nepanaudotos plėtrai tinkamos miesto teritorijos** (dėl Susisiekimo ministerijos neapsisprendimo, ar reikalingas kitos krypties KTT);
(teritorija – apie 300 ha)
9. **Priemiesčio gyventojai naudojami Vilniaus miesto savivaldybės lėšomis sukurta infrastruktūra;**
(tiesiogiai su miestu susijusi priemiestinė teritorija – apie 11 tūkst. ha (110 kv. km); gyventojų skaičius – apie 47 tūkst.)
10. **Chaotiškas sodininkų bendrijų virsmas į gyvenamąsias teritorijas;**
(teritorija – apie 2180 ha; gyventojų - 19,4 tūkst.; gyventojų potencialas: iki 2030 m. – papildomai apie 10 tūkst., iki 2050 m. - apie 22 tūkst. gyventojų).

Probleminės situacijos:

1. **Pageidavimai statyti žemėje, kurioje atkurtos nuosavybės teisės, bet urbanizacija nenumatyta;**
(2015-01-01 - 2017-02-23 – 247 prašymai, iš jų: 81 (33%) – dėl „žemės ūkio ir kitų neužstatomų teritorijų“ urbanizacijos, 103 (42%) – dėl „želdynų“ ir „miškų ir miškingų teritorijų“ urbanizacijos)
2. **Dėl netobulos juridinės bazės nesilaikyta miesto plėtros prioritetų, nustatytų bendrajame plane** (padrikas ir fragmentuotas užstatymas periferinėje zonoje, išblaškytos investicijos, augantis infrastruktūros poreikis);
3. **Bendrajame plane nustatytieji reglamentai nepakankamai diferencijuoti skirtingoms miesto dalims** (funkcinėms zonoms nustatytos visam miestui vienodos maksimalus užstatymo intensyvumo, pastatų aukščio reikšmės), **nenustatyti užstatymo tipai** (užstatymo tipai lemia miesto rajonų ar kvartalų įvaizdį, savitumą ir gyvenimo kokybės standartus);
4. **Nenustatyta tvarka ir principai, kuriais teritorijos vystomos privačios iniciatyvos teise neprioritetinėse plėtros zonose;**
5. **Nenustatyta tvarka ir principai, užtikrinantys želdynų įrengimą ir gamtinių erdvių viešą naudojimą numatytose urbanizuoti teritorijose, privačiuose sklypuose.**

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	10	58	0

Sutartiniai ženklai:

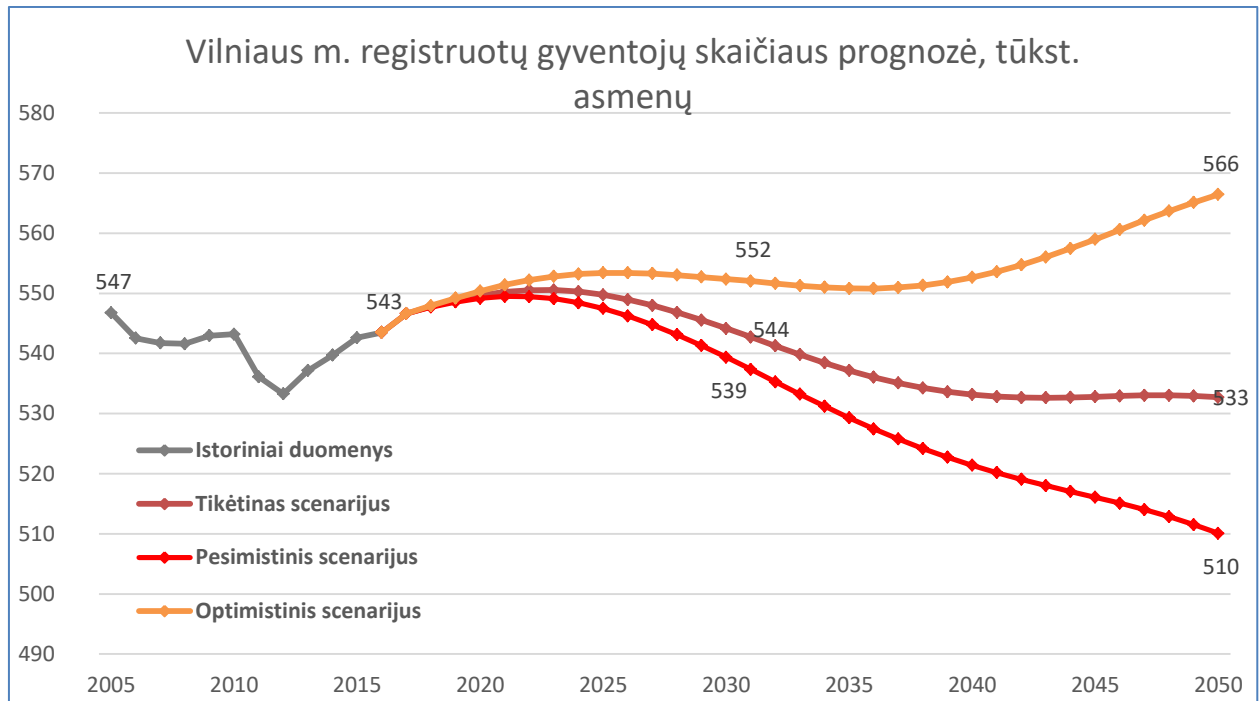
- Nusidėvėję sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonai
- Nebaigtas formuoti šiuolaikinis sostinės Centras (viešųjų erdvių trūkumas Naujamiestyje, Šnipiškėse, apštos buvusios gamybinės teritorijos, pagrindinių dviračių, pėsčiųjų takų ir jų jungčių trūkumas)
- Nepastatytos svarbios automobilių transporto jungtys
- Nusidėvėję ir nesaugūs geležinkelio, autobusų stoties mazgai ir jų aplinka
- Neries ir Vilnios upių pakrantės nepakankamai pritaikytos gyventojų poreikiams (sportui, poilsiui, dviračių eismui ir vaikščioti pėsčiomis)
- Neišvystyti periferiniai centrai (nesukoncentruotos paslaugos, infrastruktūra, nesukurtos jų viešosios erdvės)
- Nesuformuotas pagrindinių miesto prieigų ir struktūrinių gatvių įvaizdis (nesukurta jų statusą atitinkanti architektūrinė-urbanistinė aplinka, neefektyviai panaudojama esama infrastruktūra)
- Dėl ateičiai rezervuoto lėktuvų kilimo-tūpimo tako (KTT) nepanaudotos plėtrai tinkamos miesto teritorijos (dėl Susisiekimo ministerijos neapsisprendimo, ar reikalingas kitos krypties KTT)
- Priemiesčio gyventojai naudojami Vilniaus miesto savivaldybės lėšomis sukurta infrastruktūra
- Chaotiškas sodininkų bendrijų virsmas į gyvenamąsias teritorijas
- Pageidavimai statyti žemėje, kurioje atkurtos nuosavybės teisės, bet urbanizacija nenumatyta
- Vilniaus miesto savivaldybės riba

Pav. Nr. 3-1. Urbanistinių problemų arealai

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	11	58	0

4. Gyventojų skaičiaus demografinė prognozė

Pagal labiausiai tikėtiną scenarijų, 2030 metais Vilniuje gyvens 544 tūkst. gyventojų, 2050 metais – 533 tūkst. (pav. Nr. 4-1), vertinant vien registruotus gyventojus. Per ateinantį dešimtmetį tikėtinas populiacijos augimas dėl teigiamos migracijos bei gimusiųjų skaičiaus (viršijančio mirusiųjų skaičių), kurį lemia esama gyventojų struktūra pagal amžių – didelis 25-34 metų moterų skaičius (gyventojų skaičiaus struktūra pagal amžių iliustruota (pav. Nr. 4-2). Vėliau gimusiųjų skaičius ims mažėti. Pagrindinė to priežastis – mažas dabartinių 10-25 metų moterų skaičius ir, vėlgį, suminis gimstamumo rodiklis, neužtikrinantis kartų kaitos. Pagal labiausiai tikėtiną scenarijų, vidutinis metinis gyventojų skaičiaus pokytis 2016-2050 metų laikotarpiu lygus - 0,06 proc.

Pav. Nr. 4-1. Vilniaus m. sav. registruotų gyventojų skaičiaus prognozė. Šaltinis: SJ „Vilniaus planas“, 2016

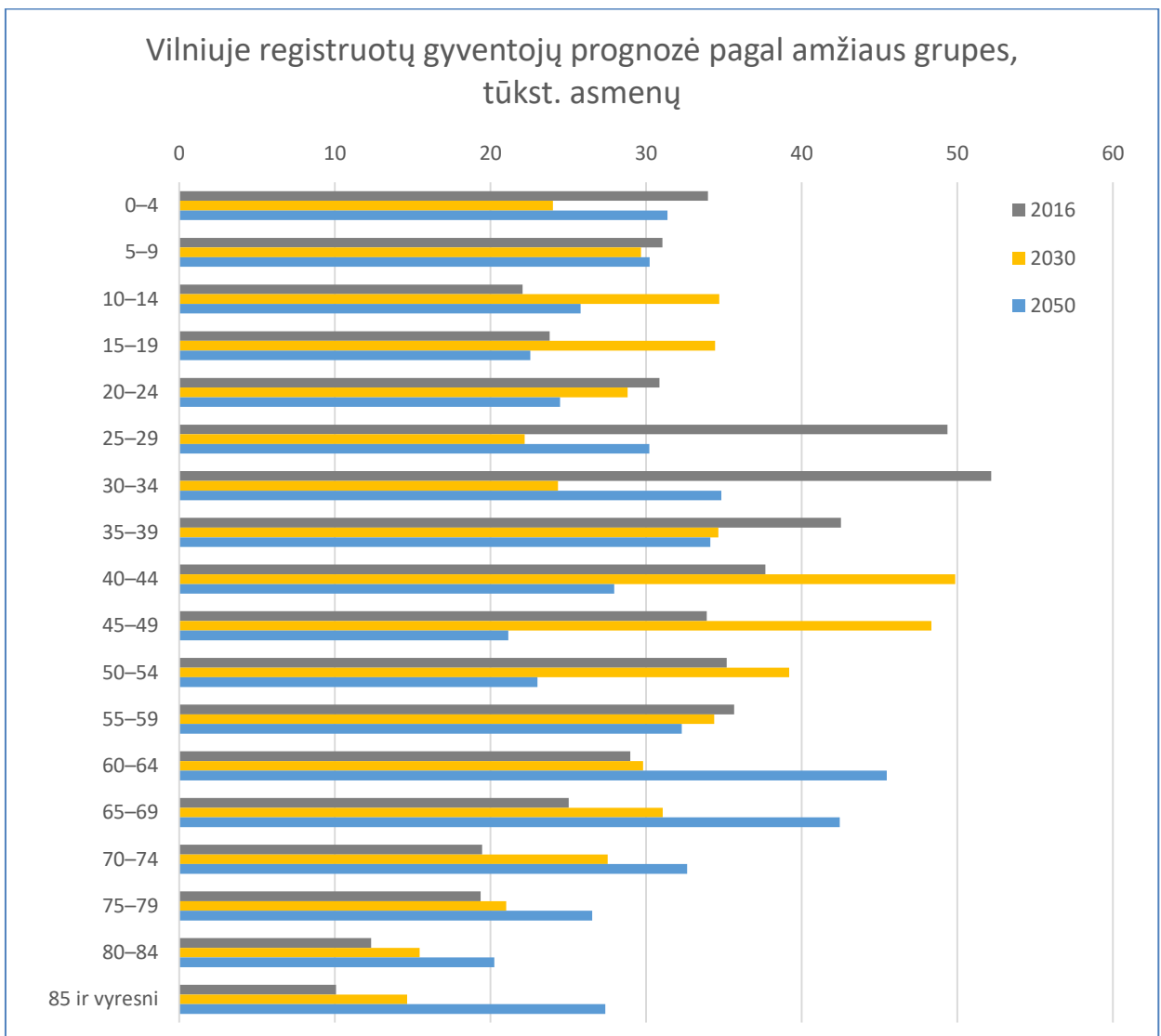
Pagal pesimistinę prognozę, Vilniaus m. savivaldybėje registruotų gyventojų skaičius nukris iki 510 tūkst. 2050 metais. Šio scenarijaus gyventojų skaičiaus vidutinis metinis pokytis lygus - 0,19 proc.

Pagal optimistinę prognozę, vilniečių skaičius 2050 metais pasieks 566 tūkst. Pagal šios prognozės scenarijų, metinis vidutinis gyventojų skaičiaus pokytis lygus 0,12 proc. Optimistinė prognozė paremta Vilniaus stiprėjančios rolės regione prognoze, kuri skatins didesnę migraciją į Vilnių tiek iš Lietuvos, tiek ir iš užsienio šalių. Tokios tendencijos stebimos rytų Vokietijos miestuose, kurie po drastiško gyventojų skaičiaus mažėjimo vėl pradėjo augti, pritraukdami gyventojus iš užsienio bei kaimiškųjų regionų.

Prognozuojamo registruotų gyventojų skaičiaus struktūra pagal amžių

Pav. Nr. 4-2 pateikia prognozuojamo gyventojų skaičiaus 2030 metais ir 2050 metais pasiskirstymą pagal amžių. Didelis dabartinių 25-35 metų amžiaus gyventojų skaičius lemia didelį dabartinį 0-9 amžiaus vaikų skaičių. Atitinkamai, tai lemia didelį 10-19 metų gyventojų skaičių 2030 metais. Šie gyventojai vėliau susilauks vaikų, dėl ko jų skaičius ūgtelėja 2050 metais.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	12	58	0

Pav. Nr. 4-2. Vilniuje registruotų gyventojų struktūra pagal amžių. Šaltinis: SJ „Vilniaus planas“, 2016

Pav. Nr. 4-2 taip pat iliustruoja gyventojų senėjimo tendenciją. Tai lemia tiek esama gyventojų struktūra, tiek ilgėjanti tikėtina gyvenimo trukmė. Jei 2016 metais gyventojų medianinis amžius Vilniuje buvo lygus 38 metams, tai 2050 metais jis gali pasiekti net 46 metus.

Darbingo amžiaus gyventojų dalies prognozė nėra pateikiama dėl, planuojama, kisančio pensinio amžiaus ribos.

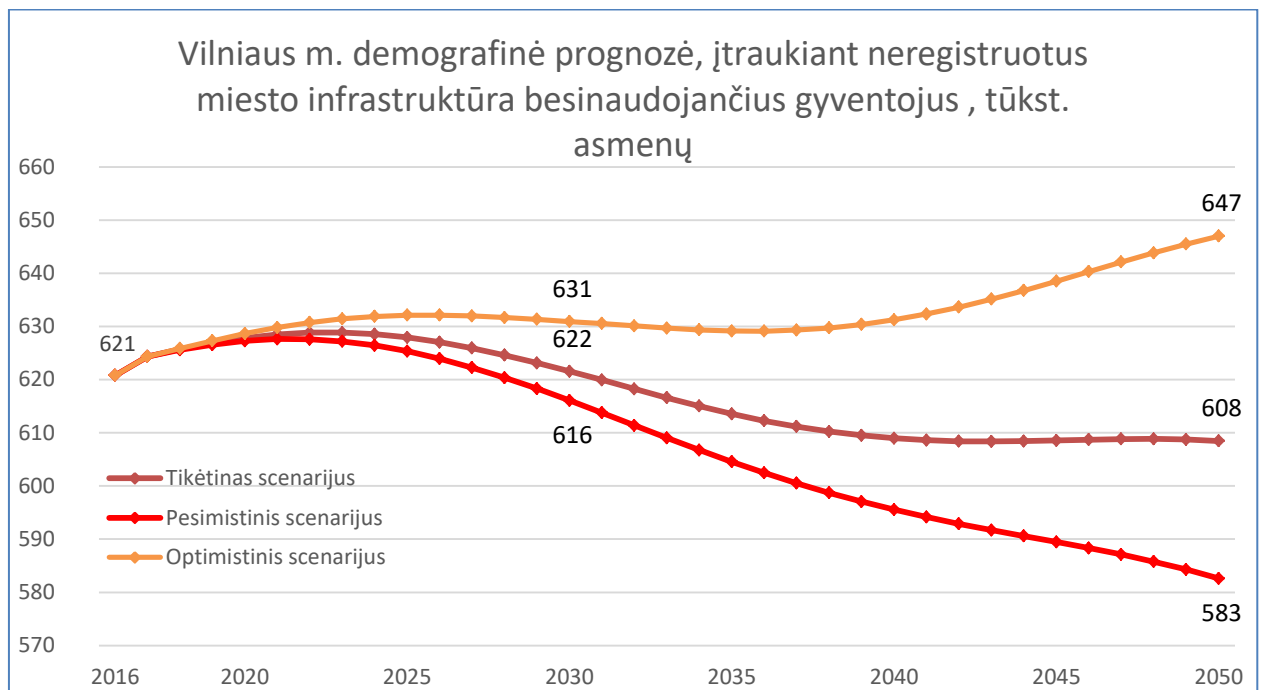
Gyventojų prognozė, įtraukiant ir kitus miesto infrastruktūra besinaudojančius gyventojus

Skaičiuojant, kad realiai Vilniuje šiuo metu gyvena ar miesto infrastruktūra naudojasi tiek žmonių, kiek registruota Vilniaus miesto teritorinėje ligonių kasoje, prognozuojamas gyventojų skaičius atitinkamai keičiasi. Kadangi išsamūs duomenys apie mieste savo gyvenamosios vietos neregistravusių, bet pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigose prisiregistravusių gyventojų amžių ir lytį nėra prieinama, prognozei taikomas atitinkamas procentinis gyventojų skaičiaus padidinimas pagal amžių. Tokia demografinė prognozė iliustruota *pav. Nr. 4-3*. Atkreipiamas dėmesys, kad visos kitos prielaidos, susijusios su skirtingais scenarijais, yra analogiškos registruotų gyventojų prognozės prielaidoms.

Taigi vertinant ne tik registruotus gyventojus, pagal labiausiai tikėtiną scenarijų, gyventojų skaičius nuo 621 tūkst. 2016 metais kiek paaugs iki 622 tūkst. 2030 metais ir nukris iki 608 tūkst. 2050 metais. Pokyčių priežastys analogiškos kaip ir registruotų gyventojų demografinės prognozės atveju.

Pagal pesimistinį scenarijų, gyventojų skaičius 2030 metais nukris iki 616 tūkst. ir iki 583 tūkst. 2050 metais. Optimistinis scenarijus prognozuoja augimą iki 631 tūkst. ir 647 tūkst. atitinkamai 2030 ir 2050 metais.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	13	58	0

Pav. Nr. 4-3. Vilniaus m. gyventojų demografinė prognozė, įtraukiant neregistruotus infrastruktūra besinaudojančius gyventojus. Šaltinis: SJ „Vilniaus planas“, 2016, Vilniaus teritorinė ligonių kasa, 2016

5. Gyvenamųjų teritorijų poreikis iki 2050 m.

Modeliuojant siūlomą gyvenamųjų teritorijų raidą, remiamasi 2005-2015 m. naujos gyvenamosios statybos tendencijomis, namų ūkių skaičiumi, vidutiniu namų ūkių dydžiu daugiabučiuose namuose bei 1-2 butų namuose (Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybėse), taip pat nuolatinių ir laikinų gyventojų skaičiaus kaitos prognozėmis.

Remiantis dabartinėmis tendencijomis, t.y. išliekant 2005-2015 m. buvusiam gyvenamųjų namų statybos tempui, prognozuojama, kad:

- Iš viso iki 2050 m. bus pastatyta apie 124 tūkst. būstų, kuriuose galėtų apsigyventi apie 298 tūkst. gyventojų (iš jų Vilniaus miesto savivaldybėje – apie 254 tūkst. ir Vilniaus rajono savivaldybėje – apie 44 tūkst.).

Lentelė Nr. 5.1-1. Teorinė būstų statybos apimtis, išliekant 2005-2015 m. naujos būstų statybos tendencijoms

Prognozuojama būstų statybos apimtis, išliekant 2005-2015 m. vyravusioms naujos statybos tendencijoms								
	1-2 butų namai (30 gyv./ha)				Daugiabučiai namai (150 gyv./ha)		Iš viso	
	Vilniaus m. sav.		Plėtra į Vilniaus r. sav. teritoriją		Būstai, vnt.	Gyventojai, gyv. sk.	Būstai, vnt.	Gyventojai, gyv. sk.
	Būstai, vnt.	Gyventojai, gyv. sk.	Būstai, vnt.	Gyventojai, gyv. sk.				
2018-2030 m.	10296	29858	6656	17306	31915	70213	48867	117377
2031-2050 m.	15840	45936	10240	26624	49100	108020	75180	180580
Viso 2018-2050 m.	26136	75794	16896	43930	81015	178233	124047	297957

- Tačiau, dabartine samprata pakankamai kokybiškas gyvenimo sąlygas bylojantis vidutinis 35 m² gyvenamojo fondo plotas, tenkantis vienam nuolatiniam gyventojui¹, butų pasiektas tarp 2026 ir 2028 metų, o vidutinis 35 m² gyvenamojo fondo plotas, tenkantis vienam nuolatiniam ir laikinam gyventojui², pasiektas tarp 2032 ir 2034 metų. Išliekant analogiškomis būsto statybos tendencijoms, net apie 2050 metus nebūtų pasiekta 50 m²/gyv. kritinė riba, šiuo metu suvokiama kaip būsto perprodukcija. Pakankamas namų ūkiams reikalingas būstų skaičius būtų pastatytas (laikinių ir nuolatinių gyventojų namų ūkių skaičius = būstų skaičiui) tarp 2024 ir 2027 metų.

¹ Šaltinis: LR Statistikos departamentas, Nuolatinių gyventojų skaičius metų pabaigoje, 2016 m.

² Šaltinis: Vilniaus teritorinė ligonių kasa, prisirašiusių prie Vilniaus miesto PAASPJ gyventojų skaičius, 2016 m.

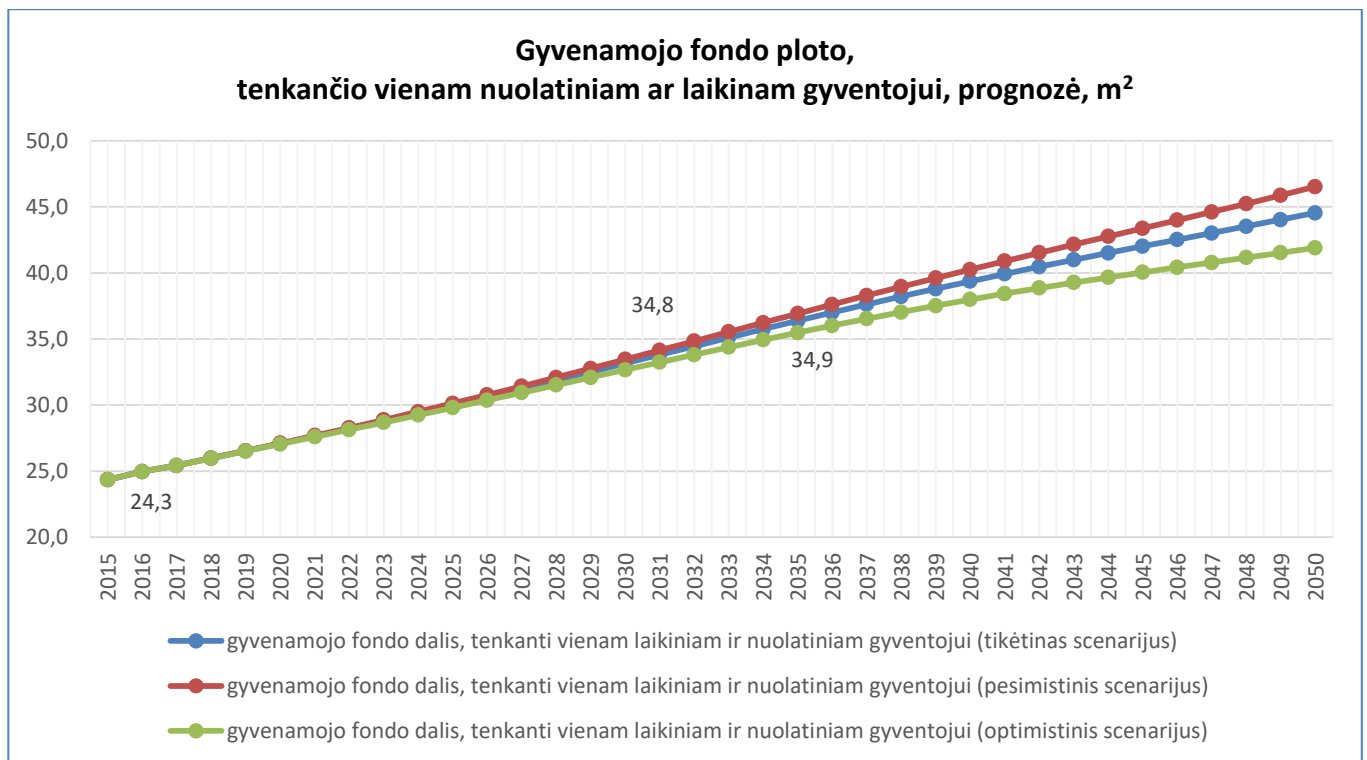
Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	14	58	0

Įvertinus naujausius LR Statistikos departamento duomenis, atnaujintus 2017 m. birželio 12 d., naudingo ploto, tenkančio vienam gyventojui, statistiniai duomenys Lietuvoje pakeisti, nuo 2014 m. į gyvenamąjį butų fondą įtraukiant sodo paskirties pastatus. Todėl Vilniaus miesto savivaldybėje, įtraukus sodo paskirties pastatus, naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, 2014 ir 2015 metais pasikeitė (žr. lentelę Nr. 5.1-2). Kadangi naudingo ploto, tenkančio vienam gyventojui, augimo tendencijos buvo analizuojamos per ilgesnį laikotarpį nei 2 metai, gyvenamojo fondo augimo prognozės nekeičiamos (nevertinamas sodo paskirties pastatų naudingas plotas).

Lentelė Nr. 5.1-2. Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui, Vilniaus miesto savivaldybėje (pagal 2017-06-12 ir 2016-06-09 duomenis)

Metai	Naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui (m ²)*	
	2016-06-09 duomenys	2017-06-12 duomenys
2016		30,1
2015	27,8	29,5
2014	27,2	28,8
2013	26,8	26,8

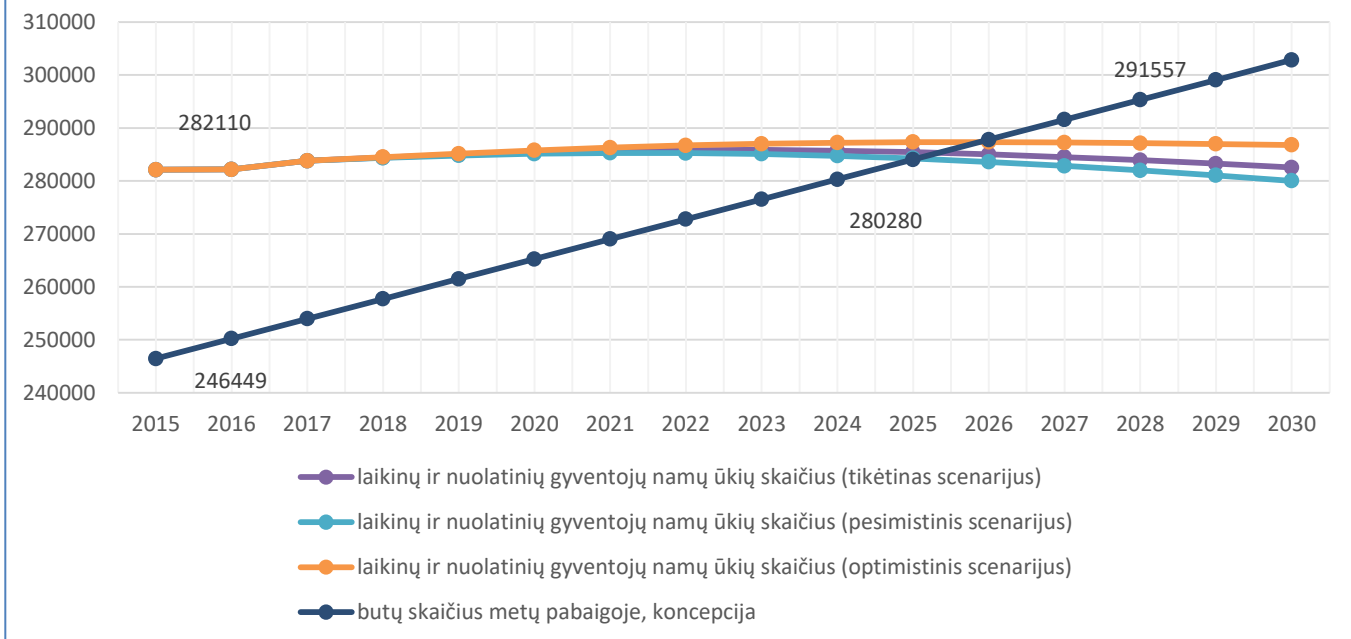
* Gyvenamojo fondo duomenys palyginami iki 2008 m. Nuo 2009 metų pasikeitė informacijos šaltinis, naudojami valstybinės įmonės Registrų centras duomenys. Nuo 2014 m. į gyvenamąjį butų fondą įtraukti sodo paskirties pastatai (šaltinis: LR Statistikos departamentas 2016 ir 2017 m.)

Pav. Nr. 5.1-1. Gyvenamojo fondo ploto, tenkančio vienam nuolatiniam ir laikinam gyventojui, prognozė, išliekiant 2005-2015 m. naujos būstų statybos tendencijoms

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	15	58	0

Vilniaus m. sav. namų ūkių (nuolatinių ir laikinų gyventojų) ir butų skaičiaus prognozė iki 2030 m., vnt.

Pav. Nr. 5.1-2. Vilniaus m. sav. namų ūkių (nuolatinių ir laikinų gyventojų) ir butų skaičiaus prognozė iki 2030 m., išliekant 2005-2015 m. naujos būstų statybos tendencijoms

- Taigi, galima prognozuoti, kad **nuo 2035 metų** (pasiekus vidutinį 35 m² gyvenamojo fondo plotą, tenkantį vienam nuolatiniam ir laikinam gyventojui, ir bendram būstų skaičiui tapus lygiu laikinų ir nuolatinių gyventojų namų ūkių skaičiui), būsto statybos tempai gali sulėtėti ir kartu sumažėti naujų teritorijų poreikis. Galimas ir kitas variantas – gerėjant ekonominei situacijai ir toliau augant kokybiško būsto poreikiui, naujo būsto statybos tempai išliks tokie patys. Tokiu atveju sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonuose esantis būstas taps nepatrauklus, šie rajonai pradės tuštėti ar palaipsniui virst silpnesnių socialinių sluoksnių gyventojų koncentracijos zona.

Išliekant 2005-2015 m. buvusiam daugiabutės statybos tempui, tokių teritorijų (užstatomų 150 gyv./ha tankumu) apie 92 tūkst. gyventojų apgyvendinti reiktų bent 613 ha. Šiuo metu Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra apie 866 ha apleistų ir neišnaudoto potencialo teritorijų, iš kurių prognozuotina apie 50 proc. (433 ha) galėtų būti dideliu intensyvumu užstatomos daugiabučiais gyvenamaisiais namais (150 gyv./ha) ir taip patenkintų naujo būsto poreikius apie 65 tūkst. gyventojų. T.y., - trūksta daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijos apie 27 tūkst. gyventojų apgyvendinti.

Siūlomoje bendrojo plano koncepcijoje numatoma apie 485 ha naujos vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios statybos teritorijų (100 gyv./ha): Kalnėnai – 133 ha, Pupojai – 64 ha, Pilaitės šiaurinė dalis – 30 ha, kvartalo „Venecija“ aplinka prie Eišiškių pl. – 28 ha, Gulbinai – 80 ha, Pavilionys-Bajorai – 150 ha. Iš jų apie 313 ha – prioritetingos: Kalnėnai, Pilaitės šiaurinė dalis, Pavilionys, Bajorai. Tikėtina, kad esant didelio užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų trūkumui, daugiabutei gyvenamajai statybai taptų patrauklios vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios teritorijos, jas užstatant apie 100 gyv./ha tankumu. Daugiabučių namų teritorijų trūkumą (27 tūkst. gyventojų) siūlomos vidutinio užstatymo intensyvumo naujos statybos teritorijos visiškai patenkintų: 27 tūkst. gyventojų poreikius tenkintų apie 270 ha vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų (100 gyv./ha). Jeigu didesnio daugiabučių statybos poreikio neliktų, likę 215 ha vidutinio užstatymo intensyvumo teritorijų galėtų patenkinti dar apie 6,5 tūkst. tūkst. gyventojų poreikius, užstatant 30 gyv./ha tankumu. T.y., siūlomose vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose teritorijose daugiabučiuose ir 1-2 butų gyvenamuosiuose namuose galėtų apsigyventi apie 33,5 tūkst. gyventojų.

Prioritetinėse vidutinio užstatymo intensyvumo teritorijose taikant patrauklias daugiabučių statybą skatinančias priemones (parama socialinės, inžinerinės, kelių infrastruktūros įrengimui ir pan.), į 270 ha šių teritorijų galima būtų pritraukti išimtinai daugiabutę statybą, skirtą 27 tūkst. gyventojų. Likusi prioritetingų teritorijų dalis – 43 ha, nesant daugiabučių statybos poreikiui ir esant didelei 1-2 butų namų statybos paklausai, būtų užstatoma 1-2 butų gyvenamaisiais namais, skirtais 1,3 tūkst. gyventojų.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	16	58	0

Tikimasi, kad iki 2050 metų bus užstatyta apie 80 proc. sodininkų bendrijų teritorijų, tinkamų gyvenamajai statybai. Iš 1915 ha sodininkų bendrijų teritorijų, tinkamų gyvenamajai statybai, apie 694 ha jau yra užstatyti gyvenamaisiais namais. Dar apie 838 ha teritorijos, galėtų apsigyventi apie 42 tūkst. naujų gyventojų (50 gyv./ha). Tikimasi, kad iki 2030 metų į sodininkų bendrijų teritorijas atsikels iki 32 tūkst. gyv. ir bus naujai užstatyta iki 637 ha teritorijos.

Iš viso sodininkų bendrijų teritorijos ir vidutinio užstatymo intensyvumo naujos gyvenamosios statybos teritorijos, realizavus maksimalų leidžiamą statybos tankį ir intensyvumą, galėtų patenkinti apie 63,5 tūkst. gyventojų būsto poreikius, t.y. beveik lygiai tiek (1,5 tūkst. daugiau), koks yra 1-2 butų naujų gyvenamųjų namų statybos poreikis iki 2050 metų. Maksimalių leidžiamų statybos rodiklių (100 gyv./ha) nerealizuojant ir dalį (215 ha) vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų užstatant 30 gyv./ha tankumu (1-2 butų gyvenamaisiais namais), šios teritorijos kartu su sodininkų bendrijų teritorijomis patenkintų 48,5 tūkst. gyventojų poreikius, o likusiems 14 tūkst. gyventojų tektų numatyti 467 ha papildomų mažo užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai (30 gyv./ha) – tokia raida labiausiai tikėtina, atsižvelgiant į esamas naujos statybos tendencijas.

Lentelė Nr. 5.1-4. Teritorijos naujai gyvenamajai statybai poreikis iki 2050 m.

Teritorijos naujai gyvenamajai statybai poreikis iki 2050 m.				
Būsto tipas	Apleistos teritorijos konversija į didelio užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją, ha	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji teritorija, ha	Sodininkų bendrijų teritorija*, ha	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji teritorija, ha
Daugiabučiai namai	433 (150 gyv./ha)	270 (100 gyv./ha)	0	0
1-2 butų namai	0	215 (30 gyv./ha)	838 (50 gyv./ha)	467 (30 gyv./ha)
VISO	433	485	838	467

* - Sodininkų bendrijų teritorijoje numatoma tik 1 buto gyvenamųjų namų statyba

Įvertinus realų naujos statybos būstų poreikį, prisidedantį prie gyvenimo sąlygų gerinimo, neišbalansuojant esamos urbanistinės miesto struktūros, svarbu sudaryti konkurencingas sąlygas daugiabučių statybai, apriboti naujų 1-2 butų gyvenamųjų namų statybą, kad šios perteklius nepaskatintų miesto centrinės bei vidurinės dalies erozijos, o ribota žemės naujai statybai pasiūla paskatintų esamų gyvenamųjų teritorijų atsinaujinimą ir kompaktiškų (t.y. maksimalius leidžiamus statybos rodiklius realizuojančių) naujų kvartalų kūrimąsi. Tikėtina, kad naujų būstų statyba ir esamų būstų atnaujinimas visu analizuojamu laikotarpiu vyks lygiagrečiai, o didelė dalis statybų sektoriaus persiorientuos į esamų būstų atnaujinimą, griovimą ir perstatymą dar iki 2035 metų.

Statybos techniniame reglamente STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“ gyvenamosios paskirties pastatams numatoma gyvavimo trukmė, priklausomai nuo statinio naudojimo paskirties ir statybos produktų, iš kurių jis pastatytas. Iki 2050 m. baigsis visų plytų mūro arba mišrių konstrukcijų, stambiaplokščių ir šlakbetonio gyvenamųjų statinių, baigtų statyti iki 1950 metų, gyvavimo trukmė. Taip pat iki 2050 metų baigsis visų rąstinių bei medinių (su karkasu, apmūrytų ar skydų) gyvenamųjų statinių, statytų iki 1980 m., gyvavimo trukmė.

2017 m. pradžioje iki 2040 m. baigtų statyti 1-2 butų gyvenamųjų namų buvo 4230 (plotas – 498538 m²), daugiabučių – 2219 (plotas – 1426585 m²), o gyvenamųjų namų įvairioms socialinėms grupėms buvo 38 (plotas – 47574 m²). Visų šių gyvenamųjų namų (iš viso – 6487 pastatai, plotas – 1972697 m²), išskyrus monolito, gyvavimo trukmė baigsis iki 2040 m., o monolito – iki 2060 m. Tikėtina, kad šiuose 1-2 butų namuose gyvena 20,5 tūkst. gyventojų, daugiabučiuose namuose – 58,7 tūkst. gyventojų ir gyvenamuosiuose namuose įvairioms socialinėms grupėms – 2 tūkst. gyventojų – (24,3 m²/gyv.). Tai yra, iš viso apie 81,2 tūkst. gyventojų iki 2040 metų (monolitinių namų – iki 2060 metų) iškilis poreikis savo būste atlikti kapitalinį remontą arba griauti ir statyti naują būstą.³

Jau dabar aktualus sovietinio laikotarpio daugiabučių namų modernizavimas, bendrabučių griovimas ir perstatymas, senųjų gyvenviečių atnaujinimas, nors daugelio iš šių statinių gyvavimo trukmė iki 2050 metų ir nesibaigs. Tokių vien gelžbetonio plokščių gyvenamųjų daugiabučių statinių Vilniaus m. savivaldybėje 2017 m. pradžioje buvo 1732 (6266959 m²)⁴.

³ Šaltinis: VĮ Registrų centras, 2017 m.

⁴ Šaltinis: VĮ Registrų centras, 2017 m.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	17	58	0

Išliekant 2005-2015 m. būsto statybos tendencijoms, sumažinus naujos statybos teritorijų pasiūlą bei tokiu būdu suaktyvinus esamų gyvenamųjų teritorijų atsinaujinimą, atnaujintuose 1-2 butų gyvenamuosiuose namuose turėtų įsikurti apie 58 tūkst. nusidėvėjusių pastatų gyventojų, o daugiabučiuose – 86,4 tūkst. gyventojų. Tikėtina, kad pritaikius anksčiau minėtas 1-2 butų naujų namų statybą ribojančias priemones ir suaktyvinus būsto atnaujinimo paramos programas, **atsinaujintų apie 1933 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų teritorijų (30 gyv./ha) ir 480 ha didelio užstatymo intensyvumo sovietinio laikotarpio daugiabučių namų teritorijų (180 gyv./ha)**. Šiose teritorijose esančių perpildytų būstų gyventojų naujo būsto poreikius patekintų naujos statybos būstas, kurio poreikio analizė pateikta anksčiau šiame skyriuje. Anksčiau pateiktoje naujo būsto poreikio analizėje jau yra įvertintas poreikis didinti gyvenamojo fondo dalį vienam gyventojui iki 35 m² bei pastatyti visų namų ūkių poreikius patenkinantį skaičių naujų būstų.

Lentelė Nr. 5.1-5. *Gyvenamųjų statinių gyvavimo trukmė, priklausomai nuo statybos produkto, iš kurių jie pastatyti. Šaltinis: Statybos techninis reglamentas STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“.*

Gyvenamųjų statinių gyvavimo trukmė, priklausomai nuo statybos produkto, iš kurių jie pastatyti					
Eilės nr.	Statinio pavadinimas Statybos produkto, iš kurio statinys pastatytas, pavadinimas	Statinio gyvavimo trukmė, metais	Statinių, pastatytų iki šių metų, gyvavimo trukmė baigsis		
			2018 m.	2030 m.	2050 m.
1.	Daugiabutis gyvenamasis namas:		Statinio statybos metai		
1.1.	plytų mūro arba mišrių konstrukcijų	100	1918 m.	1930 m.	1950 m.
1.2.	stambiaplokščiai	100	1918 m.	1930 m.	1950 m.
1.3.	monolito	120	1898 m.	1910 m.	1930 m.
1.4.	rąstų	60	1958 m.	1970 m.	1990 m.
1.5.	rąstų apmūryti	70	1948 m.	1960 m.	1980 m.
1.6.	mediniai su karkasu	40	1978 m.	1990 m.	2010 m.
1.7.	mediniai su karkasu apmūryti	50	1968 m.	1980 m.	2000 m.
2.	Vieno ir dviejų butų gyvenamieji namai:		Statinio statybos metai		
2.1.	plytų mūro	100	1918 m.	1930 m.	1950 m.
2.2.	stambiaplokščiai	100	1918 m.	1930 m.	1950 m.
2.3.	šlakbetonio	100	1918 m.	1930 m.	1950 m.
2.4.	rąstų	65	1953 m.	1965 m.	1985 m.
2.5.	mediniai su karkasu	40	1978 m.	1990 m.	2010 m.
2.6.	mediniai apmūryti	70	1948 m.	1960 m.	1980 m.
2.7.	mediniai skydų	50	1968 m.	1980 m.	2000 m.
2.8.	monolito	120	1898 m.	1910 m.	1930 m.

Toks gyvenamųjų teritorijų plėtojimas įgyvendintų esminius bendrojo plano siekius:

- Planuoti racionalų Vilniaus miesto žemės naudojimą gyvenamajai statybai, atsižvelgiant į prognozuojamas demografines tendencijas ir jų sąlygojamą naujo gyvenamojo būsto poreikio kaitą;
- Planavimo priemonėmis paskatinti miesto centrinės ir vidurinės dalies, senųjų gyvenviečių atsinaujinimą;
- Suplanuoti pakankamą teritorijos plotą kompaktiškomis, šiuolaikinius gyventojų poreikius tenkinančioms, finansiškai patrauklioms ir gyventojų migraciją į aplinkines savivaldybes stabdančioms gyvenvietėms Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje formuoti.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	18	58	0

6. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos alternatyvos

Vadovaujantis bendrojo plano keitimo darbų programa (toliau – Programa), patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-04-28 įsakymu Nr. 30-991, numatyta parengti ne mažiau kaip dvi teritorijos plėtros koncepcijos alternatyvas (programos III skyriaus „Kiti reikalavimai“ p.14).

Vadovaujantis programos II skyriaus „Bendrojo plano keitimo tikslai ir uždaviniai“ p. 9, akcentuojamas bendrojo plano sprendinių tęstinumo poreikis („rengiant Bendrojo plano keitimą būtina tęsti raidos kryptis, numatytas Bendrojo plano decentralizuotos koncentracijos koncepcijoje iki 2025 metų, siekiant užtikrinti gyventojų interesus, pradėtų darbų ir statybų tęstinumą, investicijų stabilumą, palaikyti bendradarbiavimą ir partnerystės ryšius su kaimyninėmis savivaldybėmis darniai miesto plėtrai užtikrinti“).

Nagrinėjamos dvi BP Koncepcijos alternatyvos:

1. **BP Koncepcija 1 „Nekeičiami galiojančio bendrojo plano sprendiniai“** (Bendrojo plano, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007-02-14 sprendimu Nr. 1-1519, neįgyvendintų sprendinių tęstinumas);
2. **BP Koncepcija 2 „Aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“.**

Bet kokių atveju, pasirinkus BP Koncepcijos vieną iš alternatyvų (siūloma alternatyva – BP Koncepcija 2), sprendinių konkretizavimo stadijoje bendrojo plano sprendiniai bus detalesni (mastelyje 1:10000) nei galiojančio bendrojo plano (mastelyje 1:25000).

7. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcija 2 – „aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos 2 – „aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“ (toliau – *BP Koncepcija 2*) sprendiniuose vadovaujama svarbiausiais miesto erdvinės struktūros tobulinimo tikslais:

- išsaugoti Vilniaus miesto savitumą, kuris neatsiejamas nuo kultūros paveldo (Senamiestis, istoriniai priemiesčiai) ir unikalios gamtinės aplinkos (upių šlaitai, parkai, draustiniai);
- pirmenybę teikti kompaktiško miesto sukūrimui centrinėje ir vidurinėje zonose, panaudojant vidines plėtros rezervus (antrinis teritorijų panaudojimas, modernizavimas, nebaigtų formuoti kvartalų užstatymas), plėtojant viešąją socialinę, susisiekimo infrastruktūrą bei želdynų sistemą;
- planuoti racionalų Vilniaus miesto žemės naudojimą gyvenamajai statybai, atsižvelgiant į prognozuojamas demografines tendencijas ir jų sąlygojamą naujo gyvenamojo būsto poreikio kaitą.

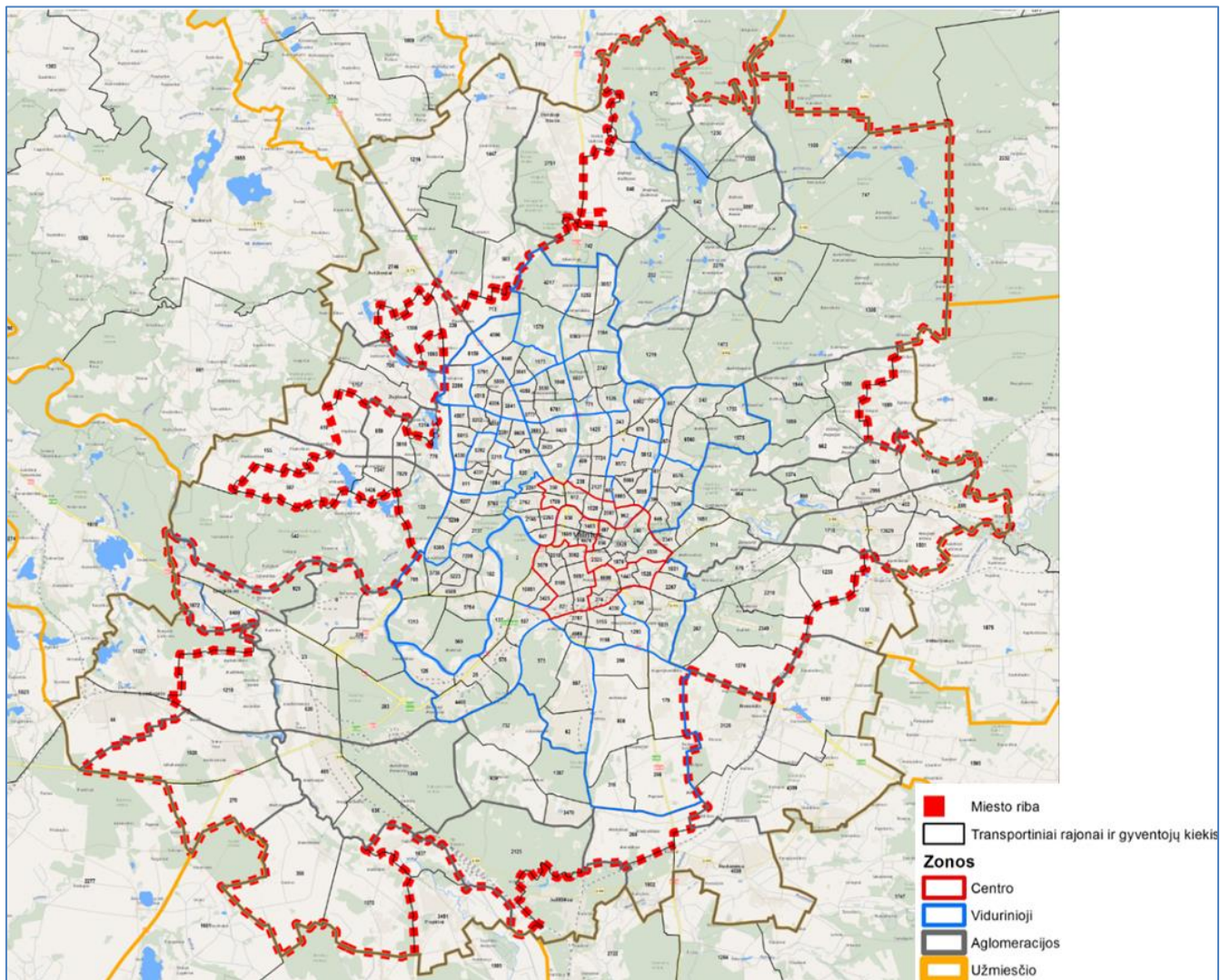
7.1. Išorės struktūra

Aplink Vilniaus miestą formuojasi glaudžiai su Vilniaus miestu susijusi priemiesčio teritorija, kurioje kasmet auga gyventojų, kasdieniniais ryšiais susietų su Vilniumi, skaičius (Vilnius yra darbo, studijų, apsipirkimo, sveikatos ir kultūros paslaugų centras priemiesčio gyventojams), tačiau bendradarbiavimas tarp gretimų savivaldybių dėl darnios miesto ir priemiestinių teritorijų, koordinuojant veiksmus, nevyksta.

Numatoma:

- Kartu su gretimomis Vilniaus ir Trakų rajonų savivaldybėmis nustatyti ir įteisinti Vilniaus miesto aglomeracinę zoną miesto ir artimojo priemiesčio veiklai koordinuoti, apimant Lentvarį (Vakarų zona), Zujūnus-Antežerius-Buivydiškes, Plytinę-Platiniškes, Bieliūnus-Dvarkščius, Avižienius, Bukiškį, Bajorus, Didžiąją Riešę, Bendorius, Lindiniškes (Šiaurės Vakarų zona), Galgius (Šiaurės-Rytų zona), Nemėžį, Grigaičius, Daržininkus, Skaidiškes, Rudaminą, Kalviškes, Juodšilius, Vaidotus-Pagirius (Pietryčių zona).

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	19	58	0

Pav. Nr. 7.1-1. Siūloma Vilniaus aglomeracinė zona

7.2. Miesto struktūra

Įvertinant svarbiausias Vilniaus miesto urbanistinės struktūros problemas, apibūdintas skyriuje 3, ir siekiant jas išspręsti iki 2050 m., numatoma:

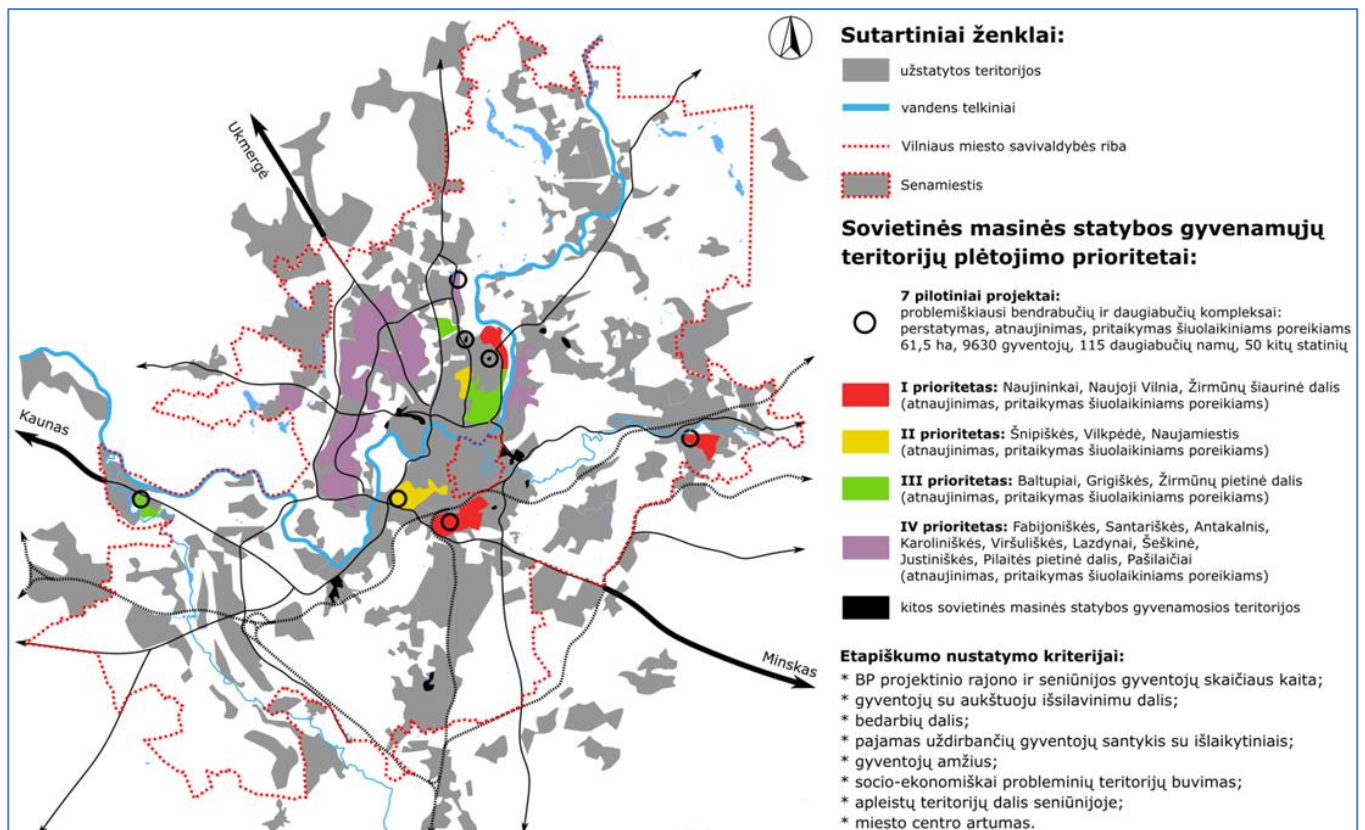
- Tobulinant miesto urbanistinę struktūrą, pirmenybę skirti teritorijų antriniam panaudojimui, modernizavimui, nebaigtų formuoti kvartalų užstatymui (miesto centrinė ir vidurinė zonos):
  - modernizuoti, renovuoti sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonus;
  - panaudoti apleistas teritorijas (antrinis panaudojimas);
  - performuoti perspektyviausias gyvenamai statybai sodininkų bendrijų teritorijas į gyvenamąsias teritorijas (leidžiant užstatyti tik 1 buto gyvenamaisiais namais);
  - numatant naują statybą dalinai užstatytose teritorijose, formuoti kvartalus pagal nustatytą morfologinę urbanistinę struktūrą;
- Formuoti intensyvaus užstatymo zonas šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu;
- Formuoti miesto centrus (pagrindinį miesto centrą ir lokalius miesto dalių centrus);
- Nutiesti svarbiausias trūkstamas transporto jungtis (Šiaurinė g., Mykolo Lietuvos g.), pagrindinius dviračių takus, želdynus;
- Vystant naują plėtrą periferinėje zonoje, pirmenybę skirti Pilaitės šiaurinei daliai, teritorijai prie Minsko plento ir teritorijoms prie Ukmergės g. šalia Vakarinio aplinkkelio;
- Stabdyti padriką fragmentinį užstatymo sklidimą periferinėje zonoje – nustatyti privalomuosius reikalavimus, kaip vystyti teritorijas privačios iniciatyvos teise neprioritetinėse plėtros teritorijose.

7.2.1. Miesto struktūros tobulinimo sprendiniai ir prioritetai

- Tobulinamos esamos užstatytos teritorijos (vidinė plėtra):

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	20	58	0

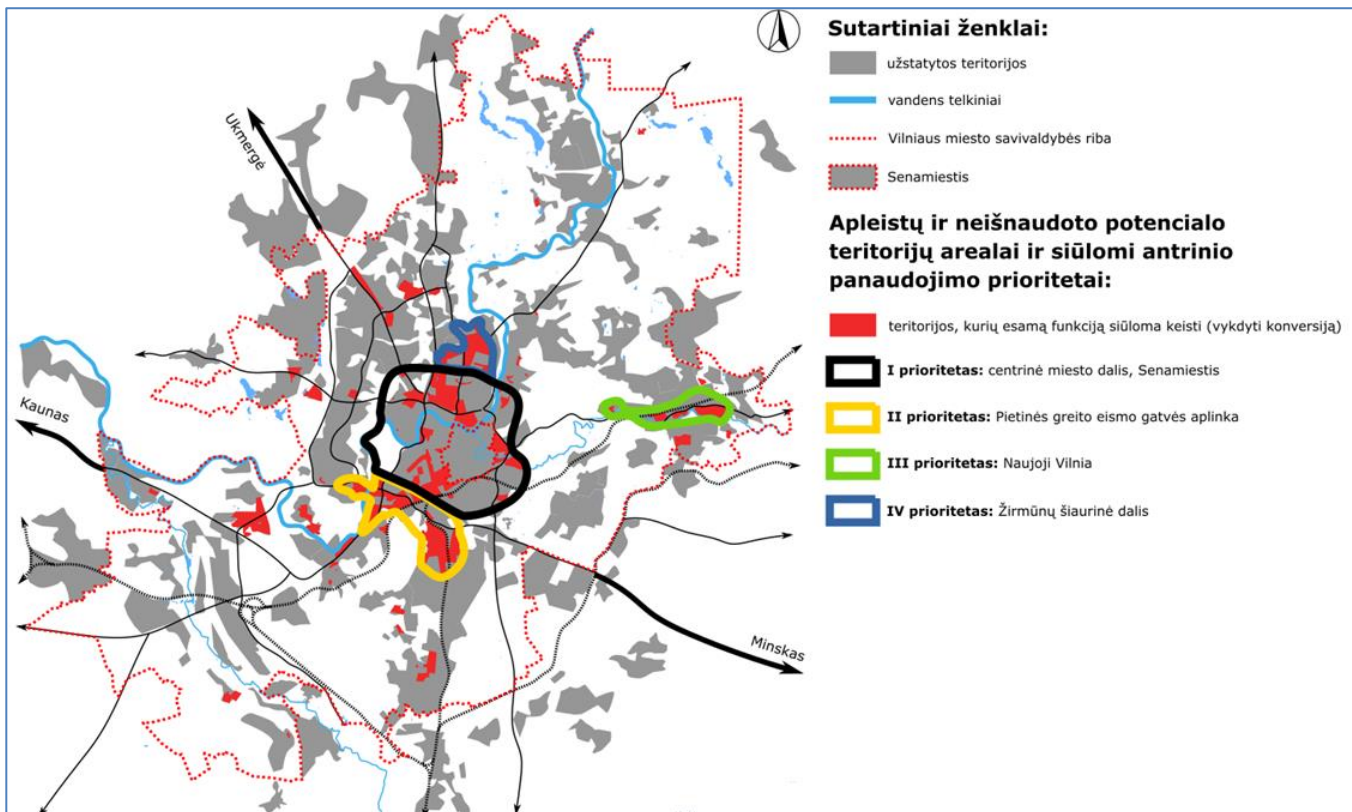
- Sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonai:
  - Pilotiniai projektai: problematiškiausi bendrabučių ir daugiabučių kompleksai (perstatymas, atnaujinimas, pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams);
  - I prioritetas: Naujininkai, Naujoji Vilnia, Žirmūnų šiaurinė dalis (atnaujinimas, pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams);
  - II prioritetas: Šnipiškės, Vilkpėdė, Naujamiestis (atnaujinimas, pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams);
  - III prioritetas: Baltupiai, Grigiškės, Žirmūnų pietinė dalis (atnaujinimas, pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams);
  - IV prioritetas: Fabijoniškės, Santariškės, Antakalnis, Karoliniškės, Viršuliškės, Lazdynai, Šeškinė, Justiniškės, Pilaitės pietinė dalis, Pašilaičiai (atnaujinimas, pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams);

Pav. Nr. 7.2.1-1. Sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonų atnaujinimo prioritetai)

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	21	58	0

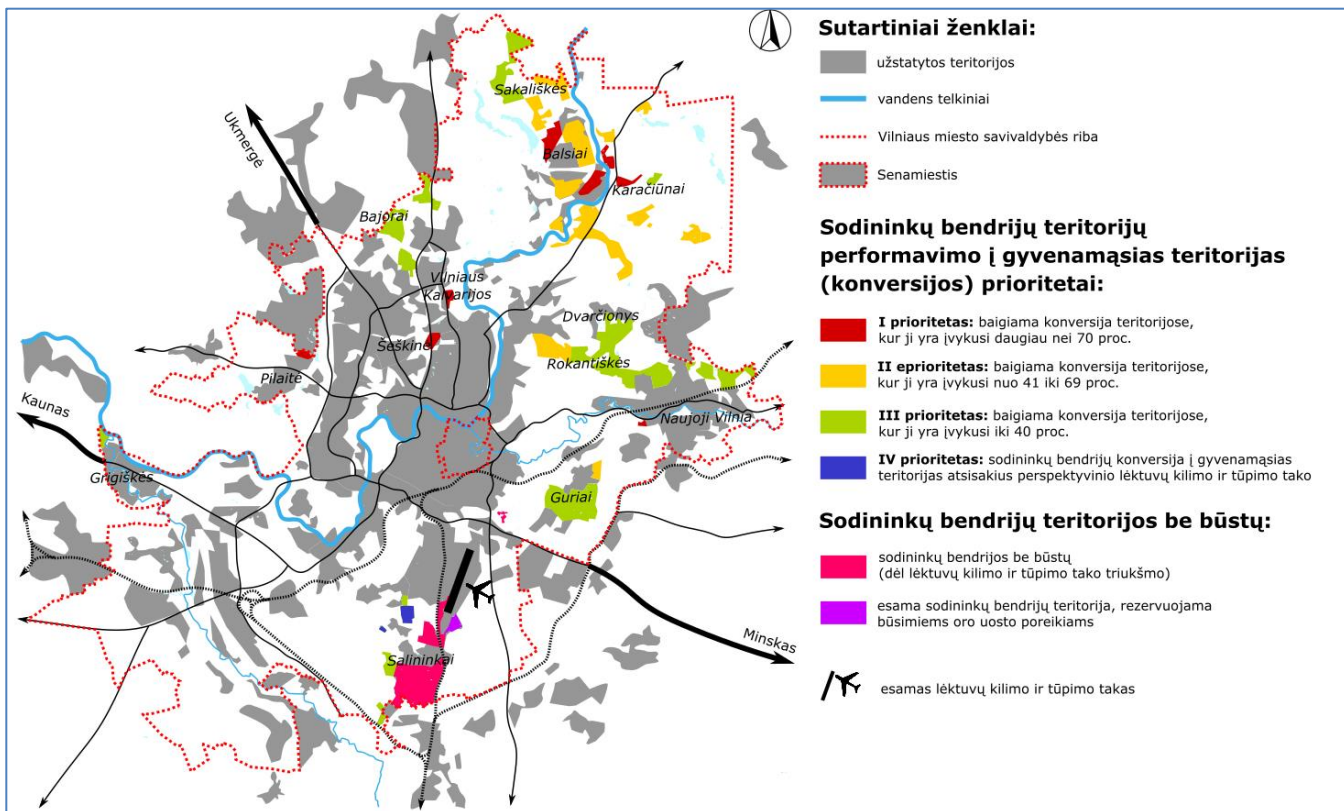
- Apleistų ir neišnaudoto potencialo teritorijų panaudojimas:
  - I prioritetas: miesto centrinė dalis, Senamiestis;
  - II prioritetas: Pietinės greito eismo gatvės aplinka;
  - III prioritetas: Naujoji Vilnia;
  - IV prioritetas: Žirmūnų šiaurinė dalis;

Pav. Nr. 7.2.1-2. Apleistų ir nepanaudoto potencialo teritorijų antrinio panaudojimo prioritetai

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	22	58	0

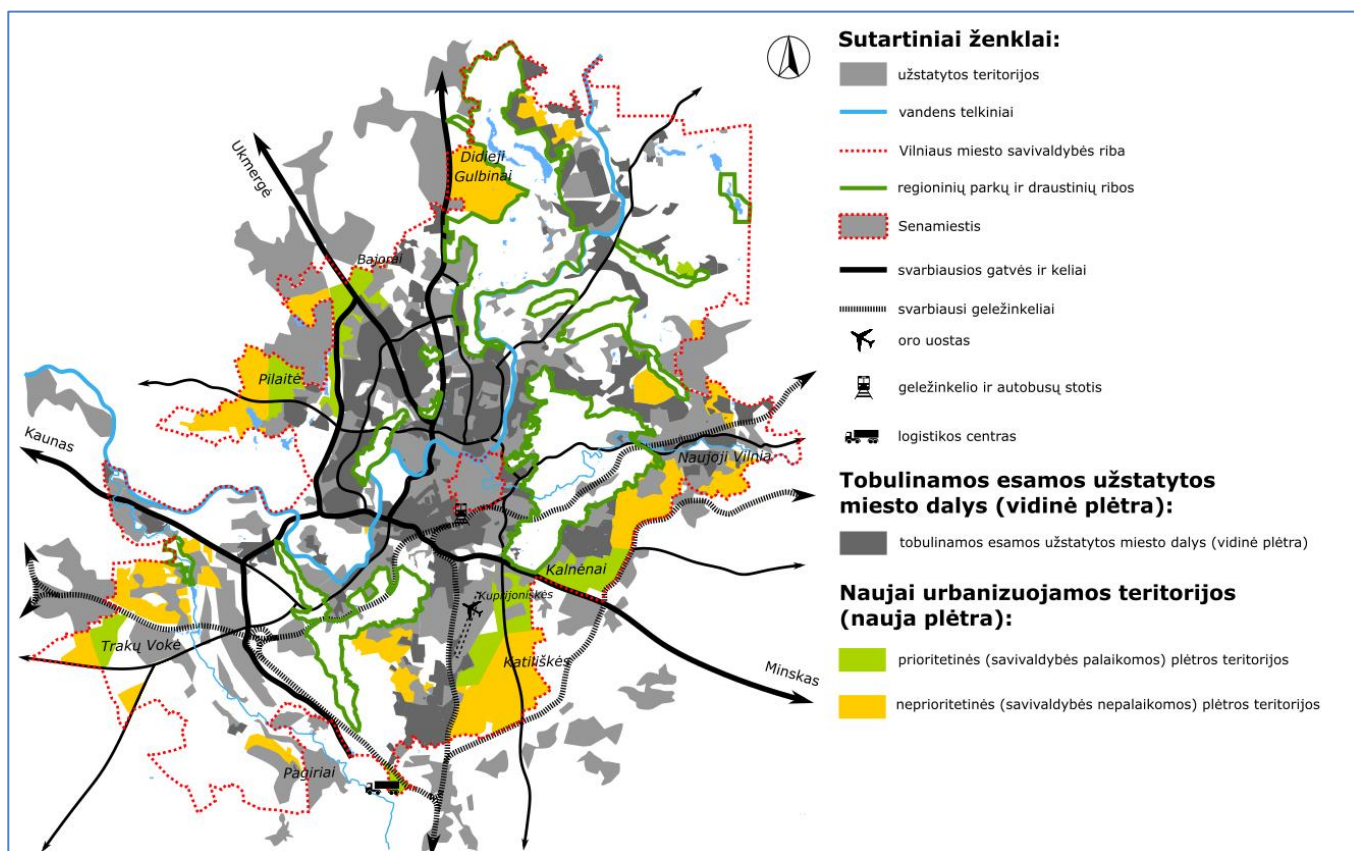
- Perspektyviausių gyvenamai statybai sodininkų bendrijų teritorijų performavimas į gyvenamąsias teritorijas:
  - I prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi daugiau nei 70 proc.;
  - II prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi nuo 41 iki 69 proc.;
  - III prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi iki 40 proc.;
  - IV prioritetas: sodininkų bendrijų konversija į gyvenamąsias teritorijas zonose, kurios patenka į rezervuotą kitos krypties lėktuvų kilimo-tūpimo tako ir perspektyvinę lėktuvų triukšmo zoną (atsisakius kitos krypties lėktuvų kilimo-tūpimo tako);

Pav. Nr. 7.2.1-3. Sodininkų bendrijų teritorijų performavimo į gyvenamąsias teritorijas prioritetai

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	23	58	0

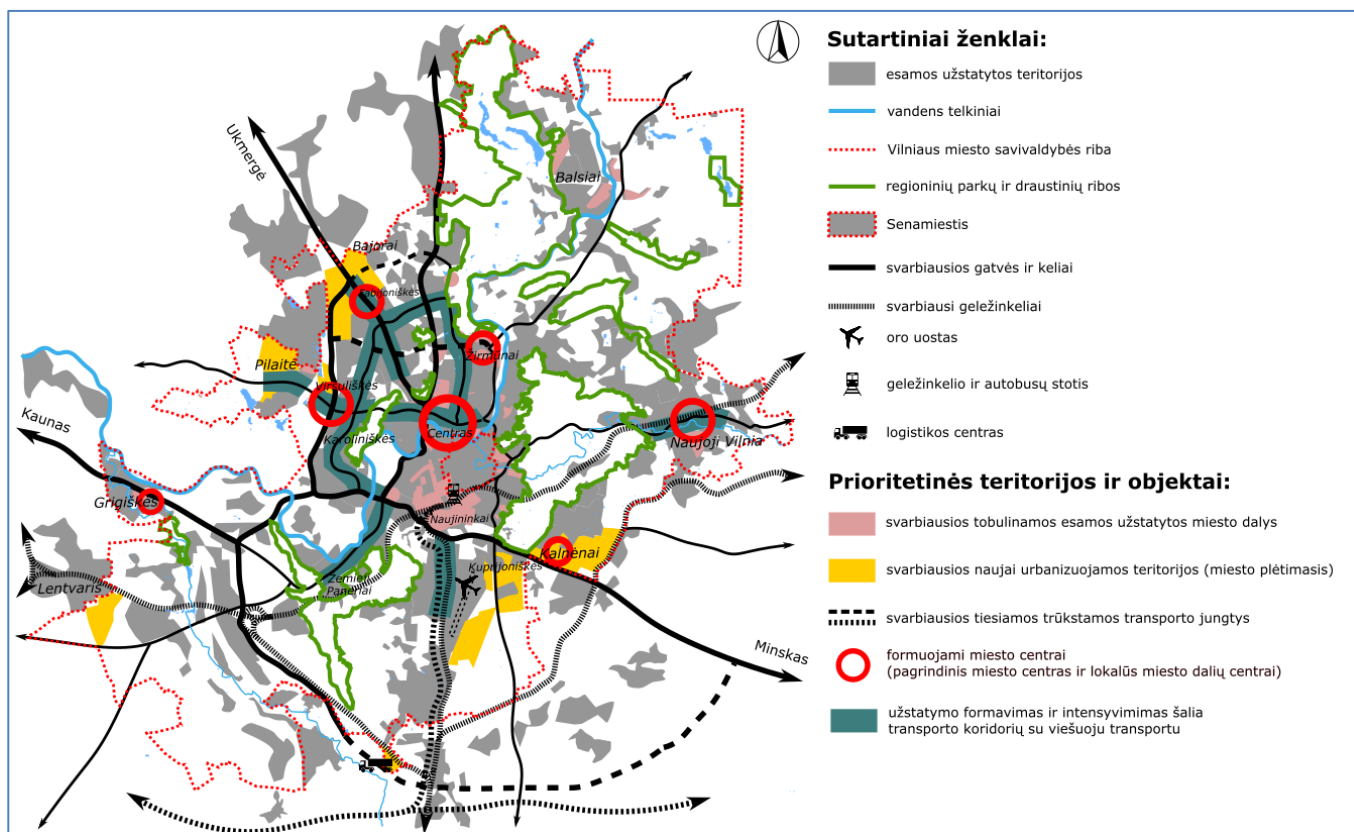
- Naujai urbanizuojamos teritorijos (išorinė plėtra):
  - Savivaldybės palaikomos išorinės plėtros teritorijos – nauja plėtra, skirta miesto erdvinei struktūrai subalansuoti (teritorijos gyvenamųjų kvartalų plėtrai Pilaitėje, prie Minsko pl. ir prie Ukmergės g., verslo, gamybos ir sandėliavimo teritorijos prie Lentvario ir Kuprijoniškėse);
  - Privačiomis lėšomis plėtojamos išorinės plėtros teritorijos (nauja plėtra bendrojo plano tęstinumui užtikrinti);

Pav. Nr. 7.2.1-4. Naujai urbanizuojamos išorinės plėtros teritorijos (savivaldybės palaikomos ir privačiomis lėšomis plėtojamos teritorijos)

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	24	58	0

- Jungtys ir miesto centrai:
  - Tiesiamos svarbiausios gatvės ir geležinkeliai (Šiaurinė g., Mykolo Lietuvos g., pietinis miesto apvažiavimas Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje, Rail Baltica atšaka nuo Kauno);
  - Užstatymo formavimas ir intensyvinimas šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu (Savanorių pr., Laisvės pr.-Ateities g., Pilaitės pr.-T.Narbuto g.-Konstitucijos pr., Ukmergės g., Kalvarijų g., Dariaus ir Girėno g., Pramonės g.);
  - Pagrindinis miesto centras ir lokalūs miesto dalių centrai („Vakarų“ – prie Pilaitės pr. ir Vakarinio aplinkkelio, „Šiaurės Vakarų“ – prie Ukmergės g. ir Vakarinio aplinkkelio, „Rytų“ – Naujojoje Vilnioje, taip pat Žirmūnuose bei Grigiškėse: formuojami savivaldybės ir privačiomis lėšomis.

Pav. Nr. 7.2.1-5. Numatomos svarbiausios transporto jungtys, formuojami lokalūs centrai ir užstatymo intensyvinimas šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu (linijiniai centrai)

7.2.2. Aukštybiniai pastatai

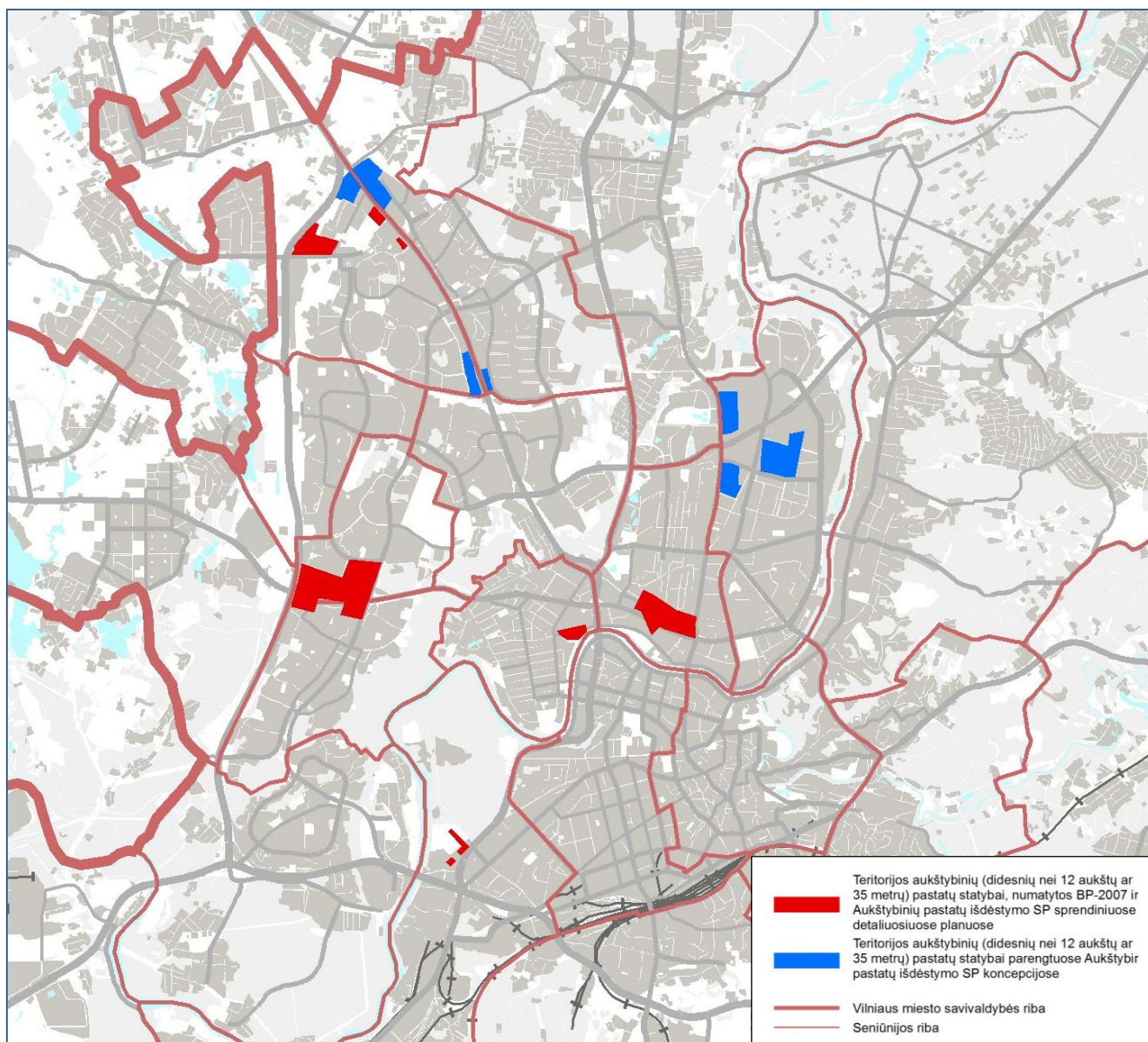
Vilniaus miesto savivaldybė turi aiškią aukštybinių pastatų statybos lokalizacijos politiką, pagal kurią nustatytos aukštybinių pastatų statybai skirtos teritorijos, vyksta aukštybinių pastatų statyba. Dalis teritorijų aukštybiniams pastatams nustatytos BP-2007 ir aukštybinių pastatų specialiuosiuose planuose, dalis – aukštybinių pastatų išdėstymo specialiųjų planų koncepcijose. Be to, Vilniaus miesto savivaldybės taryba, atsižvelgdama į aiškiai deklaruotą viešąjį interesą, ypatingą urbanistinę situaciją ir išskirtinį pagrindimą, 2017-06-28 sprendimu Nr. 1-1032 nusprendė pritarti, kad Konstitucijos pr. 18B nebūtų taikomas BP nustatyto aukščio ir užstatymo intensyvumo reglamentas ir leisti teritorijoje Konstitucijos pr. 18B viršyti BP nustatytus aukščio ir užstatymo intensyvumo reglamentus.

7.2.2.1. Koncepcijoje nenumatoma esminių teritorinių pokyčių aukštybiniams pastatams lokalizuoti: pagrindinės aukštybinių pastatų lokalizacijos išlieka tos, kurios nustatytos teritorijų planavimo dokumentuose ir aukštybinių pastatų išdėstymo specialiųjų planų koncepcijose (žr. pav. Nr. 7.2.2-1). Sprendinių konkretizavimo metu aukštybinių pastatų zonas numatoma tikslinti.

7.2.2.2. Svarbiausioji, ypatingai jautri senamiesčio gretimybės atžvilgiu, aukštybinių pastatų statybos zona – „architektūrinė kalva“ dešiniajame Neries krante, kurios formavimui, nustatant kiekvieno pastato galimus aukščius, kompozicinius principus, viešąsias erdves, būtinas ypatingas dėmesys.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	25	58	0

- 7.2.2.3. Numatytose aukštybinių pastatų zonose būtinas detalesnis užstatymo aukštingumo modeliavimas, įvertinant teritorijų erdvinę struktūrą, panoramas iš BP fiksuotų apžvalgos taškų bei kitų aktualių apžvalgos sektorių.
- 7.2.2.4. Aukštybinių pastatų vietose, numatytose TPD, dalyje aukštybiniams pastatams skirtų vietų, kurios numatytos kaip kvartalų urbanistiniai akcentai, statomi nauji mažaaukščiai pastatai, todėl tokiose vietose tikslinga reglamentuoti ne tik maksimalų, bet ir minimalų pastatų aukštingumą.
- 7.2.2.5. Svarbiausias BP nustatomų galimo užstatymo aukščio reglamentas turėtų būti orientuotas ne tik į „aukštybinių pastatų“ zonų pažymėjimą, bet ir į kvartalų užstatymo foninio aukščio (*Užstatymo foninis aukštis* – vidutinis esamas arba perspektyvinis miesto dalies ar kvartalo užstatymo aukštingumas, nurodytas metrais nuo žemės paviršiaus iki pastatų stogų ar statinių konstrukcijų aukščiausių taškų) bei šio foninio aukščio viršijimo galimybes (du ar tirs kartus viršijus užstatymo foninį aukštį, naujas užstatymas esminiai pakeičia kvartalo erdvinę sandarą net tada, kai jis nesiekia „aukštybinio užstatymo“ parametru).

Pav. Nr. 7.2.2-1. Aukštybinių pastatų statybos teritorijos, numatytos teritorijų planavimo dokumentuose (Bendrajame plane, Aukštybinių pastatų specialiuosiuose planuose ir detaliuosiuose planuose) bei Aukštybinių pastatų išdėstymo specialiųjų planų koncepcijose)

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	26	58	0

7.2.3. Išorinė vaizdinė reklama

7.2.3.1. Nuostatų ir sprendinių išorinės vaizdinės reklamos srityje keitimo poreikis

Įvertinus esamą padėtį, poreikis keisti Bendrojo plano nuostatas ir sprendinius išorinės vaizdinės reklamos srityje tapo akivaizdus. Per beveik 14 metų laikotarpį nuo Vilniaus miesto išorinės vaizdinės reklamos specialiojo plano (toliau – IVR SP) patvirtinimo (2003 m.), Vilniaus mieste pasikeitė urbanistinė situacija (naujų gatvių, viadukų, gyvenamųjų kvartalų, prekybos ir verslo centrų statyba ir pan.), atsirado poreikis kitokiems išorinės vaizdinės reklamos (toliau – IVR) tipams, išryškėjo kai kurios 2003 m. parengto IVR SP spragos, pasikeitė IVR reglamentuojantys teisės aktai, todėl keičiant Bendrąjį planą, kuriame integruotas IVR SP, tikslinga keisti dalį nuostatų IVR srityje ir koreguoti (keisti) IVR SP sprendinius:

- koreguoti IVR reglamentavimą,
- naujai įvertinti ir keisti IVR reglamentų taikymo zonų ribas.

7.2.3.2. Siektini IVR reglamentavimo tikslai ir aktualios kryptys

Įvertinus esamą IVR būklę ir IVR SP reglamentavimo įtaką IVR sklaidai, priimtina nuostata, kad IVR reglamentavimas iš esmės pasiteisina, tačiau tebėra siektini daugelis IVR reglamentavimo tikslų ir aiškios aktualios kryptys:

- išsaugoti vizualiai patrauklias atviras miesto architektūrinės erdves ir gamtinio kraštovaizdžio arealus, formuojančius viso miesto erdvinį siluetą;
- senamiestyje įrengti tik reikalavimus atitinkančią IVR ir pertvarkyti arba išmontuoti visą neatitinkančią reikalavimų IVR;
- centrinėje miesto dalyje įrengti tik išskirtinio architektūrinio dizaino, aukštos estetiškos kokybės erdvinis IVR įrenginys;
- užtikrinti, kad erdviniai IVR įrenginiai gatvių perspektyvose nedengtų vienas kito – būtų išdėstyti pakankamu atstumu;
- nustatyti pagrindinius IVR išdėstymo ant pastatų principus;
- nustatyti pagrindinius tipinius reklamos formatus (dydžius) ir reikalavimus erdvinio IVR įrenginių architektūriniam dizainui;
- nustatyti pagrindinius erdvinio IVR įrenginių išdėstymo prie gatvių principus siekiant tolygesnės IVR sklaidos gatvių atkarpose ir vengiant „sangrūdų“ prie pagrindinių sankryžų;
- gerinti patekimo į Vilniaus teritoriją vietų („miesto vartų“) reprezentacinį įvaizdį;
- siekti mažinti galimą neigiamą IVR poveikį eismo saugumui – prioritetą teikti IVR įrengimui gatvių atkarpose ir zonose, kuriose mažas transporto greitis;
- nustatyti IVR įrenginių būklės indikacijas, kurioms esant IVR turi būti pertvarkyta arba išmontuota.

7.2.3.3. IVR reglamentavimo koncepcija

Nuostatas ir sprendinius IVR srityje būtina keisti taip, kad neberekėtų jų keisti ar koreguoti Bendrojo plano sprendinių laikotarpiu iki 2030 metų, todėl **koncepcijos esminė nuostata – Bendrojo plano apimtyje nustatyti tik konceptualius IVR reglamentavimo principus**. Svarbiausi uždaviniai:

- įvertinti išorinę reklamą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimus,
- nustatyti tik bendruosius, konceptualius IVR sklaidos ir reglamentavimo Vilniaus mieste principus (atsisakyti smulkmeniškų sprendinių detalizacijos, tikslų IVR formatų matmenų ir kt.),
- nustatyti, kad IVR reglamentai bus detalizuojami atskirai (IVR dizainą, medžiagiškumą, išdėstymą ir pan. detalieji reglamentuoti IVR sklaidos schemose ar kituose reikalinguose dokumentuose, kuriuos būtų galima operatyviai koreguoti atsiradus indikacijoms).

IVR reglamentavimas – tai įrankis siekiant kokybiškos, miesto poreikius atitinkančios išorinės vaizdinės reklamos, ir turi būti skirtas visoms nuosavybės rūšims.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	27	58	0

I DALIS. Pagrindiniai IVR reglamentavimo tikslai (T) ir priemonės (P) jiems pasiekti

T-1. Miesto estetiškos kokybės tašojimas ir stiprinimas moderniomis priemonėmis:

- P-1.1. Įrengti tik labai aukštos estetiškos kokybės IVR įrenginius iš kokybiškų medžiagų.
- P-1.2. Moderniose teritorijose taikyti novatoriškas IVR technologijas.
- P-1.3. Neįrengti kontrastuojančios aplinkai IVR senamiesčio viešosiose erdvėse ir kitose paveldosauginėse teritorijose – kultūros paveldo objektų vaizdai yra labai svarbus autentiškas Vilniaus miestovaizdžio elementas.
- P-1.4. Istoriniame miesto centre IVR dizainą privalomai derinti prie konkrečių pastatų architektūrinės, erdvinės ir spalvinės struktūros, paveldosauginėse teritorijose netaikyti novatoriškų IVR skleidimo technologijų (kintamo vaizdo ir panašių).
- P-1.5. Teritorijose aplink istorinį miesto centrą skatinti modernios, kokybiškos IVR plėtrą organizuojant konkursus įrengti ir eksploatuoti IVR įrenginius laisvose VMSA aprobuotose vietose (viešose teritorijose) pagal VMSA nustatytas sąlygas, didinti konkursų potencialą parenkant ir aprobuojant naujas patrauklias vietas IVR įrengimui.
- P-1.6. Rengiant naujus infrastruktūros ir statinių projektus, numatyti vietas IVR įrengimui (jei tai reikalinga).
- P-1.7. Pagrindinių įvažiavimų „miesto vartų“ vietose, pažymėtose IVR reglamentavimo zonų schemeje, prioritetą skirti Vilniaus miesto riboženkliais ir moderniai IVR su informacija apie Vilnių.
- P-1.8. Užtikrinti, kad Vilniaus miesto teritorijoje visos IVR pateikimo priemonės (nepriklausomai nuo IVR tipo ir nuosavybės formos) būtų įrengiamos ne ilgesniam kaip 10 metų terminui ir tik pagal VMSA suderintus projektus bei esant leidimui įrengti IVR.
- P-1.9. Plėtoti, tobulinti ir periodiškai (ne rečiau kaip kas 10 metų) atnaujinti Vilniaus miesto informacinių nuorodų sistemą.

T-2. Kultūros paveldo, gamtinės aplinkos ir modernių miesto erdvių apžvelgiamumo prioritetas:

- P-2.1. IVR neturi užstoti panoramų svarbiose miesto apžvalgos vietose.
- P-2.2. Gamtinėje aplinkoje įrengti tik specialiai pritaikytą IVR, kurios vaizdas harmoningai ir natūraliai derėtų prie vietovės, netrukdytų ją apžvelgti.
- P-2.3. IVR neturi akinti pėsčiųjų, automobilių vairuotojų ir kitų eismo dalyvių.

T-3. Darna tarp IVR tipų, korektiškai parinkti reklamos formatai ir dizainas:

- P-3.1. Kiekvienas IVR įrenginys turi būti gerai apžvelgiamas, IVR įrenginiai neturi dengti vienas kito.
- P-3.2. IVR formatas turi atitikti architektūrinį ir urbanistinį kontekstą konkrečioje teritorijoje.

T-4. Eismo saugumas:

- P-4.1. Greito eismo gatvių atkarpose, kuriose leidžiamas greitis yra $\geq 80,0$ km/val., IVR draudžiama arčiau kaip 30 m iki važiuojamosios dalies krašto.
- P-4.2. IVR turi nepažeisti Lietuvos Respublikos Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nustatytų reikalavimų, Reklamos įrengimo gatvėse ar prie jų reikalavimus ir ribojimus nustato Lietuvos Respublikos Reklamos įstatymas.
- P-4.3. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos eksploatuojamose gatvėse ir gatvių (magistralių) atkarpose IVR įrengiama pagal šios institucijos nustatytus reikalavimus ir gavus pritarimą.

II DALIS. IVR reglamentavimo zonos

1 zona – Senamiesčio teritorija (Vilniaus senamiesčio teritorijos ribos nustatytos Vilniaus senamiesčio (nekilnojamosios kultūros vertybės unikalus kodas 16073, buvęs kodas U1P) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiajame plane).

2 zona – teritorijos Senamiesčio apsaugos zonoje (Vilniaus senamiesčio apsaugos zonos ribos nustatytos Vilniaus senamiesčio (nekilnojamosios kultūros vertybės unikalus kodas 16073, buvęs kodas U1P) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiajame plane):

pozonis 2-1 – įvairios teritorijos Senamiesčio apsaugos zonoje,

pozonis 2-2 – ypatingai modernios teritorijos Senamiesčio apsaugos zonoje (Naujojo miesto centro dalis dešiniajame Neries krante (teritorijos ties Ukmergės, Paribio, Pieninės, Žalgirio ir Geležinio Vilko gatvėmis, ties Šeimyniškių gatvės atkarpa nuo Rinktinės g. iki Žirmūnų g.,

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	28	58	0

3 zona – teritorija aplink Senamiesčio apsaugos zoną (iki miesto ribos).

III DALIS. IVR reglamentai

1 zona

1.1.	<i>Pagrindiniai projektavimo, gamybos ir įrengimo principai</i>	Senamiesčiui būdingų tradicinių tipų ir formų IVR	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
1.2.	<i>Reklamos formatai:</i>		Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
1.2.1.	<i>Didelė IVR ant statinių</i>	Virš 12 m ²	
1.2.2.	<i>Standartinė IVR ant statinių</i>	Iki 12 m ²	
1.2.3.	<i>IVR ant erdvinių įrenginių</i>	Iki 4 m ²	
1.3.	<i>Apšvietimas</i>	Be novatoriškų technologijų (kintamo vaizdo ir panašių)	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente

2 zona

2 zonos pozonis 2-1

2-1.1.	<i>Pagrindiniai projektavimo, gamybos ir įrengimo principai</i>	Senamiesčio apsaugos zonai būdingų tipų ir formų IVR	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
2-1.2.	<i>Reklamos formatai:</i>		Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
2-1.2.1.	<i>Didelė IVR ant statinių</i>	Virš 20 m ²	
2-1.2.2.	<i>Standartinė IVR ant statinių</i>	Iki 20 m ²	
2-1.2.3.	<i>IVR ant erdvinių įrenginių</i>	Iki 12 m ²	
2-1.3.	<i>Apšvietimas</i>	Gali būti taikomos šiuolaikinės technologijos	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente

2 zonos pozonis 2-2

2-2.1.	<i>Pagrindiniai projektavimo, gamybos ir įrengimo principai</i>	Išskirtinai novatoriška IVR	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
2-2.2.	<i>Reklamos formatai:</i>		
2-2.2.1.	<i>Labai didelė IVR ant statinių</i>	Neribojama*	
2-2.2.2.	<i>Didelė IVR ant statinių</i>	Neribojama*	
2-2.2.3.	<i>Standartinė IVR ant statinių</i>	Neribojama*	
2-2.2.4.	<i>IVR ant erdvinių įrenginių</i>	Iki 32 m ²	
2-2.3.	<i>Apšvietimas</i>	Pačios moderniausios technologijos (kintamo vaizdo ir panašios)	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente

3 zona

3.1.	<i>Pagrindiniai projektavimo, gamybos ir įrengimo principai</i>	Šiuolaikinių technologijų IVR	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
3.2.	<i>Reklamos formatai:</i>		Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente
3.2.1.	<i>Labai didelė IVR ant statinių</i>	Virš 80 m ²	
3.2.2.	<i>Didelė IVR ant statinių</i>	Iki 80 m ²	
3.2.3.	<i>Standartinė IVR ant statinių</i>	Iki 40 m ²	
3.2.4.	<i>IVR ant erdvinių įrenginių</i>	Iki 100 m ²	
3.3.	<i>Apšvietimas</i>	Gali būti taikomos šiuolaikinės IVR skleidimo technologijos (kintamo vaizdo ir panašios)	Detaliai reglamentuojama atskirame dokumente

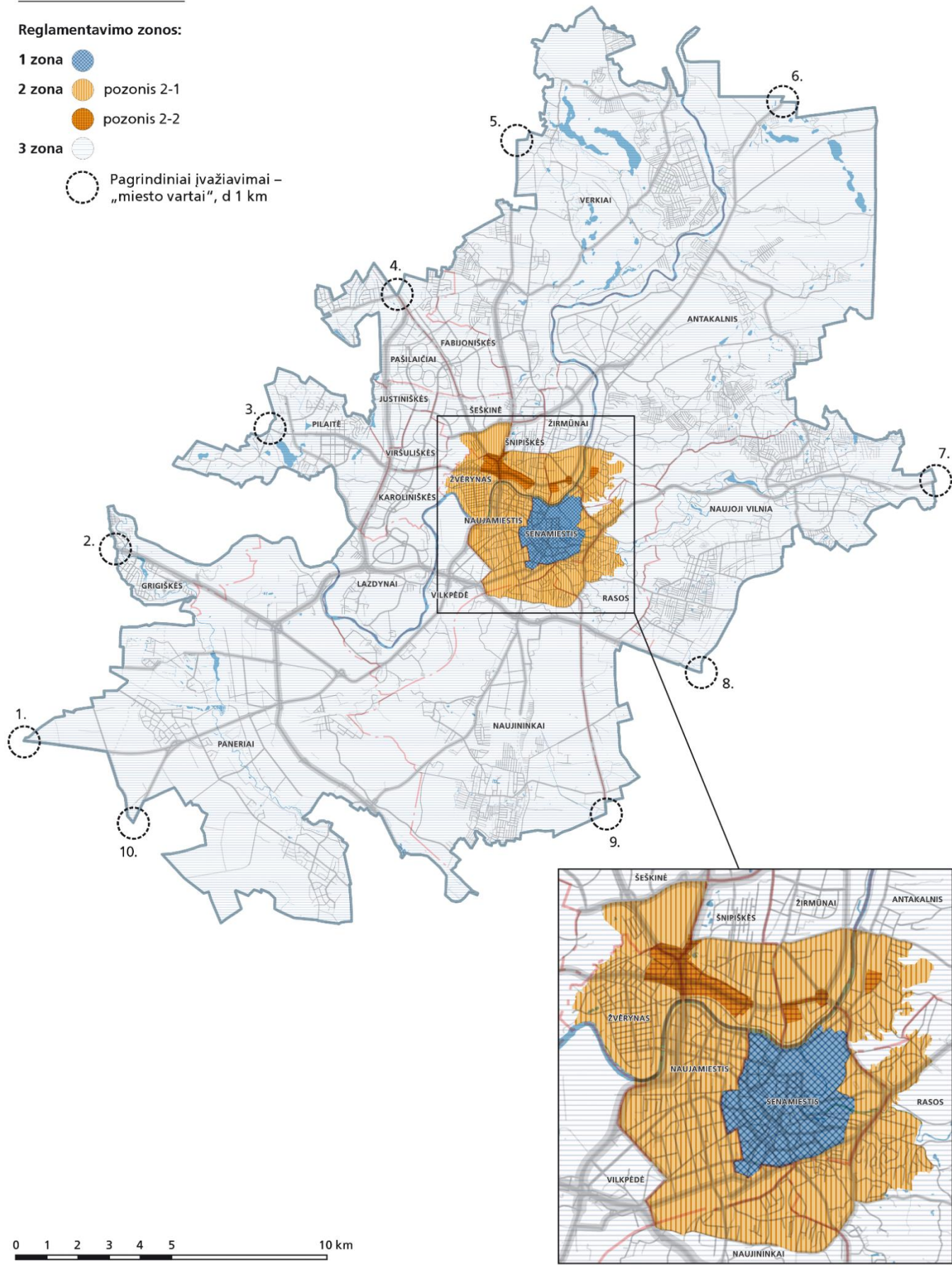
* IVR ant statinių (pastatų) plotas, dydis, kiekis nėra ribojami, tačiau IVR priemonėms keliami reikalavimai turi būti nustatyti parengiant IVR dizainą, medžiagiškumą ir išdėstymą detaliai reglamentuojantį dokumentą „Reikalavimai išorinės vaizdinės reklamos pateikimo priemonėms Vilniaus mieste“ (numatyta Vilniaus miesto Bendrojo plano dalies „Išorinė vaizdinė reklama“ sprendinių įgyvendinimo programoje).

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	29	58	0

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

Reglamentavimo zonos:

- 1 zona
- 2 zona pozonis 2-1
- pozonis 2-2
- 3 zona
- Pagrindiniai įvažiavimai – „miesto vartai“, d 1 km

Pav. Nr. 7.2.3-1. IVR reglamentavimo zonų schema

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	30	58	0

7.2.3.4. IVR reglamentavimo sprendinių įgyvendinimas

Būtina nustatyti sprendinių įgyvendinimo prioritetus ir numatyti pagrindines priemones sprendiniams įgyvendinti:

- numatyti IVR reglamentavimo sprendinių įgyvendinimo programos parengimo darbus, parengti programą ir nuosekliai vykdyti,
- nustatyti IVR reglamentavimo sprendinių įgyvendinimo užtikrinimo priemones.

7.3. Ekonominė aplinka ir investicijos

7.3.1. Biurų patalpų plėtra

Pagal šiuo metu esamą situaciją galima išskirti tris išryškėjusias zonas, pasižyminčias biurų patalpų koncentracija: Verslo trikampis (Jasinskio g.), Konstitucijos pr. (prasiplečia iki Vilniaus vartų bei Saltoniškių g.) ir Balčikonio g. (Ozo parkas).

Tolimesnės biurų patalpų plėtros kryptys:

- Savaiminė A klasės biurų plėtra minėtuose rajonuose; B klasės biurų plėtra susisiekimo prasme patogesniuose rajonuose:
  - teritorija aplink Vilniaus vakarinio aplinkkelio bei Pilaitės pr. sankirtą,
  - Savanorių pr. (Vilkpėdė),
  - Kalvarijų gatvės dalis nuo Ozo g. iki Žalgirio g.,
  - Kareivių g. bei Kareivių g. ir Žirmūnų g. sankirtos teritorija,
  - Laisvės pr. (šalia Litexpo parodų rūmų),
  - teritorija aplink Ukmergės g., Vilniaus vakarinio aplinkkelio bei Mykolo Lietuvosio sankirtą.
- Koncentruojamasi į revitalizacijos zonas: Naujamiestis, Žirmūnai ir pan.
- Skatinama B klasės biurų statyba didesnės gyventojų koncentracijos rajonuose: Žirmūnuose, Viršuliškėse, Pašilaičiuose. Vis dėlto, tokia kryptis nėra skatinama dėl tendencingo kai kurių rajonų gyventojų senėjimo, todėl daroma išvada, kad patogus susisiekimas yra svarbesnis aspektas negu didelė gyventojų koncentracija.

7.3.2. Ministerijų ir Lietuvos banko iškėlimas iš Senamiesčio ir centrinės miesto dalies

Potencialios iškėlimo vietos (alternatyvos):

- Goštauto g. – Fizikos instituto vieta arba šalia LRS;
  - „Vakarų centro“ zona prie Pilaitės pr.;
  - Teritorija tarp geležinkelio, Tūkstantmečio pr. ir Panerių g. Naujamiestyje;
  - Teritorija miesto centro zonoje, aktyvių investicijų teritorijoje, pvz. buvusio Žalgirio stadiono vietoje;
  - Teritorija naujai formuojamo „Šiaurės vakarų centro“ zonoje prie Ukmergės g.
- Atsilaisvinusiose ministerijų vietose – biurų, gyvenamosios bei prekybinės patalpos.

7.3.3. Gamybos ir sandėliavimo teritorijos

Gamybos santykinė svarba Vilniuje yra kur kas mažesnė nei kituose regionuose. Iš vienos pusės, Vilnius yra į paslaugų sektorių vystymą orientuotas miestas (gamybos investicijų skatinimas nėra miesto prioritetas). Iš kitos pusės, Vilnius nėra patrauklus gamybai, lyginant su kitais regionais. Sostinėje nėra pilnai išvystytų gamybai tinkamų teritorijų, kuriose be ilgesnių procedūrų galėtų steigtis vietinės bei užsienio gamybos įmonės. Taigi, pilnai išvystytų gamybai tinkamų teritorijų atsiradimas galimai paskatintų šio sektoriaus plėtrą.

7.3.3.1. Gamybos ir sandėliavimo teritorijų vystymo kryptys

Išskiriamos šešios gamybos ir sandėliavimo teritorijų vystymo kryptys pagal tris prioritetus:

- Pirmas prioritetas:
  1. Lieka neįsisavintos teritorijos pramonei ir sandėliavimui, jose tvarkoma infrastruktūra (bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	31	58	0

- daryti neigiamo poveikio greta esančiai ir numatomai gyvenamajai aplinkai bei žmonių sveikatai):
  - Kuprioniškių teritorija: pilnai parengiama infrastruktūra;
  - Salininkų teritorija: infrastruktūra tvarkoma kiek vėliau, didėjant papildomos išvystytos gamybos teritorijos poreikiui;
  - Lentvario zona (sprendinių konkretizavimo stadijoje siūlomas funkcinės zonos tikslinimas, dalį teritorijos įvardinant kaip Paslaugų teritorija).
- 2. Sutvarkoma Vismaliukų inovacinė investicinė zona „Smart Park“, kuri skirta verslui (paskirtis – gamyba ir sandėliavimas);
- 3. Vystoma gamybinė zona Vilniaus Viešajame logistikos centre (didesnės apimties gamybiniam projektams reikalingos didesnės teritorijos su pilnai išvystyta infrastruktūra).
- Antras prioritetas:
  - 4. Vystoma „Vilnius Airport City“ teritorija, kuri ypač tinkama logistikai (išvystomos komunikacijos ir kita infrastruktūra).
- Trečias prioritetas:
  - 5. Numatomos mišrios paskirties teritorijos netaršiai ir eksperimentinei gamybai: Vilkpėdė, gyvybės ir fizikos mokslų klasterio ir kitos teritorijos (Vilnius yra ir liks patrauklus aukščiausių pridėtinę vertę generuojantiems vidutinio ir mažo dydžio projektams, todėl reikalinga numatyti mišrios paskirties zonas, kuriose gali kurtis inovatyvios ir netaršios gamybos įmonės).
  - 6. Sandėliavimo teritorijos Aukštuosiuose Paneriuose ir Kirtimuose.

7.3.4. Žinių ekonomikos branduoliai

Šiuo metu išryškėję žinių ekonomikos branduoliai:

- Gyvybės mokslų klasteris: sektoriaus augimo tempai bei numatomos investicijos pagal ES sumanios specializacijos strategiją rodo, kad poreikis gyvybės mokslų teritorijai didės.
- Fizikos mokslų klasteris: lazerinės technologijos yra viena prioritetinių MTEP krypčių daugelyje išsivysčiusių valstybių. Vilniuje tikslinga koncentruoti lazerių įmones ir mokslininkus vienoje lokacijoje.

Nors fizikos mokslų ir gyvybės mokslų klasteriai yra ganėtinai ryškūs, tačiau teritorijų vystymas reikalauja didesnio dėmesio:

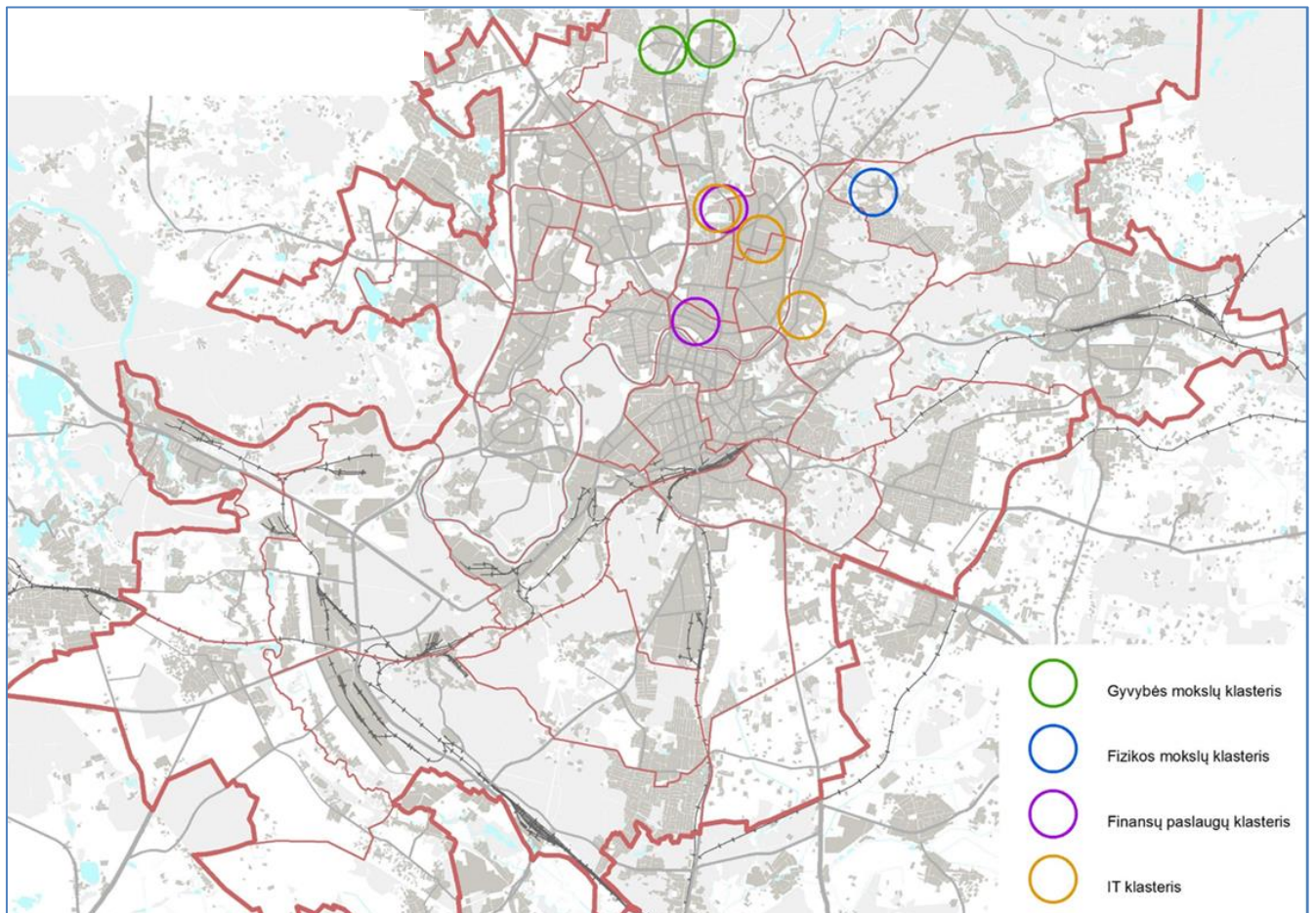
- Finansų klasteris: nuo ~2009 m. Vilnius įgavo patrauklumo verslo paslaugų centrums, ir šis sektorius sėkmingai plečiasi, užimdamas didžiulius plotus A ir B klasės biuruose, ypač centrinėje miesto dalyje, Ozo parke.
- IT klasteris: paskutiniiais metais stebimas sektoriaus augimas, tokia tendencija laikysis ir ateityje. Būdinga koncentracija, tokių vietų kaip Vilnius Tech Park poreikis. Stiprės revitalizacijos zonų poreikis. IT klasterio koncentracija nėra ryški, tik šiek tiek išryškėja kelios zonos: Centras, Ozo parkas, Žirmūnai, Antakalnis (Vilnius Tech Park).

7.3.4.1. Žinių ekonomikos branduolių vystymo kryptys

Tolimesnio žinių ekonomikos branduolių vystymo alternatyvos:

- I alternatyva: žinių ekonomikos centrai koncentruojami principu viena teritorija vienai sričiai, vystomos esamos teritorijos; IT koncentruojamos revitalizacijos zonose.
  - Galimybė fizikos mokslų klasterį praplėsti, apjungiant Dvarčionis (Keramikų g.) ir Vismaliukus;
  - Vystomos esamos teritorijos (pvz. viešosios erdvės), aiškus reglamentavimas: skatinamas mažų ir vidutinių įmonių, startuolių bei pumpurinių įmonių kūrimasis, įvardijamos tinkamos veiklos ir pan.
- II alternatyva: labiau išskaidyta žinių ekonomikos branduolių plėtra, ilgainiui nesilaikant teritorinio principo.
  - Tokie pavyzdžiai matomi jau dabar: fizikos APC Savanorių pr., IT APC Didlaukio g. ir pan.
  - Vis dėlto, geografinis artumas yra vienas esminių klasterio / inovacijų bendruomenės aspektų.
- Siūloma I alternatyva.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	32	58	0

Pav. Nr. 7.3-1. Žinių ekonomikos branduolių vystymo kryptys

7.4. Gamtinė aplinka

Miesto žaliųjų teritorijų pavidalas tiesiogiai siejamas su bendrąja jo kraštovaizdžio morfologija, todėl darniosios plėtros principais pagrįsti žaliųjų teritorijų tvarkymo du ilgalaikiai pagrindiniai tikslai (BP-2007):

- darni gamtinių ir technogeninių elementų Vilniuje sąveika, formuojant, išsaugant ir tinkamai naudojant gamtinio karkaso teritorijas;
- gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas, plėtojant hierarchinę želdynų sistemą – „žaliąją infrastruktūrą“.

7.4.1. Miesto gamtinio karkaso (GK) teritorijų tvarkymas

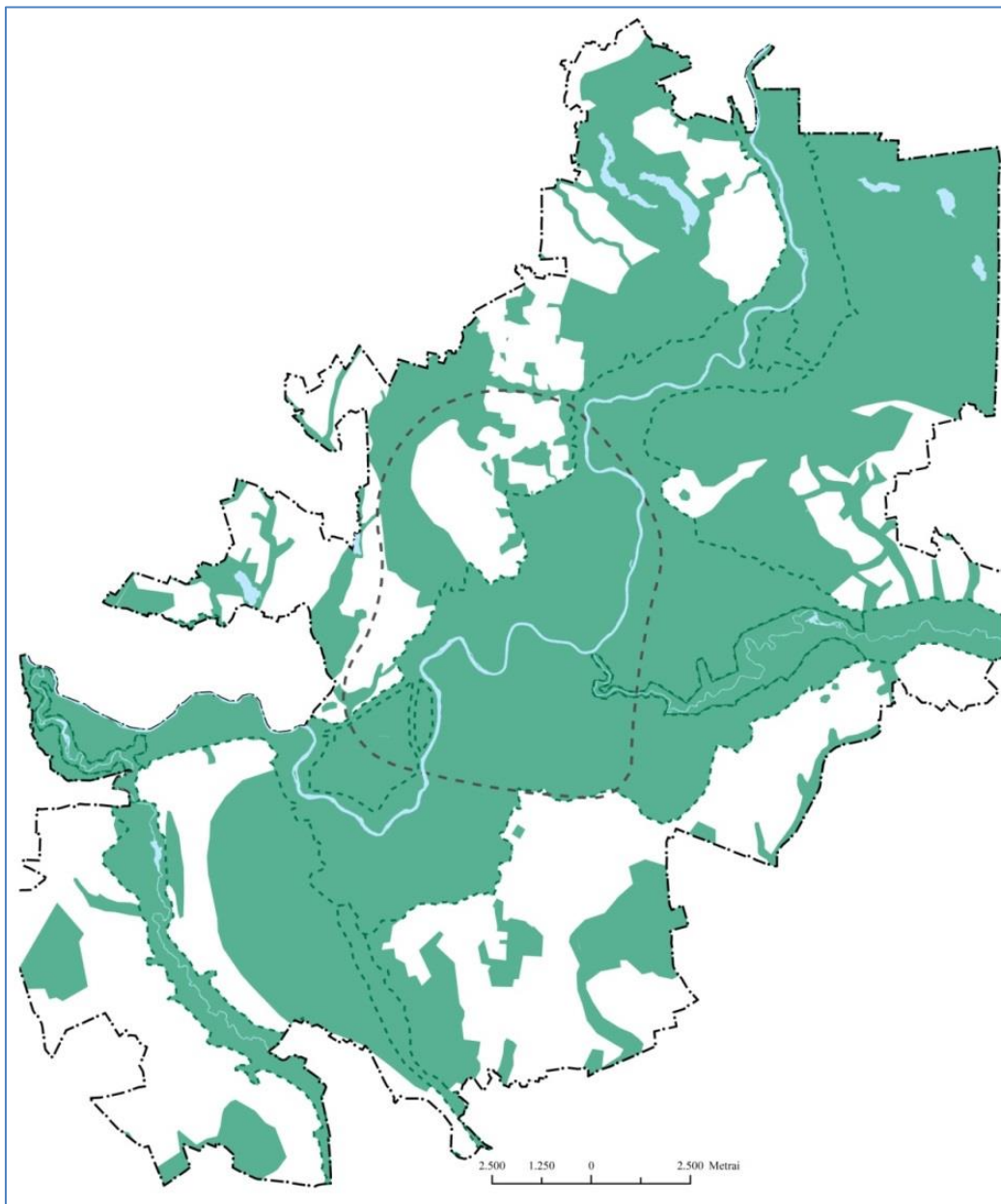
7.4.1.1. GK schemos formavimas

Vilniaus gamtinio karkaso lokalizacijos schemoje (1998) nužymėtos GK teritorijos apima 2/3 viso miesto ir beveik 4/5 jo centrinės ir vidurinės dalies ploto (žr. pav. Nr. 7.4-1). Taigi - absoliučiai dominuoja mieste.

Pastarąjį dešimtmetį įteisintas griežtas formalus GK priskirtų teritorijų reguliavimas atskleidė bendras GK sampratos metodines spragas. Siekiant galimybių vystyti miestą, vadovaujantis ES darniosios (tvariosios) plėtros strategijomis (*Kompaktiškas miestas, Decentralizuota koncentracija*), naujai įvertinamas GK sąvokos turinys ir sudaroma Vilniaus GK teritorinė schema.

- Įvertinus alternatyvas, Vilniaus GK formuojamas iš BP funkcinių zonų: miškų ir miškingų teritorijų, želdynų, vandenių; jam priskiriamos neurbanizuotos Saugomų teritorijų dalys ir šlaitinės juostos bei eroziniai kalvynai su dominuojančiais 15° ir statesniais šlaitais (parametrai – tikslinami);
- nustatomi tik vieno lygmens GK elementai;
- teoriniais argumentais sekama precedentu – Kauno miesto GK modeliu (BP 2003 m., BP 2013 m.).

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	33	58	0

Pav. Nr. 7.4-1. Gamtinio karkaso lokalizacijos schema, 1998 m.

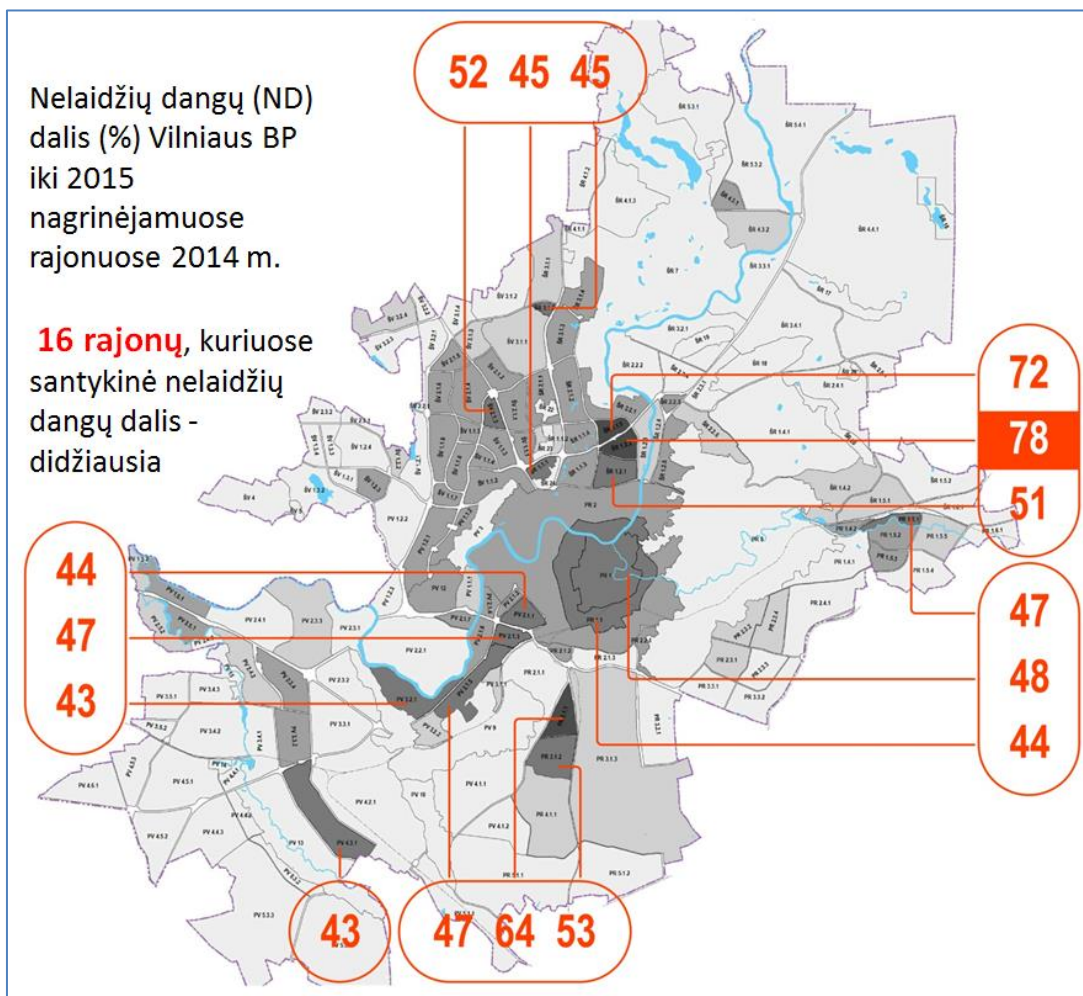
7.4.1.2. Gamtinio karkaso stiprinimo priemonė – Nelaidžių dangų kontrolės modelis

Miesto ekologinį-kompensacinį potencialą žymia dalimi lemia jo teritorijos paviršių laidumas – ryšys tarp atmosferos kritulių ir požeminio vandens (visuotinio vandens apykaitos ciklo funkcija).

Paviršių laidumas gali būti reguliuojamas, remiantis aiškia kiekybinių rodiklių sistema, taikant nelaidžių dangų kontrolės modelį. Siekiama:

- Kryptingai įgyvendinti Paviršinių nuotekų tvarkymo specialiojo plano (2014) sprendinius;
- Parengti specialią nelaidžių dangų (ND) kontrolės mieste metodiką;
- Kol jos nėra, taikyti preliminarų modelį:
  - suskirstant miesto teritorijas ND pokyčiams stebėti;
  - nustatant bazinius ND rodiklius skirtingoms teritorijoms ir perteklinių ND mokestį sklypams;
  - nustatant privalomas kompensacijos priemones (lietaus vandens sulaikymą/infiltravimą, stogų apželdinimą) sklypams, kuriuose, vykdant plėtrą, nelaidžios dangos viršys 50% sklypo ploto;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	34	58	0

Pav. Nr. 7.4-2. Nelaidžių dangų dalis miesto struktūroje

7.4.1.3. Išskirtinai plėtojami gamtinio karkaso elementai.

7.4.1.3.1. Gamtinės poilsio erdvės ir funkcijų branduoliai:

Intensyviai naudojimui pritaikomos erdvės:

- Vingio parkas;
- Valakupių miško parkas;
- Šveicarijos– Sapiėgynės – Lyglaukių – Leoniškių – Tuputiškių miško parkai (Pavilnių RP);
- Bukčių miško parkas (pietrytinė dalis).

Poilsio ir kultūrinių funkcijų branduoliai:

- Pilių – Sereikiškių – Kalnų parkai;
- Taurakalnis – Lukiškių aikštė – Baltojo tilto pieva;
- Misionierių parkas ir šlaitai;
- Vilnios slėnių dalys Pūčkoriuose ir Kučkuriškėse, Laimio kalnas Liepkalnyje (Pavilnių RP);
- Balsio ir Gulbino ežerų plažai su miško parkais, Verkių rūmų ir Verkių tvenkinių parkai (Verkių RP);
- Kairėnų botanikos sodas;
- Trakų Vokės parkas;
- Neries plažai Valakupiuose (1, 2) ir Žirmūnuose;
- Balžio, Tapelių ir Gelūžės ežerų plažai.

7.4.1.3.2. „Žaliosios-mėlynosios“ jungtys ir perskyros:

Svarbiausios gamtinės jungčių atkarpos:

- Neries upės – nuo Verkių iki Lazdynų tilto;
- Vilnios upės – nuo Kučkuriškių iki žiočių.

Svarbios upių pakrančių jungtys:

- Neries – dvi atkarpos – nuo Skirgiškių iki Verkių ir nuo Lazdynų tilto iki Vokės žiočių;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	35	58	0

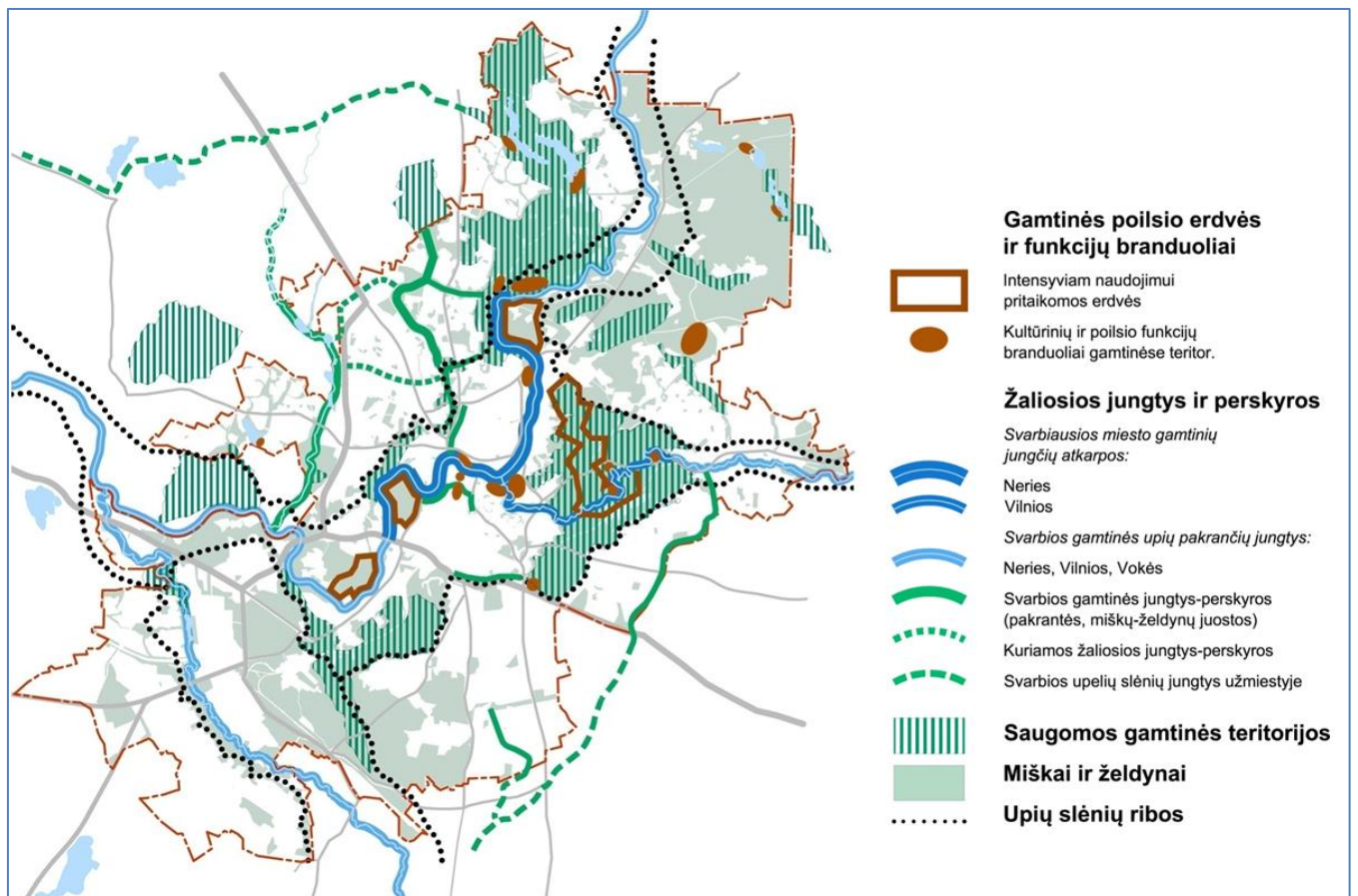
- Vilnios – nuo Žemųjų Karklėnų iki Kučkuriškių;
- Vokės – nuo Vaidotų iki žiočių.

Svarbios gamtinės jungtys ir perskyros (šlaitų ir miškų-želdynų juostos, upelių slėniai, kloniai):

- Šeškinės šlaitų ir Karoliniškų erozinio kalvyno (geomorfologinis ir kraštovaizdžio draustiniai) šlaitų jungtys-perskyros;
- Fragmentuota žaliaji jungtis-perskyra nuo Augustų ir Vanaginės miškų per Visorių-Bajorų ir Visorių miško parkus, Cedrono aukštupio kraštovaizdžio draustinį, Šeškinės ozo parką iki Šeškinės šlaitų;
- Jungtis – Neries senvagės ežerėlių juostos likučiai nuo Ozo g. iki Neries upės;
- Jungtis-perskyra – Taurakalnio šlaitinės juostos likučiai nuo „Malkų turgaus“ iki Čiurlionio g. tilto;
- Lazdynų terasinių šlaitų jungtis-perskyra nuo Karoliniškių šlaitų, kertant Laisvės pr. ir Oslo g. iki Neries pakrančių (Bukčių šilo);
- jungtis-perskyra nuo Karoliniškių šlaitų (TV bokšto) per Pasakų parką, kertant Vakarinį aplinkkelį „žalioji estakada“ (Gudelių g.) iki Buktos miško parko;
- Sudervės upelės slėnio jungtis-perskyra;
- Dvarčionių dubaklonio (geomorfologinio draustinio) jungtis-perskyra;
- Nemėžos – Murlės upelių slėnių jungtis-perskyra (tarp Vilnios upės ir Minsko kelio);
- Neries paslėnio žaliaji perskyra tarp Ribiškių ir Burbiškių palei Žirnių g.;
- Bevardžio Rudaminos upės intako slėnio jungtis-perskyra (nuo Salininkų sodų iki Baraškų);
- Jungtis sauslėniu ir slėniu tarp Bajorų – Visorių miško per Jeruzalės tvenkinio parką iki Neries upės.

Kuriamos žaliosios jungtys perskyros:

- Šiaurinės gatvės;
- jungtis nuo Bajorų – Visorių miško (per Ukmergės g. ir Vakarinio aplinkkelio sankryžą ir Pavilionis) iki Sudervės upelio slėnio.

Pav. Nr. 7.4-3. Plėtojami gamtinio karkaso elementai

7.4.1.4. Gamtinio karkaso ir urbanizuotų teritorijų sąveikos zonos

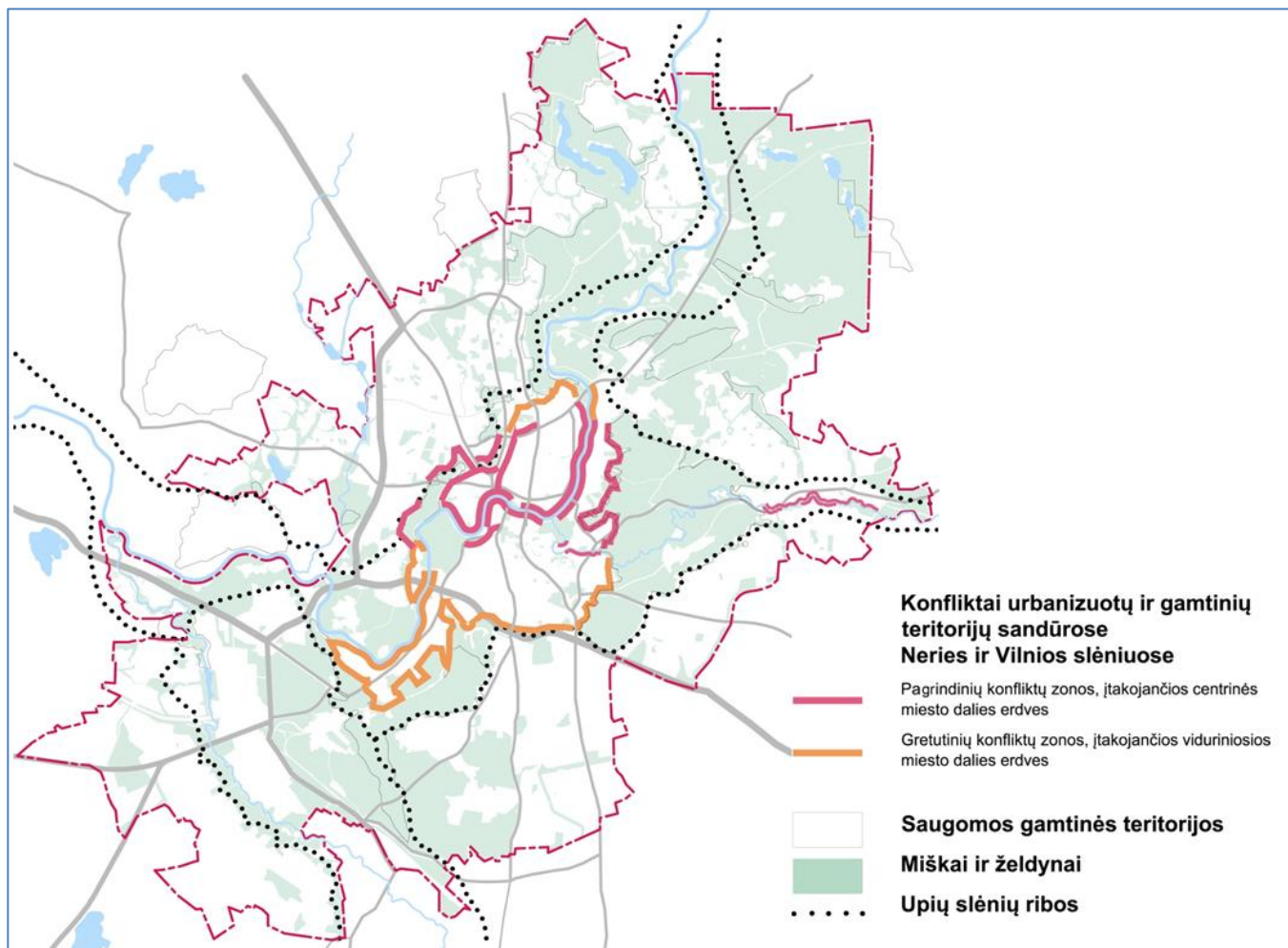
Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	36	58	0

Miesto santykis su jo gamtiniu kraštovaizdžiu aiškiausiai atsiskleidžia svarbiausių GK elementų (pakrančių, slėnių terasinių šlaitų, erozinių raguvynų) ir urbanizuotų teritorijų sandūrose. Šiose paribių sąveikos zonose siekiama darnos ir integralumo ir viešojo naudojimo prioriteto.

- BP 2007 m. nustatytos *gamtinio karkaso ir urbanizuotų teritorijų sąveikos zonos* Neries ir Vilnios slėniuose naujai įvertinamos:
  - pagal įtakos lygmenį ir teritoriškai tikslinant;
  - suskirstant ir apibūdinant konfliktų tipus;
  - nustatant aiškius plėtros apribojimų bei integruotumo didinimo reglamentus.

Urbanizuotų teritorijų ir susisiekimo magistralių tinklo plėtra neišvengiamai „sutrauko“ žaliųjų jungčių-perskyrų tinklą (*Green Network*). Sudėtingas ilgalaikis uždavinys – tinkamų priemonių įgyvendinimas prarastiems gamtiniams-rekreaciniams ryšiams kompensuoti. BP sprendiniuose siekiama:

- nustatyti kritines gamtinių ir urbanistinių tinklų sankirtas;
- pagrįsti kompensacinių priemonių reglamentus (veikiantis demonstracinis modelis – Gudelių g. „žalioji estakada“ per Vakarinį aplinkkelį).

Pav. Nr. 7.4-4. Urbanizuotų ir gamtinių teritorijų sąveikos zonos

7.4.2. Miesto miškai

Miškų išsidėstymas Vilniaus teritorijoje nulemtas tiek sudėtingos jos geomorfologijos (terasiniai šlaitai, raguvynai), tiek istoriškai susiklosčiusios žemėnaudos. Turime jų daug – apie 1/3 miesto ploto, apie 250 m² tenka 1-am miesto gyventojui (pagal miškų plotus esame antri po Oslo Europos sostinių tarpe).

Miškai atlieka ekologinės kompensacijos ir stabilizacijos funkcijas, taigi, yra vienas iš svarbių aplinkos kokybės veiksnių, sykiu įpareigodami spręsti miesto struktūros – išsiplėtimo ir fragmentacijos – problemas.

Dabartinis ekstensyvus miškų ūkio pobūdis atitinka ekonomines sąlygas – labai kuklų miškų priežiūros finansavimą ir jų pasiskirstymą tarp valdytojų (savivaldybės ir 3-jų miškų urėdijų).

7.4.2.1. Nustatomos šios ilgalaikės miškų tvarkymo gairės:

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	37	58	0

- rengiant Vilniaus miškotvarkos projektus, vadovautis *miesto miškininkystės (Urban Forestry)* strateginiais principais;
- didinant priežiūros išteklius, teritoriškai atskirti ir stiprinti du specifinius miško priežiūros režimus: *apsaugos* (įvairių draustinių, buveinių miškai) ir *naudojimo poilsiai*;
- skatinti miškų kaip *viešųjų erdvių* pritaikymą *atskiriems želdynams* įrengti urbanizuotų teritorijų gretimybėse (žr.: p. 7.4.4.1.).

7.4.3. Saugomos teritorijos (ST)

Valstybės (51,7 km²) ir Savivaldybės (17,55 km²) ST sudaro daugiau nei 1/6 miesto ploto. Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija įrengia naudojimui pagrindines poilsio zonas, koordinuoja svarbesnių teritorijų priežiūrą, tačiau didžioji Vilniaus ST dalis (~50 km²) tebėra *nominalios* – gamtosauginės ir vertybių eksponavimo programos jose nefinansuojamos. Kadangi apie 4/5 ST – apaugę miškais, šios teritorijos palaikomos tik kukliais miškų priežiūros ištekliais.

Pastarąjį dešimtmetį išryškėjo statybų namų valdose ST reguliavimo neapibrėžtumai.

Numatomos šios ilgalaikės Saugomų teritorijų tvarkymo gairės:

- Palaipsniui siekti ST steigimo tikslų įgyvendinimo, atskiriant ir įtvirtinant gamtos vertybių apsaugos, eksponavimo bei naudojimo poilsiui teritorinius režimus; tvarkymo pirmenybę suteikti toms ST, kurias supa didelio tankio gyvenamieji rajonai;
- Parengti ST teisės aktus ir remti jų įgyvendinimą:
  - savivaldybės saugomų teritorijų bei gamtos paveldo objektų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reglamentus;
  - Pavilnių ir Verkių regioninių parkų (individualiuosius) apsaugos reglamentus.
- Dar neįsteigtų Vokės kraštovaizdžio ir Verbų etnokultūros kraštovaizdžio draustinių specialiųjų planų (SP) sprendinius pripažinti sąlygomis vietinio lygmens TPD; pabaigti Vokės kraštovaizdžio draustinio SP rengimą ir abiejų ST steigimo procedūras.

7.4.4. Želdynai

Formalus BP 2007 m. suplanuotas atskirųjų želdynų kiekis, lyginant su normatyviniu, skiriamu 1-am miesto gyventojui – daugiau nei ketvirtadaliu didesnis (~32 m² ir 25 m²). Gyvenamosios aplinkos kokybė susijusi su ypač netolygiu želdynų išsidėstymu mieste ir įrangos bei priežiūros stoka.

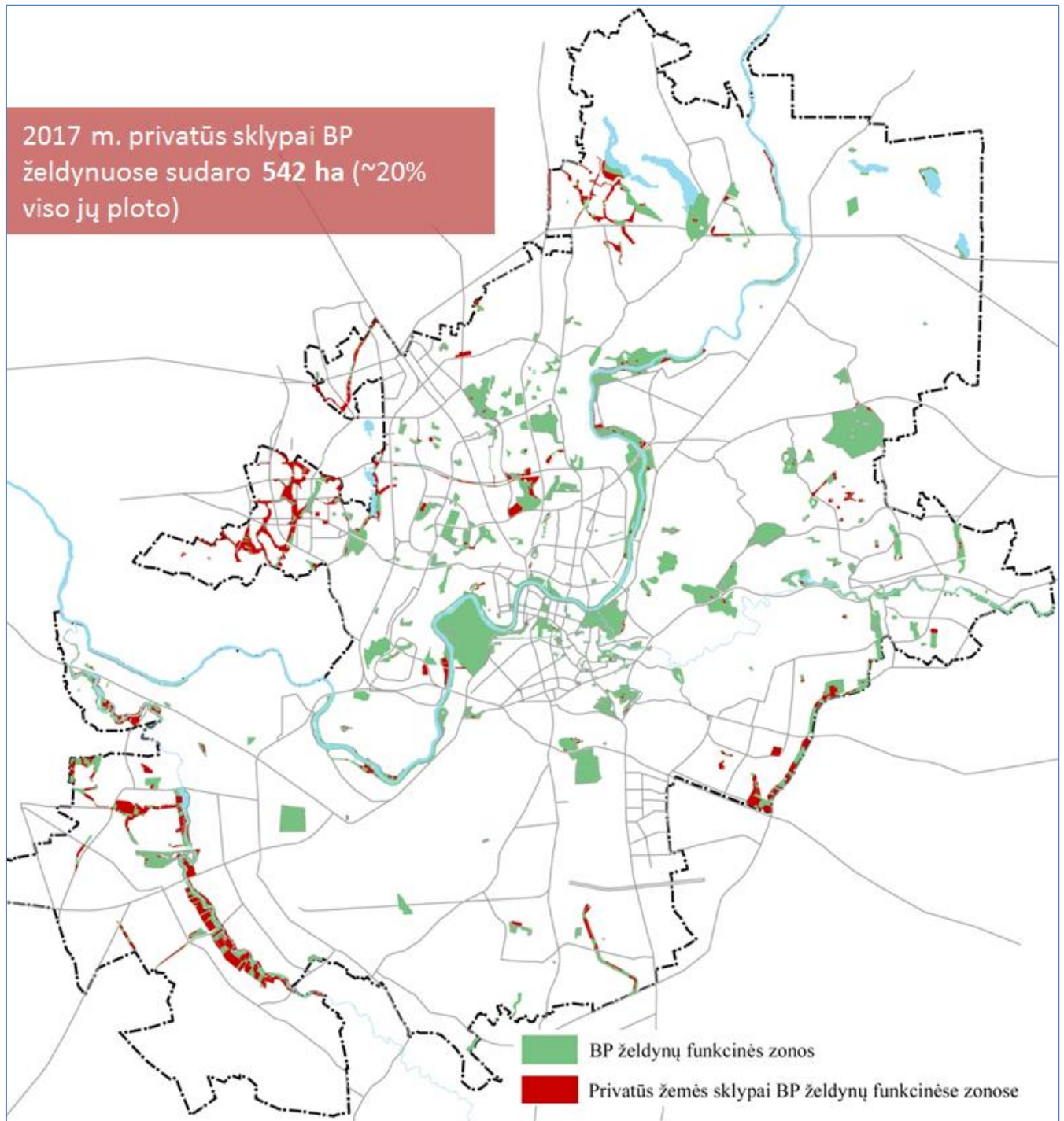
Pagrindinė prielaida atskirųjų želdynų kaip ir kitos viešosios infrastruktūros **atsiradimui naujos plėtros teritorijose – kompleksinio vietovės lygmens planavimo, pradedamo žemės sklypų konsolidavimu, įtvirtinimas.** Planuojami BP nustatyti reglamentiniai rajonai (kvartalų grupės).

7.4.4.1. Želdynų reglamentavimo BP kryptys:

- BP reglamentiniuose rajonuose (kvartalų grupėse) reglamentuoti / kontroliuoti ir atskirusius želdynus;
- Nustatyti šiuos atskirųjų želdynų reglamentavimo kriterijus:
  - pasiekiamumo;
  - apsirūpinimo (plotas, tenkantis 1-am gyventojui);
  - naudojimo būdų pasiūlos;
  - įrengimo kokybės (standartai);
- Diferencijuoti pasiekiamumo ir apsirūpinimo kriterijų tarpusavio priklausomybę skirtingo gyventojų tankio teritorijoms. Preliminariai:
  - mažo tankio – 300 m nuo būsto ir ~10 m²/gyv.;
  - didelio tankio – 200 m nuo būsto ir ~3-4 m²/gyv.
- Ypatingą tvarką taikyti sovietinio laikotarpio laisvo planavimo daugiabučių namų rajonuose, kur *viešosios erdvės* ir kiemų erdvės neidentifikuotos užstatymo struktūroje:
  - nustatant apsirūpinimo atskiraisiais (viešais) želdynais normą įvertinti ir „kaimynijų“ *priklausomuosius želdynus*;
  - įtvirtinti vietinio žaliųjų jungčių tinklo su pėsčiųjų-dviratininkų takais, susiejančio želdynus, plėtotę.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	38	58	0

- Naujai įvertinti BP 2007 m. apibrėžtus galimumus želdynams įrengti valstybiniuose miškuose (pamiškėse) urbanizuotų teritorijų gretimybėse (žr. p. 7.4.2.1);
- Naujai teritoriškai įvertinti naudojimą, sudėtį ir perspektyvas tų BP 2007 m. želdynų funkcinių zonų, kuriose įteisinta privati žemės nuosavybė (žr. pav. Nr. 7.4-5).

Pav. Nr. 7.4-5. Privatūs žemės sklypai BP-2007 želdynų funkcinėse zonos

7.4.4.2. Želdynų įrengimo prioritetai

- Įrengti *Pagrindinius (centrinius) miesto želdynus*:
  - Jungtis: Neries pakrantes – nuo Verkių iki Lazdynų tilto, Vilnios pakrantes – nuo Kučkuriškių iki žiočių (žr. p. 7.4.1.3.2.), vadovaujantis principine nuostata: *gaminių elementų - tiek, kiek galima, dirbtinių - tiek, kiek būtina*;
  - Parkus – Kalnų ir Vingio (žr. p. 7.4.1.3.1.).
- Įrengti *Rajoninius želdynus*:
  - urbanizuotose didelio gyventojų tankio teritorijose: Lūžių, Fabijoniškių, Jamonto parkus;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	39	58	0

- Savivaldybės palaikomose naujos plėtros gyvenamosiose teritorijose: dalį Pilaitės ir dalį Nemėžos slėnio parkų (pagal BP 2007 m.).
- Įrengti *Vietinius želdynus* (nuo planavimo pradžios į procesą įtraukiant bendruomenes):
  - urbanizuotose didelio gyventojų tankio teritorijose, kuriose nustatytas želdynų (pasiekiamumo ir apsirūpinimo) trūkumas: Justiniškėse, Pašilaičiuose, Naujininkuose, Naujamiestyje, Žirmūnuose, Šnipiškėse, Vilkpėdėje;
  - Savivaldybės palaikomose naujos plėtros gyvenamosiose teritorijose: Pilaitės ŠR dalyje, Pavilionyse – Bajoruose, Nemėžyje.

7.4.4.3. Kapinių tvarkymas

Nepaėjus nė dešimtmečiui, nebeliks vietos naujoms kapavietėms Karveliškėse. Tuomet pagrindinėmis taps Liepynės kapinės (plotas ~53 ha; jau užlaidota ~3 ha). BP koncepcijos laikotarpio (2050 m.) pabaigoje, priklausomai nuo palaikų kremavimo paplitimo, gali atsirasti naujų kapinių poreikis.

- įrengiant naują teritoriją, didžiausias palankumas teikiamas Panerių miško kapinėms (Lentvario g; plotas ~44 ha);
- tęstinis ilgalaikis uždavinys – plėtoti atskirų bendruomenių (rajonines) kapines mieste.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	40	58	0

7.5. Nekilnojamasis kultūros paveldas

7.5.1. Vilniaus senamiesčio teritorija ir apsaugos zona

Vilniaus istorinio centro, 1994-12-17 įrašyto į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą 541-uoju numeriu, teritorijoje galioja Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos (toliau – Pasaulio paveldo konvencija) ir jos įgyvendinimo gairių reikalavimai. Pagrindinės vertybės, dėl kurių Vilniaus istorinis centras buvo įtrauktas į Pasaulio paveldo sąrašą, yra nustatytos Vilniaus istorinio centro nominacinėje paraiškoje (toliau – Nominacinė paraiška) ir Retrospektyviame Vilniaus istorinio centro išskirtinės visuotinės vertės apraše (toliau – Išskirtinės visuotinės vertės aprašas).

Pagrindiniai BP keitimo nekilnojamojo kultūros paveldo (ypatingai – Vilniaus istorinio centro) išsaugojimo koncepcijos principai susieti su Kultūros ministerijos aprobuota Vilniaus senamiesčio tvarkymo plano koncepcija. Svarbiausios nuostatos yra šios:

- Vilniaus senamiestis 2005-04-29 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-90 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“ (Žin., 2005, Nr. 58-2034) pripažintas valstybės saugomu;
- Vilniaus senamiesčio (u.k. 16073) teritorijos ir apsaugos zonos ribos patvirtintos LR kultūros ministro 2010-10-18 įsakymu Nr. ĮV-512 ir yra nekvestionuojamos;
- Vilniaus senamiesčio vertingosios savybės nustatytos Nekilnojamojo kultūros paveldo Vertinimo tarybos aktu Nr. KPD-RM-2014 (<http://kvr.kpd.lt/heritage/>), patvirtintu 2013-09-24 Kultūros paveldo departamento I-ojoje Vertinimo taryboje (toliau - Aktas).
- Vilniaus senamiesčio apsauga reglamentuojama kvartalais, teritoriniu pagrindu apjungus į Vilniaus pilių teritoriją, Miesto teritoriją bei 8 priemiesčius.
- Vilniaus senamiesčio tvarkymo plano koncepcijos, aprobuotos Kultūros ministerijoje, pagrindiniai principai, taikytini BP keitimo koncepcijoje:
  1. Paveldosaugos reikalavimai Senamiesčio teritorijoje ir apribojimai apsaugos zonoje skirti Vilniaus senamiesčio autentiškumo, vientisumo ir vertingųjų savybių išsaugojimui, vadovaujantis Pasaulio paveldo konvencijos ir jos įgyvendinimo gairių nuostatomis bei Nominacine paraiška ir Išskirtinės visuotinės vertės aprašu;
  2. Vykdamas tvarkybos ir tvarkomuosius statybos darbus draudžiama naikinti Senamiesčio vertingąsias savybes, nurodytas Akte, Nominacinėje paraiškoje ir Išskirtinės visuotinės vertės apraše;
  3. Visi tvarkybos darbai vykdomi remiantis tyrimų duomenimis;
  4. Vilniaus senamiesčio tvarkymo plano koncepcijoje reikalavimai nustatyti kultūros paveldo vietovės apsaugai. Kultūros paveldo objektų paveldosaugos reikalavimai nustatomi apsaugos reglamentuose;
  5. Vilniaus senamiesčio teritorijoje ir apsaugos zonoje galioja iki Vilniaus senamiesčio tvarkymo plano koncepcijos aprobavimo (2010-10-18) patvirtintų detaliųjų planų sprendiniai;
  6. Vilniaus senamiesčio apžvalgos taškų patikslinimą numatoma pateikti BP keitimo sprendiniuose, akcentuojant miestovaizdžio formavimo principus.

7.5.2. Kitas nekilnojamasis kultūros paveldas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje:

7.5.2.1. Urbanizuota vietovė UV70:

- Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiestis (33653, UV70);
- Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Žvėrynu (33652, UV70);
- Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Antakalniu (16076);
- Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Rasų kolonija (16077).

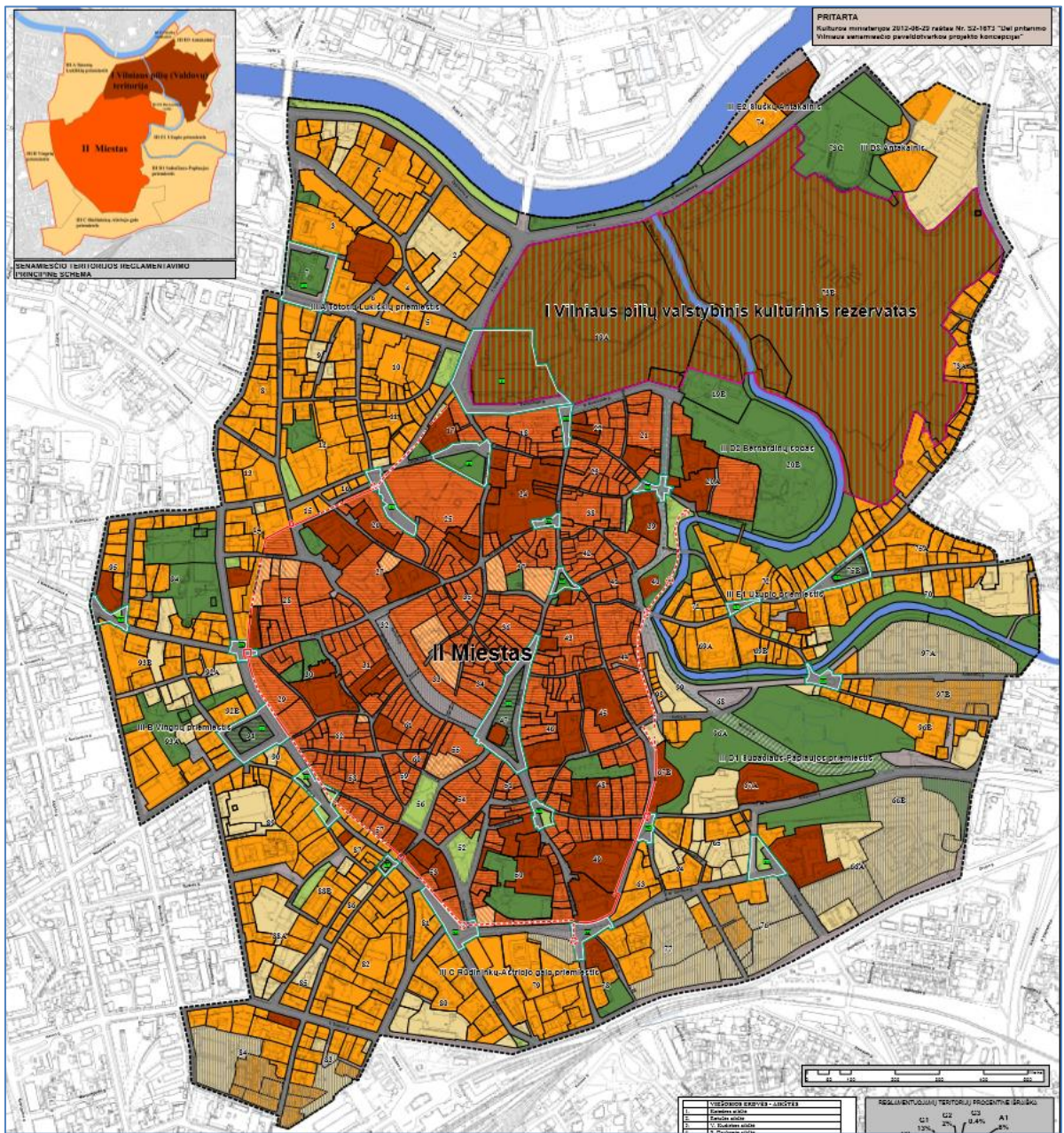
7.5.2.2. Šnipiškių urbanistinis kompleksinis kultūros paveldo objektas (Skansenas ir Piromontas);

7.5.2.3. Kiti didžiausio dėmesio reikalaujantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai Vilniaus mieste:

- Gedimino pilis ir jos prieigos – apsauga ir pritaikymas pažinimui;
- Vilniaus kongresų centras – vertingųjų savybių apsauga, užtikrinant naudojimą;
- Trakų Vokės dvaras – atgaivinimo galimybių paieška;
- Lukiškių aikštė - pritaikymas reprezentacijai ir rekreacijai;
- Tauro kalnas ir jo prieigos - Tautos namai su infrastruktūra prieigose;

7.5.2.4. Siūlomo Verbų etnokultūros draustinio patikslintas ribas laikyti galutinėmis.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	41	58	0

Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato teritorija

Tvarkoma pagal rezervato nuostatus, patvirtintus LR vyriausybės 2002-07-11 nutarimu Nr. 1111 "Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato nuostatų patvirtinimo" (Žin., 2002, Nr. 72-3059)

Teritorijos A1
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – urbanistinės struktūros konservavimas

Teritorijos T1
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – urbanistinės struktūros restauravimas gynybinės sienos ribose

Teritorijos T2
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – urbanistinės struktūros restauravimas istoriniuose priemiesčiuose

Teritorijos T3
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – buvusios urbanistinės struktūros atkūrimas, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštovarkos darbus gynybinės sienos ribose

Teritorijos T4
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – reglamentuota urbanistinės struktūros kaita, siekiant atkurti sunaikintą istorinę urbanistinę-erdvinę struktūrą arba pratęsti Vilniaus senamiesčio būdingus erdvių formavimo principus

Teritorijos V1
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – istorinių (iki 1940m.) viešųjų erdvių – želdynų tvarkymas, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos ir kraštovarkos darbus

Teritorijos V2
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – vėliau susiformavusių (po 1940m.) viešųjų erdvių – želdynų ir želdynių tvarkymas ir pertvarkymas

Teritorijos V3
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – istorinių aikščių, turgaus vietų tvarkymas ir pertvarkymas

Teritorijos G1
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – istoriškai susiformavusių (iki 1940m.) gatvių tinklo restauravimas ir tvarkymas, atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos darbus

Teritorijos G2
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – vėliau susiformavusių (po 1940m.) gatvių tinklo ir kitų atvirų erdvių pritaikymas

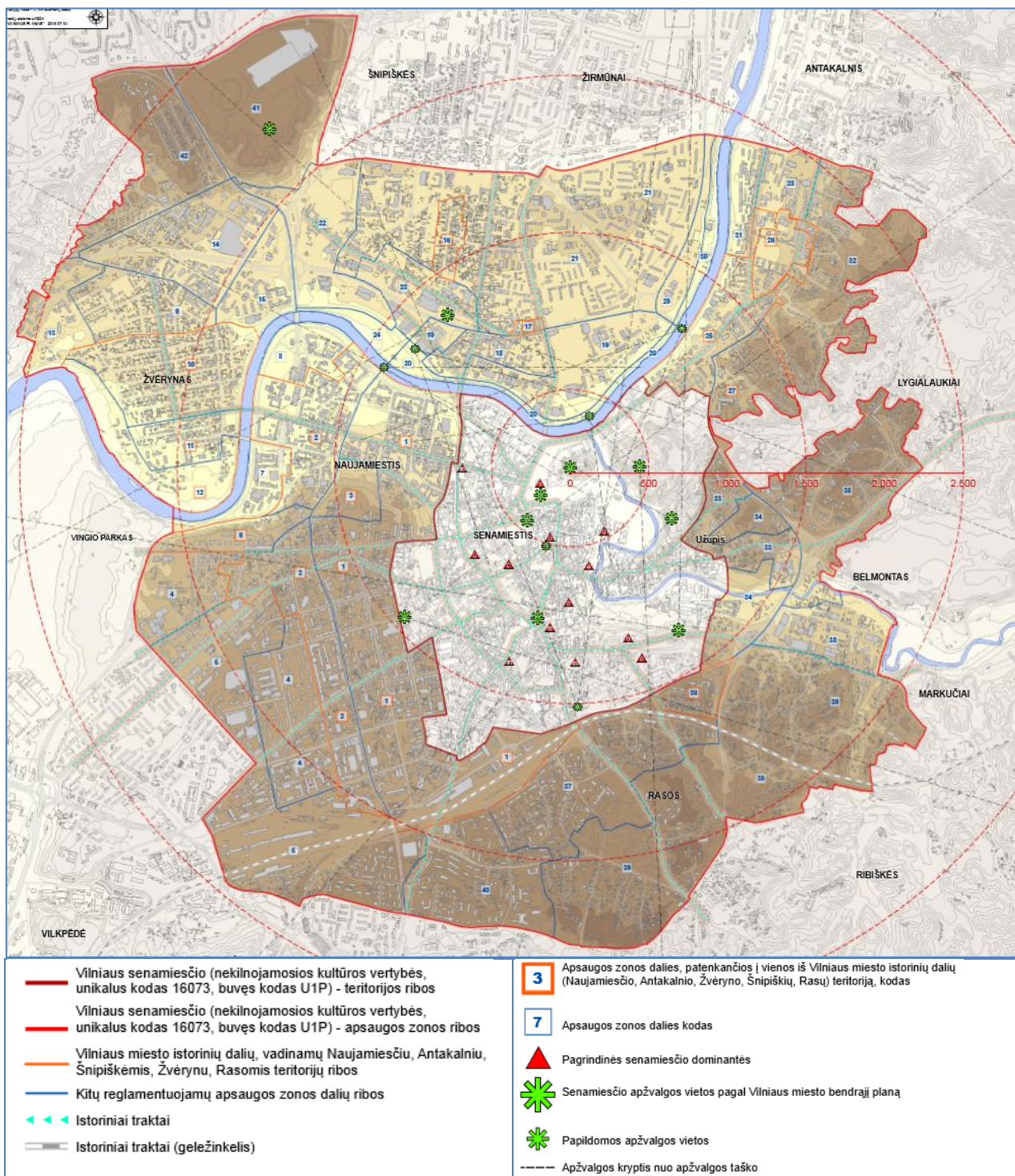
Teritorija G3
 Prioritetinė tvarkybos kryptis – misionierių sodų teritorijos atkūrimas, palaipsniui mažinant automobilių eismo intensyvumą

— Gynybinės sienos vieta   — Svarbiausių senamiesčio viešųjų erdvių ribos   — Gatvės atkarpa, kurioje siūloma mažinti automobilių eismo intensyvumą   ■ Viešosios erdvių Nr.

--- Spėjama - tikslinama gynybinės sienos vieta   9 Senamiesčio kvartalo Nr.   — Reglamentuojantys parametrai kompleksškai tikslinami rengiant šių kvartalų teritorijų planavimo dokumentus

Pav. Nr. 7.5-1. Vilniaus senamiesčio (u.k. 16073) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo plano – tvarkymo plano koncepcija, aprobuota Kultūros ministerijos 2012-06-29 raštu Nr. S2-1673 „Dėl pritarimo Vilniaus senamiesčio paveldotvarkos projekto koncepcijai“

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	42	58	0

Pav. Nr. 7.5-2. Vilniaus senamiesčio apsaugos zona

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	43	58	0

7.6. Socialinė ir kultūros infrastruktūra

BP koncepcijoje nustatyti socialinės ir kultūros infrastruktūros plėtros principai:

- Vilniaus miesto savivaldybė apibrėžia prioritetingas miesto teritorijas, kuriose numato plėtoti socialinę infrastruktūrą bei kurti kultūros ir sporto objektus;
- Socialinės infrastruktūros plėtrai reikalingos naudojamos ne tik savivaldybės biudžeto lėšos. Reikalingoms investicijoms pritraukiamos ir privačios bei valstybės programų lėšos. Įgyvendinant BP sprendinius, sukuriamos paskatos, būdai ir instrumentai privatiems NT plėtotėjams ir bendruomenėms prisidėti prie savo teritorijos socialinės ir kultūros infrastruktūros plėtros;
- Prioritetinėse išorinėse plėtros teritorijose socialinė infrastruktūra palaipsniui. Jau užstatyose teritorijose socialinė infrastruktūra plėtojama pirmiausia vykdant jau esamos infrastruktūros pertvarką;
- Socialinė infrastruktūra plėtojama vadovaujantis tvarumo (plėtros ir saugojimo balansas, ribotos viešųjų finansų galimybės), eiliškumo (pirmiausia ten, kur labiausiai reikia) bei kaštų ir naudos (lėšos skiriamos ten, kur sukurs daugiausia soc. naudos) principais.

7.6.1. Ikimokyklinio ugdymo (vaikų darželių) infrastruktūra

Pagrindinis tikslas: didinti vaikų darželių vietų skaičių Vilniaus mieste, sudarant galimybę visiems norintiems vaikams lankyti darželius bei priartinant ikimokyklinio ugdymo paslaugas prie gyvenamųjų teritorijų.

Registracija ir priėmimas į vaikų darželius organizuojamas užtikrinant pirmumo teisę patekti į vaikų darželius tų vietovių gyventojams.

Siekama užtikrinti efektyvų vaikų darželių pasiekiamumą Vilniaus mieste (500 metrų pasiekiamumo spindulys nuo būsto – išskyrus neprioritetines naujos plėtros teritorijas).

Įvertinant numatomą ikimokyklinio amžiaus vaikų Vilniaus mieste skaičiaus kaitą⁵, numatoma plėtoti „lankstaus vaikų darželio modelį“ – t.y. numatyti vaikų darželiuose patalpinti ikimokyklinio (perspektyvoje ir pradinio) ugdymo grupes.

Pagrindinės kryptys:⁶

- Siekiant didinti vaikų darželių vietų skaičių Vilniaus mieste, įgyvendinti modulinį priestatų prie jau veikiančių vaikų darželių plėtros projektus (viso 10 modulinį priestatų (po ~120 vietų) – Pašilaičiuose, Karoliniškėse, Antakalnyje, Žirmūnuose, Justiniškėse, Šeškinėje, Verkiuose). Ateityje numatyti vykdyti esamų darželių plėtrą, pristatant modulinius priestatus ir kituose vaikų darželiuose;
- Šiuo metu užstatyose ir prioritetingose plėtros teritorijose, turinčiose pakankamą ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičių, savivaldybė palaiko ir plečia ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklą (Pilaitė, Pašilaičiai (Perkūnkiemis), Santariškės). Šiose zonose dėl didelio gyventojų tankio, jau susiformavo poreikis didesnių darželių atsiradimui (4-6 darželiai, po ~250-300 vietų);
- Dispersiškai užstatyose teritorijose, kuriose nors ir yra pakankamai didelis ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius, bet gyventojų tankis nepakankamas pasiekiamumo spinduliui užtikrinti (Verkiai, Tarandė, Pavilnys), pirmenybė teikiama privačia iniciatyva kuriamiems vaikų darželiams. Čia rekomenduojama plėtoti kompaktiškų (iki 50 vaikų) ir labiau pasklidusių darželių sistemą;
- Vidinės miesto plėtros zonoje (N.Vilnia, Žirmūnai ir kt.) ikimokyklinio ugdymo tinklą siūloma plėtoti jau esamos infrastruktūros pagrindu;
- Rezervuoti vaikų darželių infrastruktūros plėtrai vietas numatytos miesto urbanistinės plėtros zonose (Pilaitės šiaurinė dalis, Minsko pl. zona Kalnėnai, Guriai – 4 darželiai).

7.6.2. Švietimo infrastruktūra

Pagrindinis tikslas: atsižvelgiant į mokyklų tinklo infrastruktūros esamą netolygų išplėtojamą bei pasiekiamumą Vilniaus mieste, svarbiausias tikslas - mokyklos tinklo efektyvus panaudojimas bei subalansavimas.

⁵ Pagal esamoje būklėje pateikiamas demografinės prognozes Vilniaus mieste numatomas 0-6 m. amžiaus vaikų skaičiaus sumažėjimas nuo 41 tūkst. (2016 m.) iki 29 tūkst. (2030 m.).

⁶ Įvairiais vertinimais šiuo metu Vilniaus mieste mažiausiai trūksta 5000 vietų vaikų darželiuose.

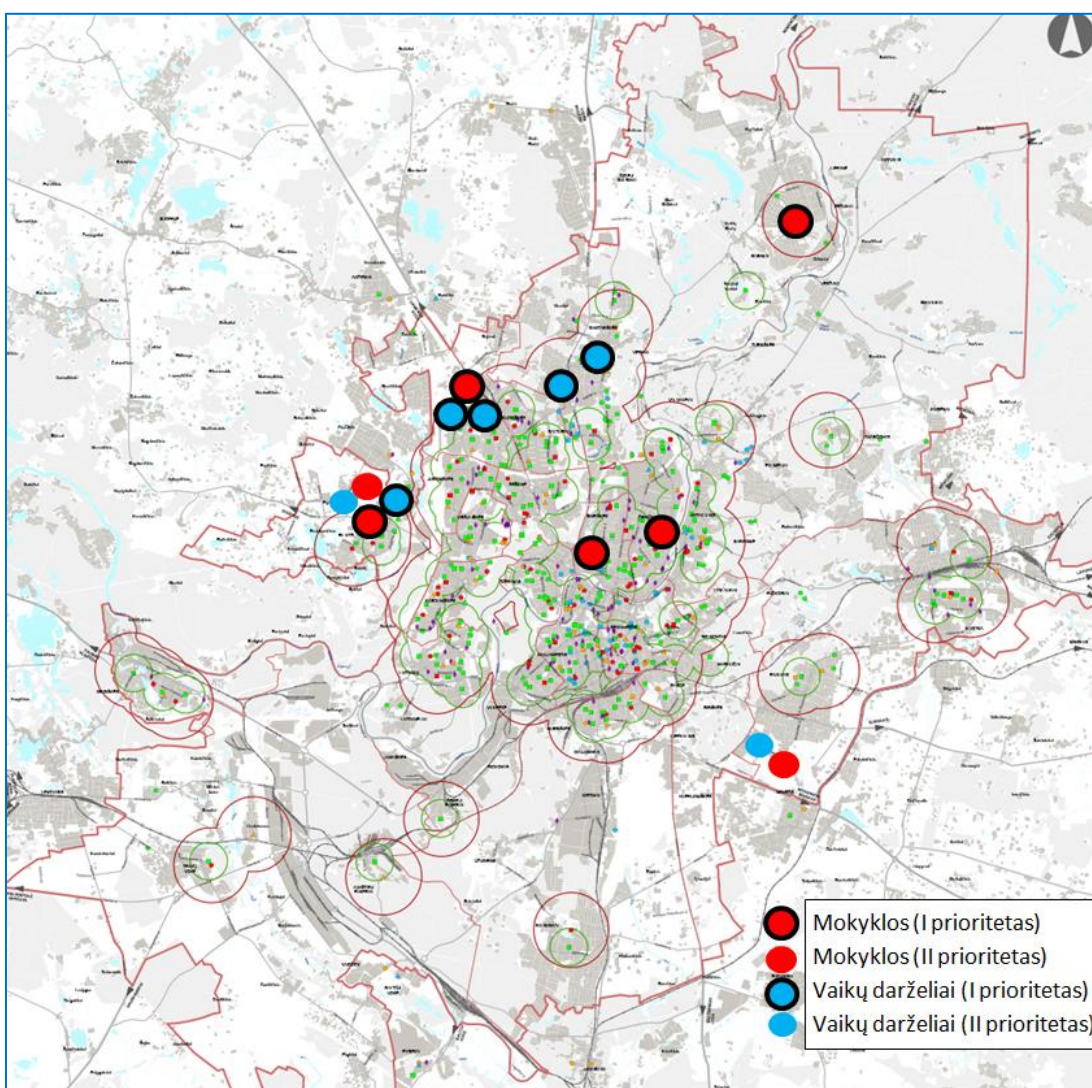
Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	44	58	0

Mokyklų tinklas nėra sukurtas naujai išsiplėtusiuose gyvenamuosiuose rajonuose - Tarandėje, Verkiuose, Pilaitėje, Pavilnyje. Miesto švietimo infrastruktūros plėtros prioritetas – spręsti šių zonų integravimą į miesto mokyklų tinklo sistemą.

Siekiami užtikrinti efektyvų mokyklų pasiekiamumą Vilniaus mieste (1000 metrų pasiekiamumo spindulys nuo gyvenamųjų teritorijų).

Pagrindinės kryptys:

- Naujų mokyklų statymas miesto teritorijose, kuriose esančios bendrojo ugdymo įstaigos yra labiausiai perpildytos (viso 5):
  - Progimnazijos (įskaitant ir pradinio mokymo klases 1-4 kl.) Pilaitėje ir Pašilaičiuose (Perkūnkiemyje);
  - Pradinės mokyklos Balsiuose, Šnipiškėse, Žirmūnuose.
- Spręsti mokyklų trūkumo problemą, sukuriant mokyklų autobusiukų / mokinių pavėžėjimo sistemą ir vežant moksleivius iš dispersiškai išdėsčiusių teritorijų į perteklinį mokyklų tinklą turinčias miesto zonas (Pavilnys, Rokantiškės, Tarandė, Paneriai);
- Dėl prognozuojamų mokinių skaičiaus Vilniaus mieste augimo rezervuoti teritorijas mokyklų plėtrai numatomose urbanistinės plėtros prioritetingose teritorijose (Šiaurinė Pilaitė, Minsko pl. zona Kalnėnai, Guriai).

Pav. Nr. 7.6-1. Mokyklų ir vaikų darželių plėtra

7.6.3. Kultūros objektai / infrastruktūra

Pagrindinis tikslas: kultūros infrastruktūros objektų priartinimas prie gyvenamųjų teritorijų, darant jas patrauklesnes miestiečių gyvenimui ir sukuriant rekreacijos ir traukos zonas.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	45	58	0

Kultūros infrastruktūros objektams priskirtina miesto fizinė infrastruktūra (erdvės, statiniai), kuri yra skiriama kultūros produktų, meno kūrinių bei kitų kultūros veiklų sklaidos vykdymui.

Įtvirtinamas Vilniaus, kaip multikultūrinio miesto, istorinis ir kultūrinis palikimas (įtraukiant tautinių bendrijų paveldą), vykdomas istorinės atminties įprasminimas.

Pagrindinės kryptys:

- Miesto svarbos kultūros objektų plėtojimas bei rekonstravimas:
  - Vilniaus kongresų centras;
  - Nacionalinė koncertų salė ir Tauro kalno infrastruktūra;
  - Gedimino pilis ir jo prieigos;
  - Jungtis tarp senojo ir naujojo Vilniaus miestų centrų;
  - Seimo prieigos;
  - Miesto Rotušės atvėrimas;
  - Santuokos rūmų teritorija;
  - Trakų Vokės dvaras.
- Multifunkcinių kultūros centrų plėtra: jau esamų centrų Kirtimuose, Grigiškėse, Naujojoje Vilnioje ir Pilaitėje stiprinimas bei paskatų naujiems multifunkciniams kultūros centrams kurtis toliau nuo centro esančiuose gyvenamuose rajonuose (Lazdynai, Santariškės, Pašilaičiai) sukūrimas. Prie multifunkcinių kultūros centrų steigiasi kino teatrai.
- Tolesnė kūrybinių industrijų erdvių plėtra Užupyje ir Naujamiestyje.

7.6.4. Sporto objektai / infrastruktūra

Pagrindinis tikslas: sporto infrastruktūros tinklo subalansavimas: miestui svarbios sporto infrastruktūros sukūrimas bei gyvenamųjų vietovių reikšmės sporto objektų tinklo atnaujinimas.

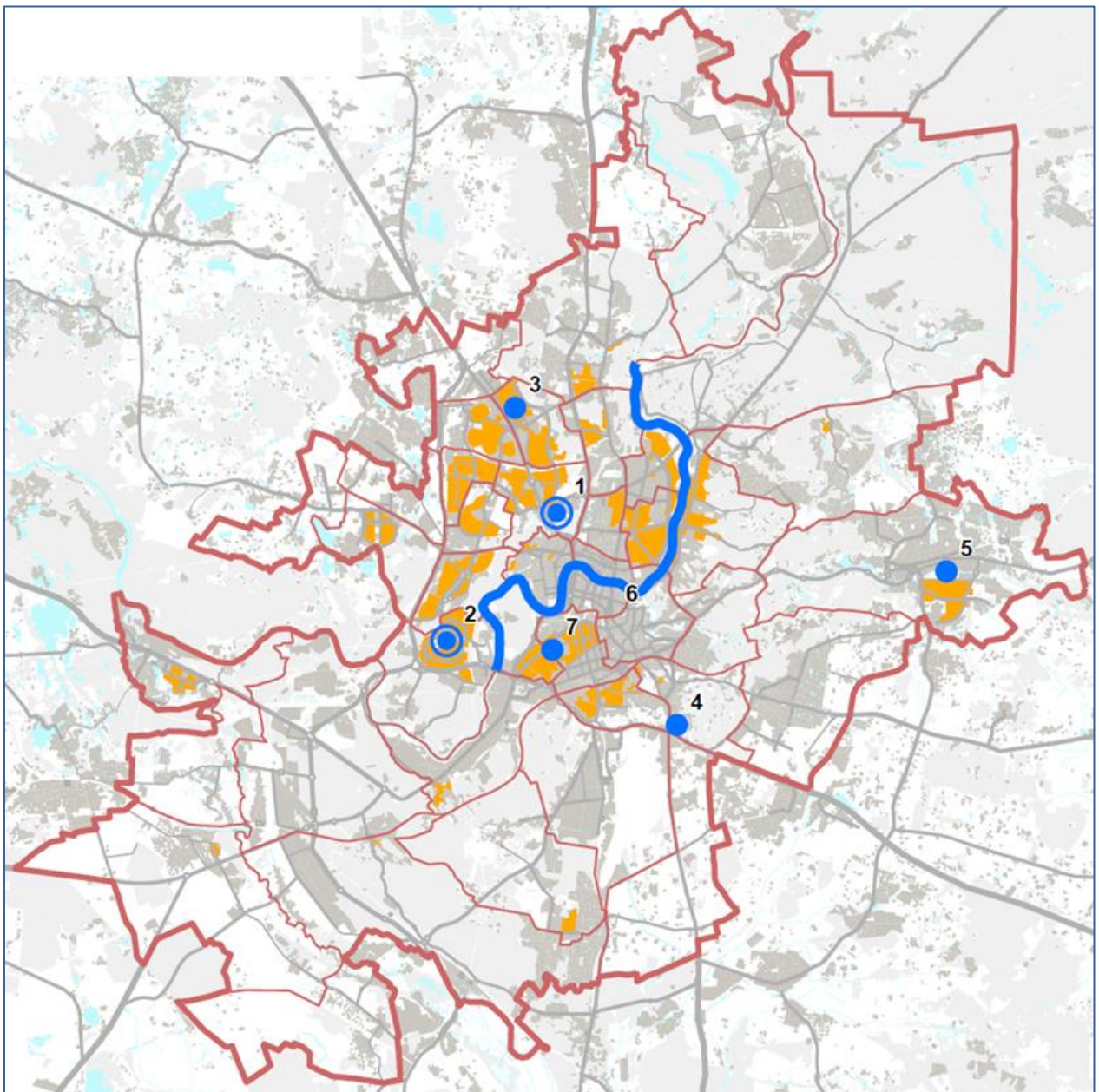
Pagrindinės kryptys (žr. pav. Nr. 7.6-2):

- Nacionalinės reikšmės sporto infrastruktūros objektų plėtra:
  - Nacionalinio stadiono sporto komplekso Šeškinėje užbaigimas (1);
  - Daugiafunkcinio sveikatinimo centro (baseino) Lazdynuose rekonstrukcija (2);
- Miesto svarbos sporto zonų tinklo tolesnis plėtojimas:
  - Fabijoniškių baseino statyba (3);
  - Žiemos sporto centro Liepkalnyje išplėtimas (4);
  - Naujosios Vilnios futbolo stadiono statyba (5);
  - Neries pakrantės pritaikymas aktyviam sportui (6);
  - Vilniaus miesto gimnastikos sporto centro salės rekonstrukcija (7).
- Esamose gyvenamose miesto zonose tęsti vietinės reikšmės sporto infrastruktūros tinklo atnaujinimą (atviri aikštynai, stadionai, dviračių takai).

Taip pat svarbu:

- Vykdamas išorinę miesto plėtrą, inicijuoti ir skatinti sporto infrastruktūros įrengimą. Šiuo metu nėra reglamentuojama sporto infrastruktūros įrengimas vystant naujus gyvenamuosius kvartalus (nauji gyvenamieji kvartalai buvo pastatyti su minimalia sporto infrastruktūra – pvz., Perkūnkiemis);
- Atsižvelgiant į vyraujančias klimatinės sąlygas, naudojimąsi atviromis sporto aikštelėmis yra ribotas, todėl labai svarbu toliau vystyti uždaro tipo sporto infrastruktūrą mieste.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	46	58	0

Pav. Nr. 7.6-2. Sporto infrastruktūros plėtra

7.6.5. Sveikatos ir socialinės rūpybos infrastruktūra

Pagrindinis tikslas: Tolygiai išdėstyti pirminės priežiūros gydymo įstaigų tinklą Vilniaus mieste, siekiant didinti jų teikiamų paslaugų prieinamumą (įskaitant ir e-medicinos sprendimus) bei išlaikyti esamą antrinių ir tretinių gydymo įstaigų / ligoninių tinklą, plėtojant pasiekiamumo infrastruktūrą. Pagal poreikį plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą, didžiausią dėmesį teikiant savarankiškumo, aktyvumo bei integracijos principams.

- Pagrindinis daugiaprofilinių ligoninių tinklas Vilniaus mieste susitelkęs trijuose medicinos paslaugų poliuose – Santariškių, Lazdynų ir Antakalnio centrai. Šis medicinos tripolis vis labiau tampa svarbus nacionaliniu mastu (juo naudojasi vis daugiau kitų miestų ir rajonų gyventojų). Todėl būtina spręsti greito susisiekimo, patogaus privažiavimo ir parkavimo infrastruktūros plėtros klausimus minėtuose medicinos centruose.
- Pagal poreikį toliau plėtojamas tolygiai mieste išsidėstęs pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių šeimos gydymo įstaigų tinklas. Didžiausias dėmesys skiriamas nutolusioms teritorijoms (Saulėtekis, Naujoji Vilnia, Perkūnkiemis) bei intensyviai urbanizuojamoms teritorijoms (Pilaitė, Tarandė, Pavilnys). Pirminės sveikatos priežiūroje, aktyviai taikomi pažangūs ir inovatyvūs e-medicinos bei telemedicinos sprendimai.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	47	58	0

- Atsižvelgiant į esantį didelį slaugos lovų trūkumą Vilniaus mieste (dabar esamą lovų skaičių reikėtų padidinti 2 kartus), numatyti slaugos paslaugų infrastruktūros plėtrą, prioritetą teikiant esamos infrastruktūros išplėtimui (Šv. Roko ligoninė Antakalnyje, Greitosios pagalbos ligoninė Lazdynuose). Vykdamas slaugos paslaugų plėtrą bendradarbiauti su aplinkinėmis savivaldybėmis.
- Socialines paslaugas grįsti pažangiais ir į žmonių kuo ilgesnio aktyvumo bei savarankiškumo išsaugojimą orientuotais metodais. Vilniaus mieste numatoma sukurti ir išplėtoti bendruomeninių socialinių dienos centrų tinklą, skirtą kompleksinėms dienos socialinėms priežiūros paslaugoms teikti spec. poreikius turintiems vaikams, neįgaliesiems bei senyvo amžiaus žmonėms. Toks įstaigų tinklas (viso 4 įstaigos) tolygiai būtų išsidėstytas Vilniaus miesto teritorijoje su centru Kauno g. 3 (dabartinis Vilniaus miesto socialinės paramos centras).
- Toliau plėtojama laikino apgyvendinimo paslaugų infrastruktūra – rekonstruojami ir išplečiami laikino apgyvendinimo namai Kojelavičiaus g. bei įkuriami savarankiško gyvenimo namai Liepkalnyje.

7.7. Susisiekimo sistema

7.7.1. Pagrindiniai Vilniaus miesto susisiekimo sistemos tikslai:

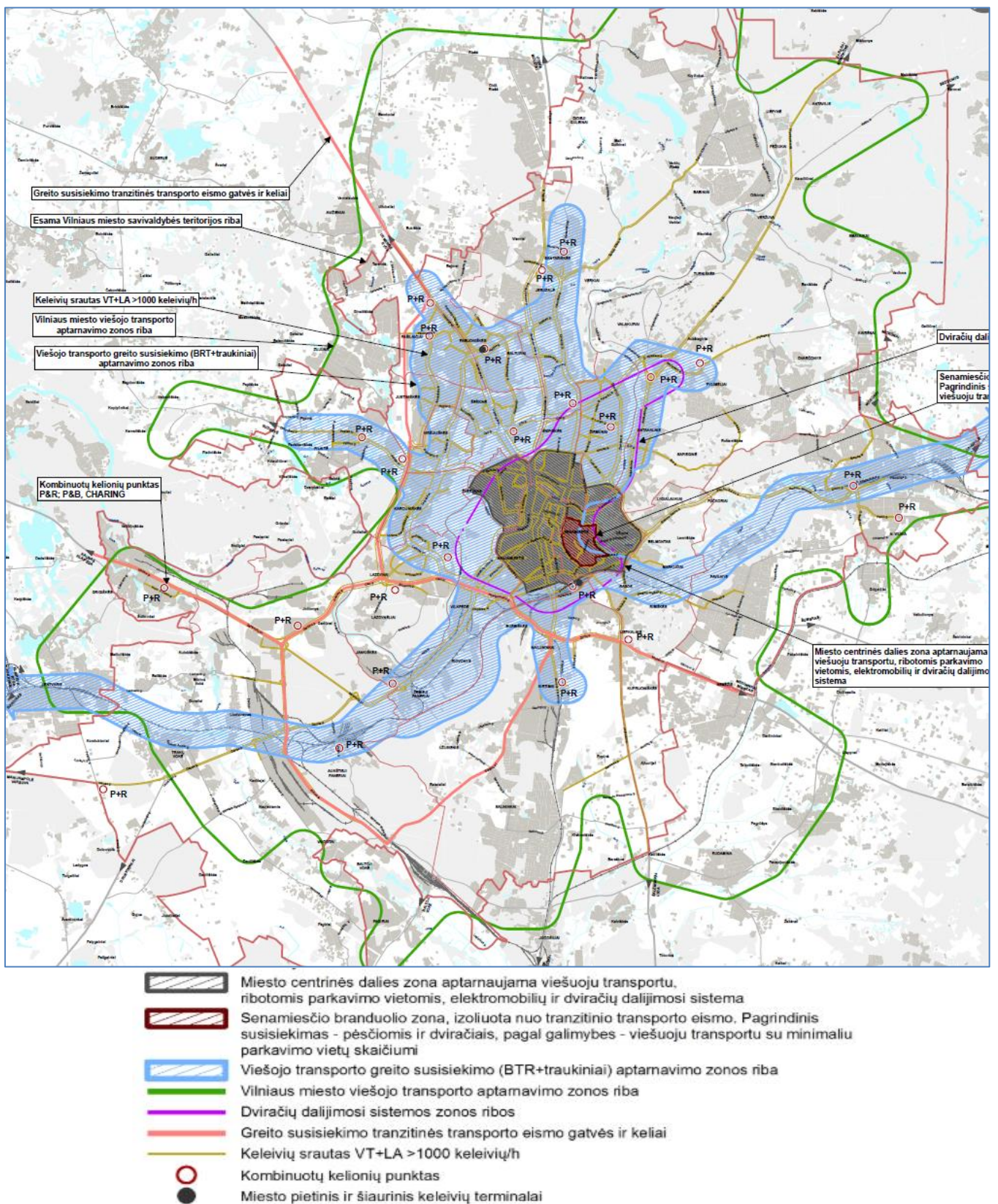
- Miesto urbanistinės struktūros ir susisiekimo sistemos formavimas ir valdymas pagal planuojamą kelionių struktūros modelį (Split Model);
- Miesto viešojo transporto sistemos modernizavimas ir keleivių rinkos didinimas konkuruojant su lengvaisiais automobiliais;
- Miesto susisiekimo sistemos integravimas į metropolinę zoną, šalies ir tarptautinį susisiekimo tinklą.

7.7.2. Pagrindiniai Vilniaus miesto susisiekimo sistemos uždaviniai:

- Urbanistinės plėtros ir kelionių struktūros valdymas keičiant gyventojų susisiekimo įpročius ir tradicines keliones keičiant kombinuotomis, realizuojant IT progresą, taikant UD ir aplinką tausojančius urbanistinius sprendinius;
- Kombinuotų kelionių ir dalijimosi sistemų skatinimas. Susisiekimo būdų prioritetai miesto zonose:
  - senamiesčio branduolio zona – pėsčiomis, dviračiais, elektromobiliais, be tranzito;
  - centro zona – dviračiais, pėsčiomis ir viešuoju transportu, elektromobilių ir dviračių dalijimosi sistema;
  - viešojo transporto intensyvi aptarnavimo zona – traukiniai, greitieji autobusai;
  - periferinė miesto zona – viešojo transporto aptarnavimo ribos, kombinuotos kelionės su P+R.
- Viešojo transporto prieinamumo ir konkurencingumo didinimas, atnaujinant parkus naujomis ekologiškais transporto priemonėmis ir sudarant prioritetines eismo sąlygas pagrindiniuose VT maršrutuose;
- Susisiekimo dviračiais padidinimas iki 15%, dviračių trasų prieinamumo iki 1 km užtikrinimas, galimybė saugiai važiuoti dviračiais naujai rekonstruojamose gatvėse;
- Eismo dalyvių saugumo užtikrinimas, netranzitivinių zonų formavimas, žuvusiųjų skaičiaus sumažinimas 50%;
- Lietuvos, kaip tranzitinės šalies, krovinių pervežimų užtikrinimas, Vilniaus miesto ekonominės plėtros ir logistikos uždavinių realizavimas.

7.7.3. Vilniaus susisiekimo sistema yra svarbi sudėtinė miesto darniosios plėtros dalis, užtikrinanti atskirų miesto teritorijų gyventojų poreikius, glaudžius kultūrinius ir socialinius saitus, didinanti gyventojų judrumą, plečianti tarptautinį bendradarbiavimą ir turizmą, gerinanti verslo sąlygas ir skatinanti jo plėtrą. Svarbu užtikrinti, kad neatsiejama susisiekimo infrastruktūros tinklo dalimi būtų dviratininkų takai, suplanuotos pėsčiųjų zonos, kompleksinių kelionių stovėjimo aikštelės (Park & Ride, Bike & Ride), automobilių dalinimosi sistema (Car Sharing), viešųjų dviračių sistema (Bike Sharing) ir keleivių poreikius tenkinantis viešasis transportas. Įvertinus gyventojų nuomonę ir atliktos „Investuok Lietuvoj“ galimybių studijos išvadas dėl naujos viešojo transporto rūšies Vilniaus mieste, siūloma įvesti naują greito susisiekimo viešojo transporto rūšį (NVTR), panaudojant esamą GRA (greitųjų autobusų) infrastruktūros bazę. Troleibusų maršrutinio tinklo plėtra nėra numatoma.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	48	58	0

Pav. Nr. 7.7-1 pav. Principinė Vilniaus miesto ir regiono aptarnavimo schema 2050 m.

7.7.4. Planuojama gyventojų kelionių procentinė struktūra – svarbiausias susisiekimo rodiklis, nusakantis, kokiomis transporto priemonėmis ar pėsčiomis atliekamos gyventojų paros kelionės, numatomas pagal Vilniaus darnaus judumo plano rekomendacijas. Darnios susisiekimo sistemos požiūriu esama bendra situacija ir kelionių struktūra nėra palanki Vilniaus miesto bendrojo plano sprendinių prognozei, todėl siekiama esminio pokyčio – kelionių skaičiaus lengvaisiais automobiliais sumažinimo, pakeičiant jas važiavimu dviračiais ir viešojuoju transportu. Siekiama kelionių skaičiaus lengvaisiais automobiliais santykį su viešojuoju transportu perspektyvoje pakeisti iš esamo $L_v : L_v = 65:35$ į $50:50$.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	49	58	0

Gyventojų judrumo valdymas siejamas ne tik su susisiekimo sistemos plėtra ir modernizavimu, bet ir su urbanistinėmis, socialinėmis ir ekonominėmis priemonėmis. Lengvųjų automobilių naudojimo mažinimas, siekiant sumažinti aplinkos taršą ir padidinti visų eismo dalyvių saugumą, atitinka pagrindinėms Europos Komisijos KOM Patvirtintoms Baltosios knygos nuostatomis.

7.7.5. Vilniaus miesto susisiekimo plėtros modelio formavimo principai.

Vilniaus miesto urbanistinė struktūra ir susisiekimo sistema yra orientuojama į pastaruosiu dešimtmečiu savivaldybės suformuotas pagrindines miesto susisiekimo infrastruktūros ašis, kurios turi nemažą rezervą praleisti perspektyvinius miesto ir užmiesčio transporto srautus. Tai trišakis greito susisiekimo A kategorijos transporto koridorių tinklas, jungiantis tris svarbiausius tarptautinės reikšmės Klaipėdos, Minsko ir Rygos užmiesčio kelius. Jo efektyvumą padidintų nutiestos Šiaurinė ir Mykolo Lietuvos gatvės, kurios užbaigtų miesto branduolio žiedą.

Vadovaujantis darnaus judumo principais, didžiausi laukiami pokyčiai susisiekimu dviračiais: nuo 0,7% - 2016 metais iki 15,0% - 2050 metais. Tai didžiulis iššūkis propaguojant ir įgyvendinant šią transporto rūšį visiems eismo dalyviams, tačiau ypatingai - lengvųjų automobilių vairuotojams ir keleiviams, kurie bus priversti ženkliai sumažinti kasdienį automobilių naudojimą. Kai kuriose magistralinėse ir, ypatingai, vietinės D kategorijos gatvėse turės atsirasti reikiama erdvė dviratininkų juostų įrengimui ar jų eismui bendrame sraute prie nustatyto eismo intensyvumo ir kelių ženklų apribojimo. Planuojama, kad iki 2030 m. bus realizuota apie 300 km takų, o 2050 m. magistralinių dviračių trasų ilgis susilygins su miesto magistralinių gatvių ilgiu ir tankiu, ir sieks 490 km. Vidutiniškai į metus numatoma įrengti apie 10 km naujų dviračių trasų. Artimiausios dviračių trasos numatomos: Giedraičių g., Nemenčinės pl., Šiaurinėje g., Mykolo Lietuvos g., Trakų pl., šalia Vilnios, Neries slėnio, Algirdo g., Narbuto ir Pilaitės pr. ir pan.

Vilniaus miesto subalansuotos plėtros užtikrinimas neįmanomas be gerai išvystyto miesto viešojo transporto, kurio privalumai jau seniai įrodyti ES ir kitose pasaulio miestuose, ir kuris yra ekonomiškai ir ekologiškai miesto susisiekimo sistemos plėtros garantas. 2016 m. Vilniaus ir priemiesčių anketinės gyventojų apklausos rezultatai parodė, kad dauguma gyventojų (82,8%) pasisako už esamo viešojo transporto sistemos modernizavimą ir plėtrą. „Investuok Lietuvoj“ galimybių studijos išvadose dėl naujos viešojo transporto rūšies Vilniaus mieste siūloma įvesti naują greito susisiekimo viešojo transporto rūšį - BRT (Bus Rapid Transit), tačiau, įvertinant galimybę PB Konceptijos laikotarpiu (iki 2050 m.) atsirasti naujoms greito viešojo transporto rūšims, Konceptijoje siūloma konkrečiai neįvardinti naujos rūšies.

Pagrindinė gatvių tinklo tolimesnė plėtra siejama su miesto viešojo transporto maršrutinio tinklo plėtra ir geresniu gyventojų prieinamumu, A juostų diegimu ir eismo valdymo pertvarkymu sankryžose, prioritetą teikiant viešajam transportui.

Miesto magistralinių gatvių funkcinės reikšmės ir kategorijos papildomai įvertintos pagal jų atliekamą realią funkciją: C kategorijai priskirtos tos gatvės, kuriose keleivių srautas viešuoju transportu sudaro ne mažiau nei 30% bendro keleivių srauto. Magistralinių gatvių tankį Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje (2016 m. - 1,04 km/km²) numatoma padidinti iki 1,09 km/km² - 2030 metais ir 1,21 km/km² - 2050 metais.

Konceptijoje siūloma atsisakyti eilės esamų ar numatytų rekonstruoti objektų, kurie buvo fiksuoti BP-2007 ir neatitinkantys darniosios plėtros reikalavimų, keičiant kelionių procentinę struktūrą, neturintys ekonominio pagrindimo arba kaip neturintys politinio ir bendruomenės pritarimo (Vingio parko viešojo transporto tiltas, modernusis tramvajus, Kernavės tiltas, Dariaus ir Girėno g. tęsinys, Sukilėlių g. rekonstrukcija, transporto viadukai per T.Narbuto g. ir Geležinio Vilko g., Gurelių ir Grigiškių jungtis, viadukas per geležinkelį Naujojoje Vilnioje, Vilkpėdės g. tęsinys ir pan.).

Pagal BP koncepcijos 2050 metų laikotarpiui ir numatomus sprendinius 2030 metų laikotarpiui, būtina parengti susisiekimo infrastruktūros (A, B ir C kategorijos magistralinių gatvių ir transporto mazgų) specialiosius planus, siekiant nustatyti infrastruktūros teritorijas ir koridorius. Įvertinant STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai“ pasikeitimus nuo 2014 m., taip pat būtina patikslinti esamų A, B ir C kategorijos magistralinių gatvių ir transporto mazgų raudonąsias linijas pagal naujus STR reikalavimus.

Elektromobilių/automobilių dalijimosi sistema.

Siekiant sumažinti miesto automobilizacijos lygį, parkavimo vietų skaičių bei sumažinti poveikį aplinkai, viena iš svarbių priemonių yra automobilių dalijimosi sistemos tolimesnė plėtra. Tai yra automobilių nuomos

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	50	58	0

modelis, kuriame vartotojai gali išsinuomoti transporto priemonę trumpam laikui, dažnai 1 ar 2 valandoms. Prioritetą teikiant elektromobiliams, numatoma intensyvi viešo naudojimo elektromobilių įkrovimo punkty plėtra. Artimiausiais metais planuojamos 9 nuolatinės srovės didelės galios krovos vietos užmiesčio kelių priegose: Gariūnuose, Ukmergės pl., Molėtų pl., Minsko pl., Nemenčinės pl., Pilaitėje, Trakų Vokėje, Naujojoje Vilnioje ir Stoties aikštėje. Dar apie 120 krovos vietų numatoma pagrindiniuose Vilniaus miesto rajonuose.

Kombinuotų kelionių punktai su P+R aikštelėmis.

Siekiant sudaryti alternatyvas lengvųjų automobilių eismo mažinimui, ypatingai miesto centrinėje dalyje, saugomose teritorijose ir gyvenamuosiuose rajonuose, numatomas kombinuotų kelionių skatinimas, apjungiant ir diegiant įvairias Park&Ride, Park&Rail, Park&Bike, Bike&Ride, Bike sharing, Car sharing sistemas ties įvažiavimais į miestą ir centrinės zonos perimetre.

Siekiant mažinti transporto eismą, rekomenduojama sumažinti automobilių stovėjimo vietų įrengimą Vilniaus miesto centrinėje dalyje ir senamiesčio zonoje, taikant mažinančius koeficientus automobilių stovėjimo vietų poreikiui pagal STR reikalavimus. Siūloma 30% sumažinti stovinčių automobilių skaičių senamiesčio II zonoje (gynybinės sienos ribose), gerinant pėsčiųjų, turistų ir dviratininkų sąlygas šioje teritorijoje. Tranzitinio eismo panaikinimui, kuris šioje zonoje siekia iki 40%, taikyti šias priemones: mokamas įvažiavimas arba kilpinės eismo organizacijos sistemos įvedimas. Automobilio stovėjimo mokestis turi užtikrinti aukštą automobilių stovėjimo vietų apyvartą, naikinant pagal galimybes rezervuojamų vietų skaičių arba rezervavimo kainą prilyginti vienos vietos apyvartai šioje zonoje.

Gerinant Lietuvos, kaip tranzitinio šalies, įvaizdį ir miesto logistiką numatoma LAKD lėšomis nutiesti Pietinį miesto aplinkkelį, rekonstruoti Trakų, Nemenčinės ir Lydos plentus ir svarbiausias sankryžas (Gariūnų, Minsko pl.). Iki 2050 m pietinėje miesto dalyje planuojama įrengti europinės vėžės geležinkelio atšaką „Kaunas-Vilnius“, įjungiant sostinę į europinį geležinkelių tinklą.

Pagal VĮ „Lietuvos oro uostai“ prognozę, pesimistiniu atveju Lietuvos oro uostuose per 25 metus numatomas keleivių skaičiaus augimas iki 9 mln. per metus. Pagal optimistinį scenarijų, šis skaičius galėtų siekti 12 milijonų, kas atitiks esamo rekonstruojamo tako pajėgumą, todėl naujo tako poreikis galėtų būti pagrįstas tik dėl skrydžių nuo užstatytos miesto teritorijos nukreipimo. Numatomos gyventojams kompensacijos už taršą.

7.8. Inžinerinė infrastruktūra

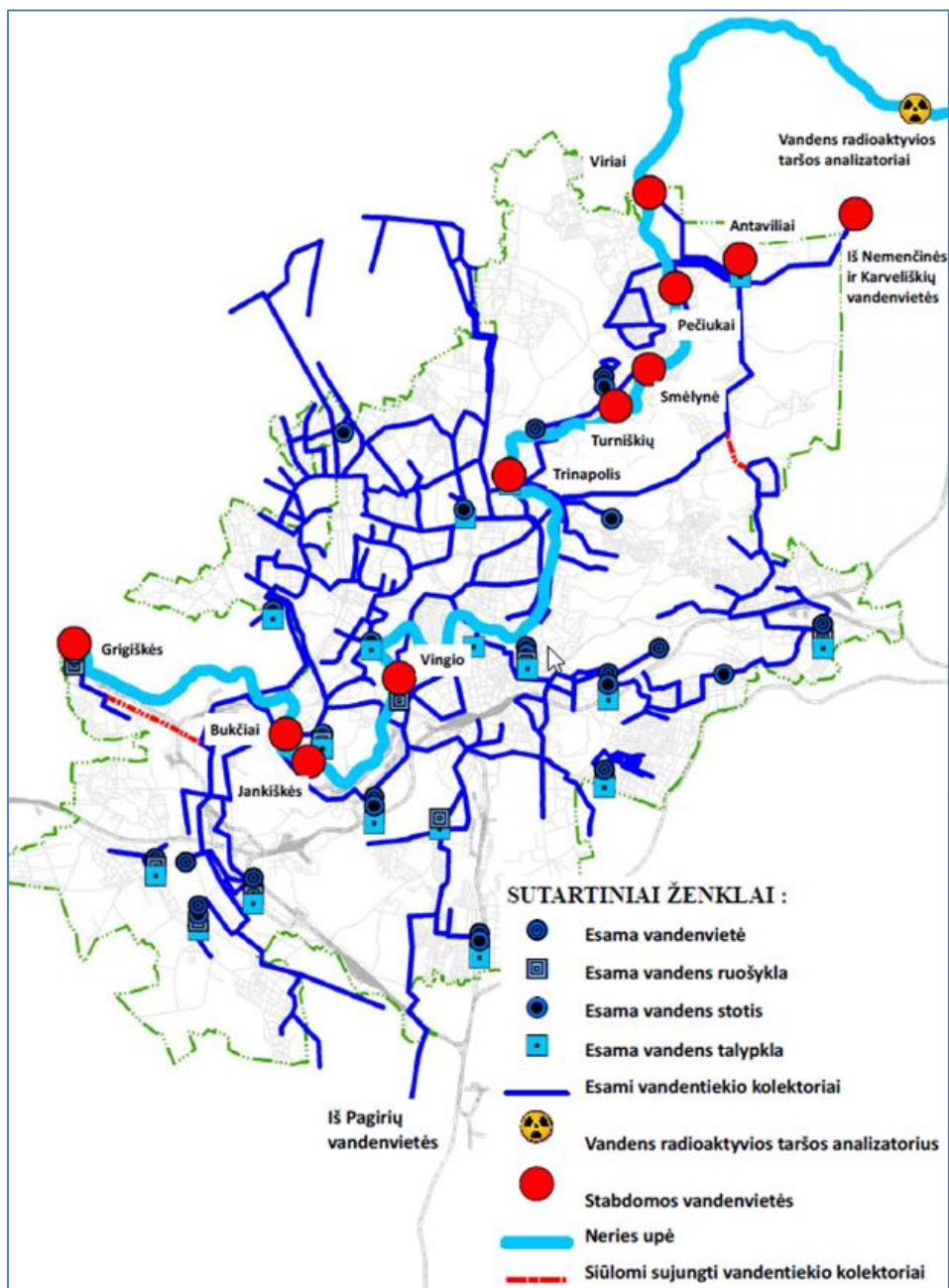
7.8.1. Vilniaus miesto inžinerinio aprūpinimo tikslai:

7.8.1.1. Pradėti intensyviai tiesti **vandentiekio ir nuotekų tinklus** į sodų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais, taip pat aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, iki šiol neturinčius geriamojo vandens (Krokvos ir aplinkinių gatvių gyventojai Šnipiškėse, Elnių g. gyventojai Žvėryne vandenį ima iš vandenpylių (lauko kolonėlių)).

7.8.1.2. Parengti veiksmų planą galimam radioaktyvių medžiagų nutekėjimui iš Astravo atominės elektrinės į Neries upę, nes AE reaktoriai bus aušinami Neries vandeniu. Užterštas vanduo dalį geriamojo vandens gręžinių gali pasiekti po 1-5 parų (žr. pav. Nr. 7.8-1):

- Prie Lietuvos Respublikos valstybinės sienos su Baltarusija turi būti įrengti radioaktyvių medžiagų analizatoriai, susieti su UAB „Vilniaus vandenys“ centrine dispečerine;
- Gavus signalą apie Neries upės vandens taršą radioaktyviomis medžiagomis, turi būti nedelsiant stabdomos arba pertvarkomos (išjungiant dalį gręžinių) UAB „Vilniaus vandenys“ eksploatuojamos vandenvietės, esančios prie Neries upės (Nemenčinė, Karveliškės, Viriai, Pečiūkai, Smėlynė, Turniškės, Verkiai, Trinapolis, Vingis, Jankiškės, Bukčiai, Grigiškės) ir organizuojamas papildomas vandens tiekimas iš Pagirių vandenvietės bei vandenviečių, esančių prie Vilnios ir Vokės upių;
- Siekiant padidinti vandens tiekimo patikimumą ir poreikį, reikia pastatyti vandentiekio magistralę, sujungiančią Antavilių magistralę su Kairėnuose esančia magistrale (padidėja vandens tiekimo patikimumas Kairėnams, Galgiams, Egliškėms, Pupojams ir Rokantiškėms, ir sujungiama su Naujosios Vilnios sistema).

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	51	58	0

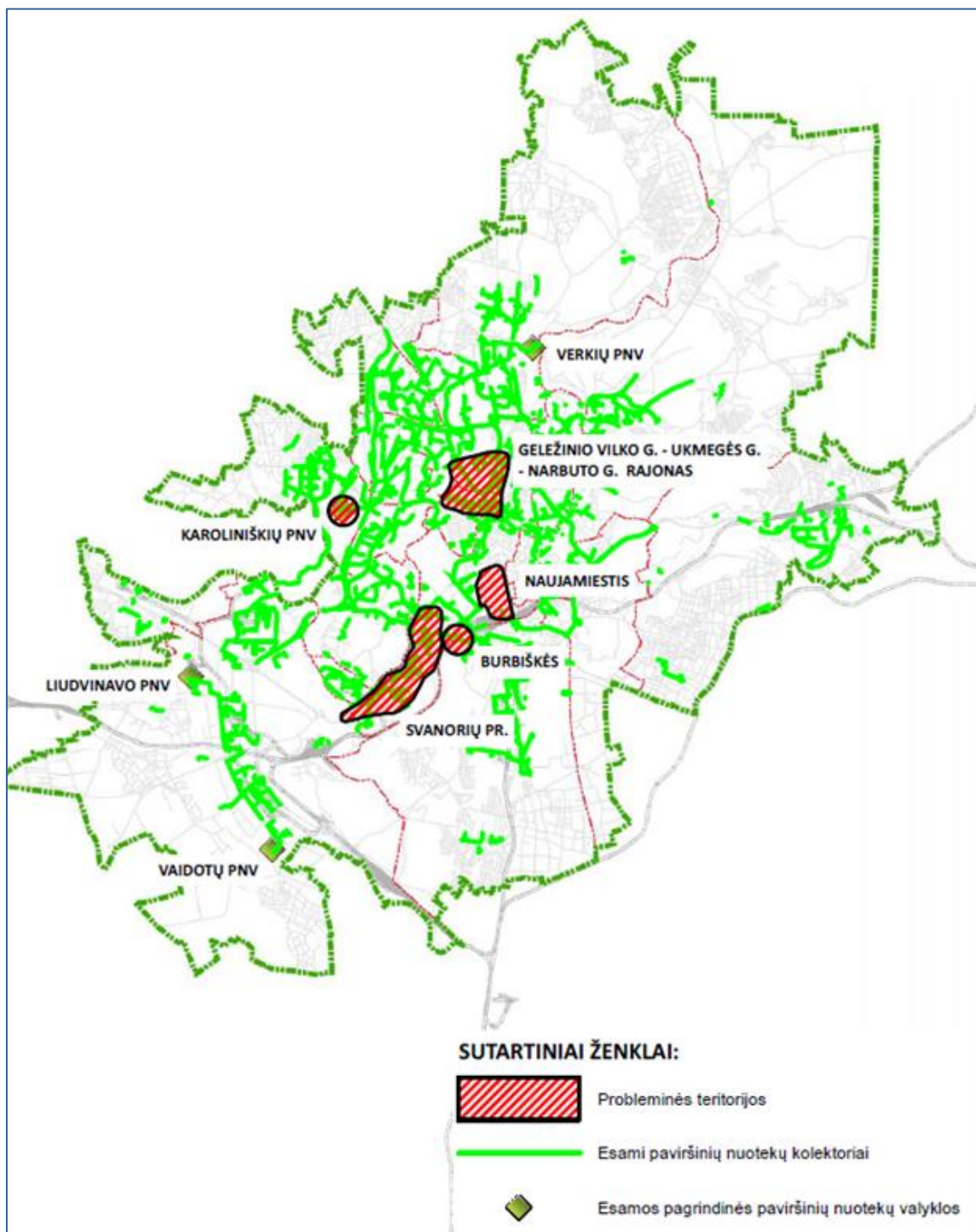

Pav. Nr. 7.8-1. Vandentiekio tinklai. Pasirengimo galimam radioaktyvios taršos nutekėjimui į Neries upę iš Astravo AE pasiūlymai

7.8.1.3. Rekonstruoti esamą **ūkinių nuotekų** su pasenusia ir susidėvėjusia įranga nuotekų valyklą;

7.8.1.4. Spręsti beveik nevystomą probleminių teritorijų **paviršinio vandens tvarkymą**, nors kietų dangų mieste daugėja ir vandens sutekėjimai intensyvėja (žr. pav. Nr. 7.8-2). Vilniaus m. paviršinių nuotekų sistema visiškai neturi rezervo. Kietų dangų ir stogų mieste kiekis vis didėja. Vyrauja neteisingas požiūris, kad paviršinį vandenį reikia kuo greičiau vamzdiniais nuvesti į upes. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus (detalesius planus), numatyti plotus paviršinio vandens nuotekų kaupykloms įrengti. Tai leistų sumažinti naujai statomų tinklų diametrus, sumažintų esamų tinklų hidraulinį apkrovimą. Sumažėtų rizika gatvių apsėmimui, kai esamų paviršinių nuotekų tinklų pralaidumas yra per mažas;

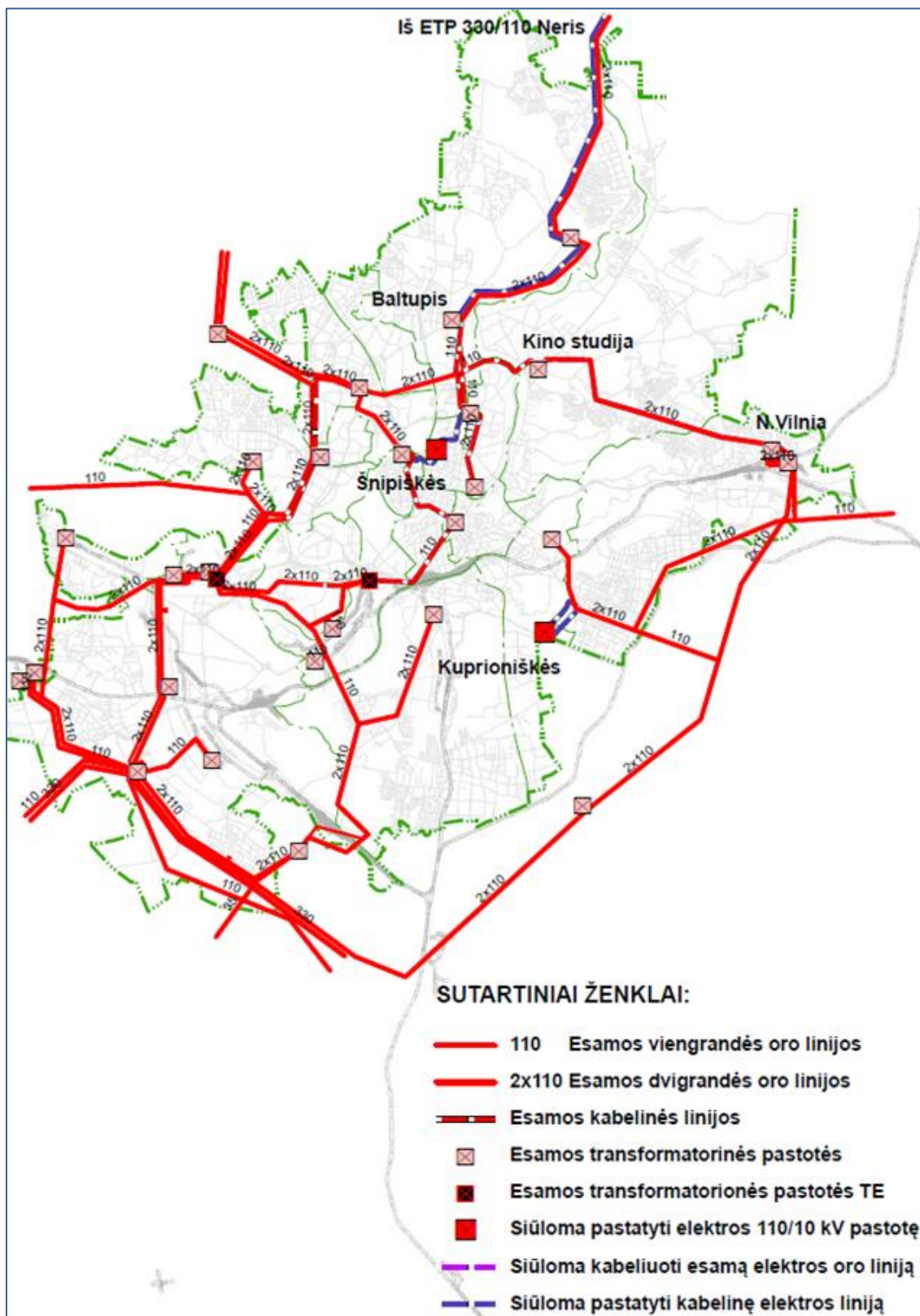
Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	52	58	0

Pav. Nr. 7.8-2. Paviršinių nuotekų tinklai. Esama situacija ir probleminės teritorijos

7.8.1.5. **Elektros energijos** 110 kV tinklą plėtoti, pastatant Šnipiškių ir Kuprijoniškių RP bei išplečiant perkrautas Aerouosto, Žvėryno ir Viršuliškių pastotes ir panaudojant Pagirių, Baltupio, Vilnios, Vaidotų, Salotės ir Šiaurinės pastočių rezervą. Spartinti 110 kV antžeminių linijų keitimą kabeliais. Diegti iš alternatyvių šaltinių (saulės, biokuro ir kt.) energijos gavybą.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	53	58	0

Pav. Nr. 7.8-3. Elektros tinklai. Pasiūlymai

7.8.1.6. Vystyti šilumos energijos gamybos ir tiekimo sistemą su alternatyviais šilumos šaltiniais (saulės, biokuro ir kt.). Centrinėje miesto dalyje ir daugiabučių gyvenamųjų namų rajonuose tikslinga plėsti ir išlaikyti bei modernizuoti esamą centralizuoto šilumos tiekimo sistemą. Sprendžiant aprūpinimo šiluma klausimus, vadovautis Vilniaus miesto šilumos ūkio specialioju planu. Siekiant sumažinti centralizuotai tiekiamos šilumos kainą, didinti biokuro dalį pagrindinio šilumos tiekėjo, centralizuotai tiekiančio šilumą Vilniaus miestui, šilumos gamybos įrenginiuose.

Centralizuoto šilumos tiekimo tinklo patikimumui ir plėtrai paruošti ir įgyvendinti projektus:

- Šilumos tiekimo tinklai nuo Pašilaičių į Gineitiškių, Pavilionių teritoriją;
- Šilumos tiekimo tinklai nuo Žirmūnų g.;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	54	58	0

- Nuo Kareivių g. sankryžos į Antakalnį per Valakampių tiltą - Kareivių ir O. Milašiaus gatvėmis - iki Nemenčinės pl.;
- Šilumos tiekimo tinklai nuo Justiniškių iki Pašilaičių, Justiniškių gatve;

7.8.1.7. Visa **gamtinių dujų sistema** leidžia patenkinti visus poreikius, o esant poreikiui, ir didinti tiekimą. Dujų įmonės veikla yra orientuota dujų vartotojui. Kiekvienas stambesnis dujų vartotojas ar gyvenamasis rajonas, pageidaujantis šildymui naudoti dujas, gali jas gauti.

7.8.2. Intensyvinant miesto užstatymą centrinėje zonoje, numatoma:

A) Šnipiškės, Žvėrynas:

- Teikti paraišką AB „Litgrid“ dėl naujos Šnipiškių elektros RP110/10 statybos. Numatyti sklypą pastotei prie Žalgirio-Linkmenų g. sankryžos ir pasiūlyti trasas 110 kV kabeliams, maitinantiems naują RP iš Žvėryno RP ir Šiaurinės RP;
- Dalis Šnipiškių, Žvėryno ir Senamiesčio gyvenamųjų namų, esančių kultūros vertybių registre, neturi elementarios inžinerinės įrangos. Pastatuose nėra centralizuoto vandentiekio, nuotakyno ir šildymo. Gyventojai naudojami lauko vandens kolonėlėmis, lauko išvietėmis ir kūrena kietąjį kurą. Palikti prieš 100 m. buvusias sąlygas centrinės miesto dalies pastatams higieniniu, estetiniu ir aplinkosauginiu atžvilgiu neleistina. Siūloma sukurti lėšų kaupimo fondą, skirtą kultūros paveldo objektų esminiam pertvarkymui, be atidėjimo iškeliant (laikinais ar nuolatinais) gyventojus;
- Išskelti vieną DN700 mm slėginę nuotekų liniją iš Studentų g. iki Latvių g., nes esamos slėginės linijos, tarnaujančios trečdaliui miesto, turi būti pastatytos taip, kad vienos linijos trūkimas neįtakotų kitos geram veikimui.

B) Kalvarijų g. aplinka:

- Tvarkant Kalvarijų g., pastatyti lietaus nuotekų tinklus, siekiant atskirti buitines nuotekas nuo paviršinių (šiuo metu veikia mišrių nuotekų kolektorius).

7.8.3. Intensyvinant kitų koncepcijoje numatytų teritorijų užstatymą, numatoma:

A) Žemieji Paneriai:

- Spręsti paviršinio vandens surinkimo nuo Savanorių pr., Vilkpėdės g. ir Burbiškių rajono kaupimą, valymą ir nutekimą į Neris upę.

B) Laisvės ir Pilaitės pr. aplinka:

- Teritorijos turi gerą inžinerinį paruošimą intensyvinti užstatymą. Spręsti paviršinio vandens kaupimą ir valymą.

C) Ukmergės g. aplinka:

- Teritorijos turi gerą inžinerinį paruošimą intensyvinti užstatymą. Reikia numatyti paviršinių nuotekų tinklo ir kaupyklų su valyklo mis įrengimą Šiaurinėje ir Geležinio Vilko g.;
- Šilumos tiekimo tinklai nuo Pašilaičių į Gineitiškių, Pavilionių teritoriją.

D) Dariaus ir Girėno g., Eišiškių pl. aplinka:

- Teritorijos turi gerą inžinerinį paruošimą intensyvinti užstatymą;
- Šilumos tiekimo tinklai Naujininkuose nuo rajoninės katilinės RK-7 zonos iki Vilniaus oro uosto.

E) Naujamiestis:

- Didžiojoje Naujamiesčio dalyje yra mišrūs nuotekų tinklai. Dėl to papildomai apkraunama Vilniaus miesto nuotekų valykla, kurios būklė ir taip yra prasta. Tvarkant gatves, reikia pastatyti lietaus nuotekų tinklus su kaupyklomis ir valyklomis.

7.8.4. Naujose išorinės plėtros teritorijose numatoma:

A) Vakarinė miesto dalis (Pilaitės zona):

- Rajono mastu rengti paviršinių nuotekų kaupyklų ir valyklų įrengimą;
- Šilumos tiekimo tinklai nuo Karoliniškių į Pilaitės rajoną. Jeigu nebus priimtas sprendimas statyti šilumos tiekimo tinklus, šilumos tiekimo patikimumo didinimui nagrinėti šilumos šaltinių įrengimą Pilaitėje.

B) Rytinė miesto dalis (Kuprijoniškės, Kalnėnai):

- Teikti paraišką AB „Litgrid“ dėl naujos Kuprijoniškių elektros RP110/10 statybos. Numatyti sklypą pastotei prie Minsko pl.-Gurių g.;
- Nutiesti kabelinius 110 kV tinklus nuo elektros linijos Markučiai-Naujoji Vilnia iki Kuprijoniškių pastotės;
- Diegti kuo platesnį saulės energijos naudojimą;

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	55	58	0

- Pastatyti vandentiekio magistralę Žirnių g. nuo Dariaus ir Girėno g. iki Versmių g.;
  - Pastatyti paviršinių nuotekų surinkimo tinklus nuo Minsko plento iki upelio per Salininkų g.;
  - Kuprijoniškėse spręsti vietinio šilumos šaltinio statybą arba pasirengti centralizuotam šilumos tiekimui.
- C) Pietvakarinė miesto dalis (Lentvario, Trakų Vokės zonos):
- Pastatyti vandens ruošyklą Aukštųjų Panerių (Vokės) vandenvietėje, nutiesiant vandentiekio magistralę per Vokės upę, pro Trakų Vokę į Lentvario pramoninę zoną;
  - Nutiesti iš Lentvario pramoninės zonos ūkinių nuotekų magistralinį tinklą per Vokės upę iki Aukštųjų Panerių nuotekų tinklų;
  - Spręsti paviršinio vandens surinkimą, kaupimą, valymą ir nutekinimą į Vokės upę, apeinant Trakų Vokės žuvininkystės tvenkinius;
  - Išvystyti 10 kV elektros tiekimo tinklus;
  - Lentvario pramoninėje zonoje tikslinga potencialius pramoninius objektus šiluma aprūpinti necentralizuotai. Siekiant padidinti teritorijos patrauklumą ir didinant aprūpinimo šiluma lankstumą, tikslinga pagal poreikį vystyti esamus vidutinio slėgio dujotiekio tinklus, kurių pajėgumas yra pakankamas.

8. Numatomi pagrindiniai teritorijų vystymo reglamentavimo pokyčiai, rengiant bendrojo plano sprendinius.

- Reglamentavimas labiau detalizuotas ir mažiau dviprasmiškas;
- Paskirties reglamentavimą toliau keis plėtros apimčių reglamentas;
- Bus numatytas privalomas pastatų sertifikavimas miesto centrinėse zonose (BREEM, LEED ar kita sertifikavimo sistema);
- Bus reglamentuoti konkrečiai vietai būdingi užstatymo principai;
- Reglamentuojant, bus skatinama konkrečiai vietai reikalingų funkcijų plėtra;
- Atskiroms miesto zonoms bus privalomas Projektavimo kodų parengimas, kokybiniais, estetiniais ir įvaizdžio kriterijais papildant galiojančius STR;
- Pagal miesto prioritetus bus infrastruktūros plėtros mokestis diferencijuotas visoje miesto teritorijoje, siekiant pagerinti gyvenamosios aplinkos kokybę;
- Bus nustatyti principai infrastruktūros tarifų diferencijavimui;
- Atskirose miesto dalyse bus numatyta galimybė privalomas automobilių stovėjimo vietas įrengti miesto žemėje.

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	56	58	0

9. Teritorijos vystymo alternatyvų palyginamoji analizė

Kaip minėta p. 6, teikiamos dvi BP Konceptijos alternatyvos (žr. lentelę Nr. 9-1):

- BP Konceptija 1 „Nekeičiami galiojančio bendrojo plano sprendiniai“;
- BP Konceptija 2 „Aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“.

Lentelė Nr. 9-1. BP Konceptijos 1 ir BP Konceptijos 2 esminių skirtumų palyginimas

Eil. nr.	Rodiklis	BP Konceptija 1 „Nekeičiami galiojančio bendrojo plano sprendiniai“	BP Konceptija 2 „Aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“
1	Nuolatinių gyventojų skaičiaus prognozė	600 tūkst.	566 tūkst.
2	Teritorijos naujai gyvenamajai statybai poreikis iki 2050 m., iš jo:	2223 ha	2223 ha
2.1	Daugiabučiams namams	703 ha	703 ha
2.2	1-2 butų namams	1520 ha	1520 ha
3	Numatyta teritorijų:		
3.1	Integruotų funkcijų plėtros teritorijos (dominuoja gyvenamosios)	3700 ha	3670 ha, iš jų: prioritetinės (savivaldybės palaikomos) – 770 ha neprioritetinės – 2900 ha
3.2	Pramonės ir sandėliavimo teritorijos	1029 ha, iš jų: prioritetinės – 294 ha neprioritetinės – 735 ha	1860 ha, iš jų: prioritetinės (savivaldybės palaikomos) – 800 ha neprioritetinės – 1060 ha
4	Vilniaus miesto tiesioginės įtakos zonos nustatymas (gretimų savivaldybių bendradarbiavimo pagrindas)	Vilniaus miesto tiesioginės įtakos zona pasiūlyta ir įvardyta kaip „metropolinė zona“ (neatitinka sąvokos turinio)	Vilniaus miesto tiesioginės įtakos zona pasiūlyta ir įvardyta kaip „aglomeracinė zona*“ <i>*Agglomeracijos – ištisinės susiliejusių miestų grupės, kurios tarpusavyje glaudžiai susiję gamybiniais, kultūriniais-buitiniais, transporto ryšiais. Aglomeracijas sudaro centrinis miestas branduolys, o apie jį susitelkia mažesni miestai, iš tikrųjų tampantys šio didžiojo miesto priemiesčiais.</i>
5	Funkcinis zonavimas	Nustatytas pagal mastelį 1:25000	Konkretizuojant sprendinius, bus nustatytas pagal mastelį 1:10000
6	Miesto centrų sistema	Nustatytas miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai	Miesto centras, svarbiausi lokalūs centrai papildyti linijiniais centrais šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu
7	Sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonai	Numatytas modernizavimo poreikis, neišskiriant prioritetų	Numatytas modernizavimo poreikis, nustatant prioritetus
8	Sodininkų bendrijų teritorijos	Numatyta konversija į individualių gyvenamųjų namų teritorijas (kur nepatenka į lėktuvų triukšmo zonas). Nėra griežtai reglamentuota, kiek butų gali būti projektuojama viename sklype	Numatyta konversija į gyvenamąsias teritorijas (kur nepatenka į lėktuvų triukšmo zonas), nustatant konversijos prioritetus. Numatomas sodybinis užstatymas (tik vieno buto gyvenamosios paskirties pastatai)
9	Žinių ekonomikos branduoliai	Numatyti žinių ekonomikos branduoliai Saulėtekio al. (su studentų miesteliu), Santariškių-Visorių teritorijoje, Savanorių pr., Šiaurės miestelyje	Papildomai numatomas naujas žinių ekonomikos branduolys Dvarčionyse, Keramikų g.
10	Vismaliukų inovacinė investicijų zona	Nenumatyta galimybė vystyti pramonės	Numatoma funkcinė zona „pramonės ir sandėliavimo teritorijos“
11	Regioninis logistikos centras	Nenumatytas – numatyta funkcinė zona „Terminuotai žemės ūkio ir kt.	Numatytas - numatoma funkcinė zona „pramonės ir sandėliavimo teritorijos“

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	57	58	0

		neužstatytos teritorijos“	
12	Rezervuotos teritorijos plėtrai dėl perspektyvinio lėktuvų kilimo-tūpimo tako	Išlaikoma perspektyvinio tako rezervacija	Numatoma galima urbanizacija perspektyvinio tako teritorijoje, su pastaba: „gyvenamoji statyba pažymėtose triukšmo zonos ribose galima tik tuo atveju, jei Susisiekimo ministerija atsisakys rezervuoto kitos krypties kilimo tūpimo tako“.
13	Gamtinis karkasas	Apima 2/3 viso miesto ir beveik 4/5 jo centrinės ir vidurinės dalies ploto (didžiąją dalį užstatytų teritorijų, tarp jų ir senamiestį)	Formuojamas iš Bendrojo plano funkcinių zonų: miškų ir miškingų teritorijų, želdynų, vandenių; jam priskiriamos neurbanizuotos saugomų teritorijų dalys ir šlaitinės juostos bei eroziniai kalvynai su dominuojančiais 15 laipsnių ir statesniais šlaitais
14	Gamtinio karkaso stiprinimo priemonė – nelaidžių dangų kontrolės modelis	Nelaidžių dangų kiekio didėjimo problema neakcentuota	Numatomas nelaidžių dangų kontrolės modelis mieste
15	Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona	Nepažymėtos užstatytos teritorijos, mažesnės nei 5 ha, visi prašymai leisti statybas nuosavybei atkurtuose sklypuose negalimi	Konkretizuojant sprendinius, bus nustatytos galimybės urbanizuoti dalį teritorijų, įsiterpusių į užstatytas teritorijas ir prie jų, esant susisiekimo ir kitai infrastruktūrai
16	Išorės susisiekimas	Rail Baltica atšaka – nenumatyta; Oro uosto naujas kitos krypties takas – numatytas; Pilaitės pr. jungtis su A1 magistrale – numatoma.	Rail Baltica atšaka numatoma iš pietinės miesto pusės; Oro uosto naujas kitos krypties takas – numatoma, kad, apsisprendus Susisiekimo ministerijai, galėtų būti atsisakyta rezervacijos; Pilaitės pr. jungtis su A1 magistrale – konkretizuojant sprendinius trasa bus svarstoma su gretimomis savivaldybėmis.
17	Nauja greito susisiekimo viešojo transporto rūšis	Modernusis tramvajaus - 2 linijos	Konkreiti greito susisiekimo viešojo transporto rūšis neįvardijama
18	Planuojama gyventojų kelionių procentinė struktūra	Pėsčiomis + dviračiu - 35,9 Lengvuuoju automobiliu – 38,5 Viešuoju transportu – 25,6	Pėsčiomis + dviračiu - 50,0 Lengvuuoju automobiliu – 19,0 Viešuoju transportu – 31,0
19	Reglamentų sistema	1. Reglamentai nustatyti funkcinei zonai, nepriklausomai nuo konkrečios teritorijos; 2. Teritorijos užstatymo tipai nenustatyti.	1. Reglamentai nustatomi kvartalui ar kvartalų grupei, priklausomai nuo konkrečios teritorijos užstatymo urbanistinės struktūros. 2. Nustatomi teritorijos užstatymo tipai
20	Maksimalaus užstatymo intensyvumo sklypuose reglamentas	Diferencijuojamas gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties sklypams	Nediferencijuojamas gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties sklypams
21	Konkretizuotų sprendinių mastelis	1:25000	1:10000
22	Savivaldybės palaikomos ir nepalaikomos plėtros teritorijos	Apibūdinta, kur Savivaldybė remia inžinerinės, susisiekimo bei socialinės infrastruktūros plėtrą, bet nekonkretizuota koku būdu. Paminėta, kad Savivaldybė neprisiima atsakomybės dėl neprioritetinių plėtros teritorijų ir infrastruktūros objektų rėmimo.	Konkretizuojant sprendinius, bus nustatyti Savivaldybės ir privačių vystytojų atsakomybė ir įsipareigojimai

Išvada

Atlikus Bendrojo plano esamos būklės analizę, įvertinus urbanistines problemas ir situacijas, gyventojų skaičiaus demografinę prognozę, atsižvelgus į Savivaldybės padalinių, kitų institucijų, asocijuotų organizacijų, Savivaldybės seniūnijų, seniūnaitijų, vietos bendruomenių pasiūlymus bei gyventojų apklausos duomenis, siūloma pritarti Bendrojo plano **Koncepcijai 2 „Aktualizuojami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, tobulinama miesto erdvinė struktūra“.**

Projekto žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP 16-23	58	58	0